

**កម្មវិធីសិក្សាជាន់ខ្ពស់នៃ អាយស៊ីធី ពិសេស
សំរាប់ថ្នាក់ដឹកនាំក្នុងរដ្ឋាភិបាល**

មេរៀនទី ៧

**ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តនៅក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងបច្ចេកវិទ្យា
គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានវិទ្យា(ICT)**

Maria Juanita R. Macapagal and John J. Macasio

APCICT បណ្ណបណ្ណាល្ញ័យភ្នំពេញ អេស៊ី និង ប៉ាស៊ីហ្វិក សំរាប់វិស័យ បច្ចេកវិទ្យា
ព័ត៌មាន និង គមនាគមន៍ សំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍

កម្មវិធីសិក្សាជាន់ខ្ពស់នៃ អាយស៊ីធី សំខាន់ សំរាប់ថ្នាក់ដឹកនាំក្នុងរដ្ឋាភិបាលបន្ត

មេរៀន ទី ៧: ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងបច្ចេកវិទ្យាធាតុដើមនិង ព័ត៌មាន

អត្ថបទនេះគឺត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយក្រោមអាជ្ញាប័ណ្ណរបស់ Creative Common Attribute ជំនាន់ ៣.០ ។ ដើម្បីស្វែងយល់អំពីច្បាប់របស់អាជ្ញាប័ណ្ណនេះ សូមចូរទៅកាន់ គេហទំព័រ <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0> ។

មតិយោបល់ ទិន្នន័យ និង ការវាយតម្លៃ ដែលមាននៅក្នុងការផ្សព្វផ្សាយនេះ គឺជាការទទួលខុសត្រូវរបស់អ្នកនិពន្ធ និងមិនមែនជាវាចារណាកថាដែលឆ្លុះបញ្ចាំងពីទស្សនៈ ឬ ការទទួលខុសត្រូវណាមួយ របស់អង្គការសហប្រជាជាតិឡើយ ។

ឧបករណ៍ដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់សំរាប់ការរៀបចំ និង ការធ្វើបទបង្ហាញនៅក្នុង ការបោះពុម្ពផ្សាយនេះ នឹង មិនឆ្លុះបញ្ចាំងលើគំនិតយោបល់ណាមួយដែលជាប់ពាក់ ព័ន្ធនឹងទស្សនៈរបស់រដ្ឋលេខាធិការនៃអង្គការ សហប្រជាជាតិ សិទ្ធិស្របច្បាប់របស់ ប្រទេស ដែនដី ក្រុងឬតំបន់ ឬក៏ការកំណត់នៃដែនសីមាណាមួយឡើយ ។

ការប្រើប្រាស់នៃឈ្មោះក្រុមហ៊ុន ឬ ផលិតផលឧស្សាហកម្មណាមួយនៅក្នុងការ ផ្សព្វផ្សាយនេះ ក៏មិន មែនជាគូលេខរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិដែរ ។

មជ្ឈមណ្ឌលហ្វឹកហ្វឺន អាស៊ី និង ប៉ាស៊ីហ្វិក
នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ សំរាប់វិស័យ បច្ចេកវិទ្យា
ព័ត៌មានវិទ្យា និង គមនាគមន៍សំរាប់ការអភិវឌ្ឍ (UN-APCICT)
Bonbudong, 3rd Floor Songdo Techno Park
7-50 Songdo-dong, Yeonsu-gu, Incheon City
Republic of Korea

ទូរស័ព្ទ: +82 32 245 1700-02
ទូរសារ: +82 32 245 7712

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

អ៊ីម៉ែល: info@unapcict.org

<http://www.unapcict.org>

រក្សាសិទ្ធិ □ UN-APCICT 2009

ISBN: 978-89-955886-1-1 [94560]

រៀបចំ និង រចនាដោយ: Scandinavian Publishing Co., Ltd. និង studio triangle

បោះពុម្ពនៅក្នុង: សាធារណ៍រដ្ឋកូរ៉េ

បុព្វកថា

សកវគ្គទី ២១ គឺបានលេចចេញយ៉ាងច្បាស់តាមរយៈការរីកចម្រើននៃផ្នែកទំនាក់ទំនង គ្នាក្នុងចំណោមប្រជាជន នៅក្នុងសាកលលោកនេះ វាគឺជាពិភពលោកមួយដែលឱកាស កំពុងបើកចំហរសំរាប់ប្រជាជនរាប់លាននាក់ ធ្វើការទាក់ទងគ្នាដោយឆ្លងកាត់បច្ចេកវិទ្យាថ្មីជាច្រើន, ការរីកដុះដាលនៅការទទួលបានព័ត៌មាននិងចំណេះដឹងចាំបាច់ ដទៃទៀត បានធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងគួរឲ្យកត់សម្គាល់សំរាប់ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជននិង ជួយកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រផងដែរ ។ រឿងនេះត្រឹមតែអាចទៅរួច ប្រសិនបើការរីកចម្រើននៃផ្នែកទាក់ទងគ្នាគឺត្រូវបានគេឲ្យតម្លៃ ភាពប្តេជ្ញាចិត្ត និង សាមគ្គីភាព ដោយការដាក់បញ្ចូលទាំងការការពារនៃការអភិវឌ្ឍទាំងនោះ ដែលត្រូវ ធ្វើឡើងសំរាប់ មនុស្សគ្រប់គ្នា ។

នៅក្នុងរយៈកាលថ្មីៗនេះ តំបន់អាស៊ីនិងប៉ាស៊ីហ្វិក គឺជាតំបន់ដ៏វិសេសធំបំផុតមួយ នៅពេលដែលតំបន់នេះបានប្រើប្រាស់នៅ បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង គមនាគមន៍ (អាយស៊ីធីអេស) ។ យោងតាមសហគមន៍គមនាគមន៍អន្តរជាតិ តំបន់អាស៊ីនិងប៉ាស៊ីហ្វិកគឺមានផ្ទះ ដែលប្រើប្រាស់ទូរស័ព្ទលើតុច្រើនជាង ពីររយកោដិ និង អ្នក ប្រើប្រាស់ទូរស័ព្ទដៃចំនួន ១.៤ រយកោដិ ។ បើគិតចំពោះតែប្រទេសចិននិងឥណ្ឌានោះ គឺស្មើនឹងពាក់កណ្តាល នៃការ ប្រើប្រាស់ ទូរស័ព្ទនៅក្នុងពិភពលោក សម្រាប់ទិន្នន័យគិតត្រឹមឆ្នាំ ២០០៨។ តំបន់អាស៊ីនិងប៉ាស៊ីហ្វិកផងដែរ គឺតំណាងឲ្យ ៤០ ភាគរយ នៃអ្នកប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណែតរបស់ពិភពលោក និងជាទីផ្សារនៃការប្រើប្រាស់ រលកអាកាសផ្សព្វផ្សាយដ៏ធំបំផុត នៅក្នុងពិភពលោក គឺ ស្មើនឹង ចំនួន ៣៩ ភាគរយ នៃការចែកចាយសរុបទាំងមូល។

ការជំទាស់ទៅនឹងប្រវត្តិនៃការរីកចម្រើនលឿនយ៉ាងរហ័សនៃបច្ចេកវិទ្យានេះ មានមតិភាគច្រើនមានមន្ទិលសង្ស័យថា ប្រសិនបើការបែកចែករលកសញ្ញាត្រូវវិនាសបាត់បង់ នឹងទៅយ៉ាងម៉េច។ ជាអកុសល ការឆ្លើយ តបនឹងសំនួរនេះនៅមិនទាន់មាននៅឡើយ។ សូម្បីជារយៈពេល ៥ ឆ្នាំហើយបន្ទាប់ពីជំនួបកំពូលពិភពលោកទៅលើ វិស័យព័ត៌មានវិទ្យា (The World Summit on The Information Society (ជាប់ប៊ែរឡីនអេសអាយអេស)) ត្រូវ បានធ្វើឡើងនៅក្នុង ជេនណែវ(Geneva) នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៣ និងថ្វីបើរាល់ការរកឃើញនៃបច្ចេកវិទ្យាដ៏ធំសម្បើម ព្រមទាំងការប្តេជ្ញាចិត្តនៃអ្នកបម្រើការងារដល់សំខាន់ៗក្នុងតំបន់ក៏ដោយ ក៏ដំណើរការគមនាគមជាមូលដ្ឋាននៅតែបន្តតម្លាតដីឆ្ងាយពីចំនួនមនុស្សភាគច្រើន ជាពិសេសសំរាប់ជនក្រីក្រ ។

ច្រើនជាង ២៥ ប្រទេសនៃតំបន់មួយ ភាគច្រើនជាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍នៃដែនកោះតូចៗ និង ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ដែលមិនមានព្រំដែនជាប់នឹងឆ្នេរសមុទ្រ មានចំនួនអ្នក ប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណែត

តិចជាង ១០ នាក់ក្នុងចំណោមមនុស្ស ១០០ នាក់ ដែលភាគច្រើនជាអ្នករស់នៅក្នុងទីក្រុងធំៗនៃប្រទេស ទាំងនោះ ផ្ទុយទៅវិញ កំឡុងពេលដែលប្រទេសជឿនលឿនដែលស្ថិតនៅក្នុងតំបន់នោះដែរ មានអត្រានៃ អ្នកប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ អ៊ីនធឺណែត ៨០ នាក់ ក្នុងចំណោមមនុស្ស ១០០ នាក់ ។ រលកនៃការផ្សាយ របស់ប្រទេសរីកចម្រើន និង ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ គឺមានភាពខុសគ្នាយ៉ាងសំបើម ។

ដើម្បីភ្ជាប់ការបែងចែកនៃរលកសញ្ញា និង ការធ្វើឲ្យលេចឡើងនៅ អាយស៊ីធី យ៉ាងមាន សក្តានុពលមួយនោះ ទាំងទៅក្នុងការអភិវឌ្ឍសង្គមសេដ្ឋកិច្ចវិទ្យានៅក្នុងតំបន់ រួមទាំងអ្នកបង្កើតច្បាប់នៅ ក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍នោះ ពួកយើងត្រូវការបង្កើតនៅ អទិភាពឲ្យបានច្រើន, អនុម័តនៅគោល នយោបាយមួយចំនួន, រៀបចំយ៉ាងជាក់លាក់នៅ ច្បាប់ និង និយតករគម្រោង, ផ្តល់ប្រាក់មូលនិធិ, និងជួយសម្រួលក្នុងភាពជាដៃគូផ្សេងៗជាច្រើនទៀត ដើម្បីជំរុញ វិស័យ ឧស្សាហកម្ម អាយស៊ីធី ព្រមទាំងធ្វើការអភិវឌ្ឍនៅជំនាញ អាយស៊ីធី ឲ្យដល់ចំណោមប្រជាជនរបស់ពួកគេ ។

ដូចដែលគម្រោងសកម្មភាពមួយ (The Plan of Action) នៃ ជាប់បិយយូអេសអាយអេស(WSIS) បានថ្លែងថា “...រាល់បុគ្គលគួរតែទទួលបាន ឱកាសក្នុងការទទួលយកនៅជំនាញចាំបាច់ណាមួយ រួមទាំង ចំណេះដឹង ដើម្បីយល់ដឹង ដើម្បីចូលរួម និងដើម្បីទទួលបានប្រយោជន៍ពីសង្គមព័ត៌មានវិទ្យា រួមទាំង ចំណេះដឹង ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច។” នៅទីបញ្ចប់ គម្រោងសកម្មភាពនេះ បានអំពាវនាវឲ្យមានការសហការ នៅក្នុងតំបន់និងជាអន្តរជាតិសំរាប់វិស័យ នៃការកសាង សមត្ថភាព ដោយធ្វើការសង្កត់ធ្ងន់ ទៅលើការ បង្កើតការប្រមូលផ្តុំយ៉ាងធំមួយសំរាប់អ្នកមាន វិជ្ជាជីវៈនិងជំនាញការ ខាង អាយស៊ីធី អោយបានច្រើន ។

ជាការឆ្លើយតបនឹងការអំពាវនាវនេះ ភីស៊ីអាយស៊ីធី(PCICT) បានធ្វើការអភិវឌ្ឍនៅ អាយស៊ីធី ដ៏ធំ ទូលាយមួយ នេះសំរាប់ ការអភិវឌ្ឍនៅកម្មវិធីហ្វឹកហ្វឺនដែលមានឈ្មោះថា *កម្មវិធីសិក្សាជាន់ខ្ពស់នៃ អាយស៊ីធី ពិសេស សំរាប់ ថ្នាក់ដឹកនាំក្នុងជួររដ្ឋាភិបាល* ដែលក្នុងពេលឥឡូវនេះ មានប្រាំបីវគ្គ ផ្សេងៗពីគ្នា ប៉ុន្តែវគ្គនីមួយៗមានទំនាក់ទំនងគ្នា ដោយមានគោលបំណងចែករំលែក ចំណេះដឹងរួមទាំងជំនាញពិសេស ដែលនឹងជួយអ្នកបង្កើតច្បាប់ ឲ្យមានចិត្តនឹង ប្រើនូវចំណេះដឹង ដែលទទួលបានពី អាយស៊ីធី ប្រកប ដោយប្រសិទ្ធភាព ។

អេស៊ីអាយស៊ីធី(APCICT) គឺជាវិទ្យាស្ថានមួយក្នុងចំណោមវិទ្យាស្ថាន ៥ របស់គណកម្មាធិការសង្គមនិង សេដ្ឋកិច្ច នៃ អង្គការសហប្រជាជាតិដែលប្រចាំនៅក្នុងតំបន់អាស៊ីនិងប៉ាស៊ីហ្វិច (the United Nations Economic and Social Commission of Asia and the Pacific (អ៊ីអេសស៊ីអេភី(ESCAP)) ។ អ៊ីអេសស៊ីអេភី ជំរុញឲ្យមានការគាំពារនិង ការដាក់បញ្ចូលការអភិវឌ្ឍផ្នែក សេដ្ឋកិច្ចសង្គម ទៅក្នុង អាស៊ីនិងប៉ាស៊ីហ្វិច តាមរយៈការវិភាគ, ការងារសាមញ្ញៗ, ការកសាងសមត្ថភាព, ការសហការក្នុងតំបន់, រួមទាំងការចែករំលែកនៅចំណេះដឹងក្នុងភាពជាដៃគូក្នុងស្រុក និង បណ្តាភាគហ៊ុនផ្សេងៗទៀត,

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

អ៊ីអេសស៊ីអេក៊ី, តាមរយៈ អេក៊ីស៊ីអាយស៊ីធី គឺបាន ទទួលយកការផ្គត់ផ្គង់ចំពោះ ការប្រើប្រាស់ សេចក្តី ត្រូវការ និង ការបកប្រែនៃមេរៀនរបស់ អាខេឌីមិច (Academic) នេះនៅក្នុងប្រទេស ផ្សេងៗគ្នាជា ច្រើន ព្រមទាំងការចែកចាយយ៉ាងទៀងទាត់របស់ពួកគេដែលធ្វើឡើងជាបន្តបន្ទាប់ តាមរយៈ សិក្ខាសាលាថ្នាក់ជាតិ និងតំបន់ សំរាប់មន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ និង មន្ត្រីថ្នាក់កណ្តាល រួមទាំងទិសដៅផ្សេងទៀត ដែលទាក់ទងនឹង ការកសាងសមត្ថភាពរួម ព្រមទាំងទទួលបានមកវិញនូវចំណេះដឹង ហើយត្រូវបានគេ បកប្រែដាក់ បញ្ចូលបន្ថែម ដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹងនៃសារៈប្រយោជន៍ អាយស៊ីធី និង សកម្មជាក់ស្តែង ឆ្ពោះទៅរកការ អភិវឌ្ឍទិសដៅជាច្រើន ។

Noeleen Heyzer

អនុរដ្ឋលេខាធិការនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ
និង លេខាធិការប្រតិបត្តិនៃ អ៊ីអេសស៊ីអេក៊ី

អារម្ភកថា

ដំណើរការនៅក្នុងការវិវត្តនៃ កម្មវិធីសិក្សាជាន់ខ្ពស់នៃ អាយស៊ីធី ពិសេសសំរាប់ថ្នាក់ដឹកនាំក្នុងជួរ រដ្ឋាភិបាលសម្រាប់វគ្គ បន្ត នេះ ពិតជាបានបង្ហាញនៅការផុសឡើងនៅបទពិសោធន៍ថ្មីៗ ។ The Academy មិនត្រឹមតែបំពេញបន្ថែមទៅ ក្នុងការកសាងសមត្ថភាពនៃការយល់ដឹងអំពី អាយស៊ីធី ប៉ុន្តែថែមទាំងបានត្រួតត្រាផ្លូវថ្មីមួយសំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍នៅកម្មវិធីសិក្សា (តាមរយៈការចូលរួមរបស់ អ្នកសិក្សា និងភាពជាម្ចាស់នៃការអនុវត្ត) ។

The Academy គឺជាកម្មវិធីដល់ល្អបំផុតរបស់ អេភីស៊ីអាយស៊ីធី, ដែលបានធ្វើការអភិវឌ្ឍន៍ពីផ្នែកលើ: លទ្ធផល នៃការស្ទង់មតិដ៏ចាំបាច់ជាច្រើនប្រកបដោយភាពទូលំទូលាយ ដែលធ្វើឡើងជាមួយចំនួន ប្រទេសច្រើនជាង ២០ នៅក្នុងតំបន់ រួមទាំងទទួលបានការប្រឹក្សាយោបល់ពីមន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលជាច្រើនរូប, សមាជិកជាច្រើននៃសហគមន៍អភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិ, កម្មវិធីសិក្សានិងអ្នកអប់រំជាច្រើនរូប, ធ្វើការស្រាវជ្រាវ និងវិភាគយ៉ាងស៊ីជម្រៅអំពីភាពខ្លាំង និង ភាពខ្សោយ ចំពោះឧបករណ៍សម្រាប់ការហ្វឹកហ្វឺនដែលមាន ស្រាប់, ប្រតិកម្មតបរបស់អ្នកចូលរួមសិក្ខាសាលារបស់ អេភីស៊ីអាយស៊ីធី ដែលបានរៀបចំឡើងជាបន្ត បន្ទាប់សម្រាប់ថ្នាក់តំបន់ និងអនុតំបន់ទៅលើអត្ថប្រយោជន៍និងភាពជាប់ទាក់ទងគ្នា ពីវគ្គមួយទៅវគ្គមួយ រួមទាំងយុទ្ធសាស្ត្រហ្វឹកហ្វឺនយ៉ាងសមរម្យមួយ, និងមានភាពប្រាកដនិយមនៅក្នុងការរំលឹក ឡើងវិញ អំពីវគ្គទាំងនោះ ដោយមានការដឹកនាំពីអ្នកជំនាញជាច្រើនរូបនៅក្នុងវគ្គសិក្សា សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍវិស័យ អាយស៊ីធី ។ សិក្ខាសាលារបស់ The Academy ត្រូវបានធ្វើឡើង តាមតំបន់ដែលបានផ្តល់ ឱកាសដែលមិនអាចកាត់ថ្លៃ បានក្នុងការផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ និងចំណេះដឹងក្នុងចំណោមអ្នកចូលរួមពី ប្រទេសផ្សេងៗ សិក្ខាសាលានេះដែលបានបង្កើតនៅ Academy Alumni នឹងដើរតួយ៉ាងសំខាន់ ក្នុងការធ្វើឲ្យលេចចេញជារូបរាងនៅមេរៀនជាបន្តបន្ទាប់ ។

ការដាក់បង្ហាញចេញដំបូងនៅវគ្គសិក្សាទាំងប្រាំបី សម្គាល់ឃើញថាជាការចាប់ផ្តើមសម្រាប់ដំណើរការ ដ៏ជោគជ័យ ដែលជាភាពខ្លាំងនៃដៃគូដែលមានស្រាប់ និងការកសាងភាពថ្មីផ្សេងមួយទៀតដើម្បីអភិវឌ្ឍ នៅក្នុងការធ្វើឲ្យសម្រេច នៅគោលនយោបាយរបស់ អាយស៊ីធី កាត់តាមតំបន់ ។ អេភីស៊ីអាយស៊ីធី គឺបានប្តេជ្ញាចិត្តជាអ្នកផ្តល់ ក្នុងការផ្គត់ផ្គង់ផ្នែកបច្ចេកទេសនៅក្នុងការផ្សព្វផ្សាយពី National Academies ពីព្រោះថាការឆ្ពោះទៅមុខយ៉ាង សំខាន់របស់វា គឺការធានាថា The Academy គឺចាប់បានរាល់ការ សម្រេចនៅគោលនយោបាយរបស់ខ្លួន ។ អេភីស៊ីអាយស៊ីធី ផងដែរបាននឹងកំពុងធ្វើការយ៉ាងជិតស្និទ្ធ ជាមួយវិទ្យាស្ថានហ្វឹកហ្វឺនរបស់ជាតិនិងតំបន់មួយចំនួន ដែលមានទំនាក់ទំនងជាមួយការគ្រប់គ្រង

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

ថ្នាក់កណ្តាល, ការគ្រប់គ្រងរបស់រដ្ឋ និងការគ្រប់គ្រងតាមលំដាប់ថ្នាក់ ប្រចាំតំបន់ ដើម្បីធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនៅសមត្ថភាពរបស់ពួកគេក្នុងការឆ្លើយតបនៅតំរូវការ ការបកប្រែ និង ការប្រគល់ ឲ្យនៅមេរៀននីមួយៗរបស់ Academy ព្រមទាំងធ្វើវាទៅជាសេចក្តីត្រូវការ និងជាអទិភាពដំបូងសម្រាប់រដ្ឋ ។

ច្រើនជាងនេះទៅទៀត អេភីស៊ីអាយស៊ីធី កំពុងតែជួលនៅប៉ុស្តិ៍ជាច្រើនសម្រាប់ការខិតខំទៅរកការធានាមួយថា ខ្លឹមសារមេរៀនរបស់ Academy បានទៅដល់អ្នកមើលក្នុងលក្ខណៈយ៉ាង ទូលំទូលាយនៅក្នុងតំបន់មួយ ។ ក្រៅពីការផ្តល់ឲ្យជាលក្ខណៈផ្ទាល់របស់ Academy តាមរយៈកម្មវិធីសិក្សាជាច្រើនរបស់ជាតិនិងតំបន់ Academy ផងដែរផ្តល់ឲ្យជា លក្ខណៈ: the APCICT Virtual Academy (អេវីអា(AVA)), គឺជាទម្រង់នៃការសិក្សាពីចម្ងាយ តាមប្រព័ន្ធ Online របស់ Academy, ដែលត្រូវបង្កើតឡើងដើម្បីឲ្យអ្នកសិក្សាទទួល បានចំណេះដឹងពីកន្លែង របស់ខ្លួនគេផ្ទាល់ ។ AVA ធានាថាវត្តនីមួយៗរបស់ Academy រួមទាំងឧបករណ៍ដទៃទៀត ដូចជា ផ្ទាំងបញ្ជាំងអំពីបទបង្ហាញនៃមេរៀន និង ករណីសិក្សាដទៃទៀត គឺមានភាពងាយស្រួលក្នុងការទាញយកមកពីប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត, ការយកមកប្រើម្តងទៀត, ឆ្លើយតបតាមតំរូវការនិងឋានបរិច្ឆេទ រួមទាំងការប្រើប្រាស់នៅលើមុខងារផ្សេងៗទៀត រួមមាន ការបង្រៀនជា មូលដ្ឋានគ្រឹះ, ការសិក្សាស្វែងយល់ទៅលើការគ្រប់គ្រងឧបករណ៍ផ្សេងៗ, ខ្លឹមសារមេរៀនស្តីអំពីការអភិវឌ្ឍន៍ទៅលើ ឧបករណ៍មួយចំនួន ព្រមទាំងវិញ្ញាបន្តប័ត្រ។

ជាអាទិ៍ការបង្កើតនៅវត្តទាំងប្រាំបីរបស់ Academy និងការផ្តល់ឲ្យពួកគេតាមរយៈសិក្ខាសាលាស្តីពី Academy របស់ថ្នាក់ជាតិ, ថ្នាក់តំបន់និងអនុតំបន់ និងមិនអាចប្រព្រឹត្តទៅបានប្រសិនបើគ្មានការប្តេជ្ញាចិត្តការចង្អុលបង្ហាញនិង ពីអ្នកចូលរួមយ៉ាងសកម្មរបស់ បុគ្គលៗម្នាក់ ឬពីអង្គការជាច្រើននោះទេ ។ ខ្ញុំសូមយកឱកាសនេះ សំដែងនៅសមានចិត្ត សម្រាប់ការប្រឹងប្រែង ព្រមទាំងការសម្រេចនូវស្នាដៃនៃ Academy Alumni ដោយមានការសហការពីក្រសួង រដ្ឋាភិបាល, វិទ្យាស្ថានហ្វឹកហ្វឺន, ព្រមទាំងអង្គការជាតិនិងអង្គការ ប្រចាំតំបន់ជាច្រើនដែលបានចូលរួមក្នុងសិក្ខាសាលា Academy ។ ពួកគេមិនត្រឹមតែ ផ្តល់នៅទស្សនៈដ៏មានតំលៃជាច្រើន ដើម្បីដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងវត្តនីមួយៗ ប៉ុន្តែថែមទាំងដើរតួយ៉ាងសំខាន់ជាច្រើនទៀត ដោយពួកគេបានក្លាយជាអ្នកជួយគាំទ្រ Academy នៅក្នុងប្រទេសពួកគេដែលឲ្យជា លទ្ធផលសម្រាប់ការយោគយល់គ្នាជាលក្ខណៈផ្លូវការ រវាង អេភីស៊ីអាយស៊ីធី ជាមួយវិទ្យាស្ថានរបស់ជាតិ និងតំបន់មួយចំនួន ក្នុងការផ្តល់នៅការឆ្លើយតបតាមតំរូវការ និងការប្រគល់ឲ្យនៅមុខវិជ្ជារបស់ Academy សម្រាប់ប្រទេសទាំងនោះ យ៉ាងទៀងទាត់ ។

ខ្ញុំសូមសម្តែងនៅសមានចិត្តជាការថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅបំផុត សម្រាប់ការខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការចូលរួមពីបុគ្គលដែលប្រកបដោយគតិបណ្ឌិតជាច្រើនរូប ក្នុងការបង្កើតនៅដំណើរការប្រតិបត្តិដ៏អស្ចារ្យមួយនេះឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ បាន ដែលមានដូចជា លោក Shahid Akhtar, ទីប្រឹក្សាគម្រោងនៃ *The មេរៀនទី៧* ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

Academy, Patricia Arinto, Christine Apikul, Publications Manager, និងរាល់អ្នកនិពន្ធ Academy, និងក្រុម អេភីស៊ីអាយស៊ីធី ។

ខ្ញុំសង្ឃឹមយ៉ាងស្មោះស្ម័គ្រថា Academy មួយនេះនឹងជួយប្រទេសជាច្រើនឲ្យរួចផុតពីចន្លោះប្រហោងក្នុង ការ បណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្សផ្នែក អាយស៊ីធី, ដកចេញនៅភាពរាំងស្ងួតក្នុងការទទួលយក អាយស៊ីធី មកប្រើប្រាស់ ដោយផ្ទាល់ខ្លួន ព្រមទាំងជួយជំរុញឲ្យមានការអនុវត្តន៍នៃវិស័យ អាយស៊ីធី ដើម្បីពន្លឿន ការអភិវឌ្ឍវិស័យសេដ្ឋកិច្ចសង្គម រួមទាំង ការសម្រេចបានស្នាដៃក្នុងគោលដៅ រាប់លានផ្សេងទៀត។

Hyeun-Suk Rhee
ប្រធាន
UN-APCICT

អំពីក្រុមមេរៀន

នៅក្នុងយុគសម័យនៃព័ត៌មានសព្វថ្ងៃ, ភាពងាយស្រួលក្នុងការទាញយកព័ត៌មាននិងកំពុង ធ្វើការផ្លាស់ ប្តូរនៅលើ មធ្យោបាយ សម្រាប់ការរស់នៅ ការធ្វើការងារ និង ការកំសាន្ត របស់ពួកយើង ។ “digital economy” គឺត្រូវ បានគេស្គាល់ផងដែរថាជា “ចំណេះដឹងផ្នែក សេដ្ឋកិច្ច”, “សេដ្ឋកិច្ចបណ្តាញ” ឬ

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

“សេដ្ឋកិច្ចសម័យថ្មី”, ដែលត្រូវបាន ចង្អុលបង្ហាញដោយការផ្លាស់ប្តូរពីការការផលិតនៅទំនិញទៅជាការ បង្កើតនៅគំនិតជាច្រើន ។ ប្រសិនបើមិនដឹងនៅ ឡើយពីសារៈសំខាន់នៅការរីកចម្រើនក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន នេះ ការគូសបញ្ជាក់អំពីការរីកចម្រើនមួយនេះនឹងបានដើរ គូនាទីយ៉ាងសំខាន់ប្រាប់ពីការរីកចម្រើននៃ វិស័យបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង គមនាគមន៍ (ICT) ទាំងនៅក្នុងវិស័យ សេដ្ឋកិច្ច ក៏ដូចជានៅក្នុង សង្គមទាំងមូលផងដែរ ។

ជារឿយៗ រដ្ឋាភិបាលនៅទូទាំងពិភពលោកបានធ្វើការគិតគូរយ៉ាងខ្លាំងទៅលើការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យ ICTs (Information and Communication Technology for Development (ICTD)។ សម្រាប់រដ្ឋាភិបាល ទាំងនេះ ICTD គឺមិនត្រឹម តែដើរគូនាទីអំពី ការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យ ឬ ឧស្សាហកម្ម ICT ចំពោះតែសេដ្ឋកិច្ច ប៉ុណ្ណោះ ប៉ុន្តែក៏សម្រាប់ការប្រើប្រាស់លើកត្តាផ្សេងៗទៀតផងដែរ នោះជាហេតុនាំឲ្យមានការ លូតលាស់លើផ្នែក សេដ្ឋកិច្ច ក៏ដូចជាការលូតលាស់របស់សង្គមនិង នយោបាយ ។

ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ, ក្នុងចំណោមភាពពិបាកជាច្រើន ដែលរដ្ឋាភិបាលប្រឈមមុខ នៅក្នុងបង្កើត ច្បាប់ ICT គឺថាអ្នកបង្កើតច្បាប់ជាញឹកញាប់គឺមិនស្គាល់ច្បាស់ជាមួយ បច្ចេកទេសណាមួយដែលពួកគេ បាននឹងកំពុងបំពាក់សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសនោះទេ ។ គ្មានបុគ្គលណាម្នាក់អាចធ្វើនៅអ្វីមួយផ្សេង ទៀតដែលខ្លួនមិនបានដឹងអំពីវាបានឡើយ ដូច្នេះ អ្នកបង្កើតច្បាប់ទាំងនោះបានស្ថិតទៅម្ខាងពីការបង្កើត ច្បាប់ ICT ។ ប៉ុន្តែការផ្តល់ភារកិច្ចនោះ ទៅឲ្យអ្នកបច្ចេកទេសគឺជា ការខុសឆ្គង ពីព្រោះជាញឹកញាប់អ្នក បច្ចេកទេសគឺមិនដឹងមុនពីការជាប់ទាក់ទិនគ្នានៃច្បាប់ ជាមួយនឹង បច្ចេកវិទ្យា ដែលពួកគេកំពុងតែ អភិវឌ្ឍន៍និងកំពុងប្រើប្រាស់នោះទេ ។

មេរៀនបន្តនៃ កម្មវិធីសិក្សាជាន់ខ្ពស់នៃ អាយស៊ីធី(ICT) ពិសេស សម្រាប់ថ្នាក់ដឹកនាំក្នុងរដ្ឋាភិបាល ត្រូវបាន អភិវឌ្ឍន៍ឡើងដោយមជ្ឈមណ្ឌលហ្វឹកហ្វឺន អាស៊ីនិង ប៉ាស៊ីហ្វិចនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍវិស័យ បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង គមនាគមន៍ (United Nations Asia and Pacific Training Centre for Information and Communication Technology for Development (UN-APCICT)) សម្រាប់ឲ្យ

១. អ្នកបង្កើតច្បាប់ប្រចាំប្រទេស និង កម្រិតអ្នកគ្រប់គ្រងតាមតំបន់ ដែលមានគូនាទីទទួលខុស ត្រូវក្នុងការបង្កើត ច្បាប់ អាយស៊ីធី (ICT) ។
២. មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលដែលទទួលខុសត្រូវសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍និងមន្ត្រីដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធ ទៅលើ ដំណើរការជាមូលដ្ឋានគ្រឹះរបស់ អាយស៊ីធី(ICT) នឹង
៣. អ្នកគ្រប់គ្រងផ្សេងៗទៀតក្នុងផ្នែកសាធារណ៍ដែលកំពុងស្វែងរកការជួលពី អាយស៊ីធី (ICT) សម្រាប់បម្រើលើគម្រោងនៃការគ្រប់គ្រងណាមួយ ។

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

មេរៀនបន្តនេះមានគោលបំណងដើម្បីអភិវឌ្ឍឲ្យថ្មីជាមួយបញ្ហាសំខាន់ៗជាច្រើន ដែលមានការទាក់ទងនឹង អាយស៊ីធី (ICT) ដែលបានមកទាំងពីច្បាប់ រួមទាំង ទស្សនវិស័យនៃបច្ចេកវិទ្យា។ គ្មានការប៉ុនប៉ងណាមួយក្នុងការអភិវឌ្ឍវិស័យ អាយស៊ីធី(ICT) ដែលដំណើរការដោយដៃ ប៉ុន្តែវាបែរជាផ្តល់នៅការយល់ដឹងដល់ល្អចំពោះសមត្ថភាពនៃបច្ចេកវិទ្យាថ្មីរបស់ប្រព័ន្ធឌីជីថល (Digital) ឬនៅកន្លែងណាដែលបច្ចេកវិទ្យាមានការនាំមុខគេ និងអ្វីដែលគួស បញ្ជាក់សម្រាប់ការ បង្កើតច្បាប់របស់ អាយស៊ីធី(ICT) ។ ប្រធានបទជាច្រើនក្នុងមេរៀនទាំងនេះ ត្រូវបានដឹងមកតាមរយៈការវិភាគពី សេចក្តីត្រូវការនានានៃវគ្គហ្វឹកហ្វឺន និង ការស្ថាបនាស្នង់ពីឧបករណ៍ហ្វឹកហ្វឺនដទៃទៀតពីជុំវិញពិភពលោក ។

មេរៀនទាំងនេះត្រូវបានរៀបចំឡើងដូចជាមធ្យោបាយមួយ ដែលអាចត្រូវបានគេប្រើប្រាស់ ក្នុងការសិក្សាផ្ទាល់ខ្លួន ដោយអ្នកអានម្នាក់ៗ ឬក៏ជាប្រភពមួយនៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សា ឬ សម្រាប់វគ្គហ្វឹកហ្វឺនណាមួយ ។ មេរៀនគឺមួយៗដាច់ ដោយឡែកពីគ្នា តែដូចជាត្រូវបានចងភ្ជាប់បញ្ចូលគ្នាតែមួយរួមទាំងការខិតខំព្យាយាមធ្វើនៅមេរៀននីមួយៗនេះតភ្ជាប់គ្នា ទៅនឹងវិជ្ជាជីវៈនានាខ្លីៗ រួមទាំងបទពិភាក្សាមួយចំនួនដែលមាននៅក្នុងមេរៀនផ្សេងៗទៀតជាបន្តមក ។ គោលបំណង ក្នុងរយៈពេលវែងគឺការបង្កើតមេរៀនទាំងនោះឲ្យមានភាពជាប់ប្រទាក់គ្នា ដែលអាចត្រូវបានទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការ ។

មេរៀននីមួយៗចាប់ផ្តើមជាមួយការប្រាប់ពីគោលបំណងនៃមេរៀននោះ និងទិសដៅនៃលទ្ធផលនៃការសិក្សា ដែលបានមកពីការប្រឆាំងតបតរបស់អ្នកអានចំពោះអ្វីដែលពួកគេបានសិក្សា ការធ្វើដូច្នោះអាចធ្វើឲ្យពួកគេប៉ាន់ប្រមាណបាននៅភាពរីកចម្រើនផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ។ មតិកាមេរៀនគឺត្រូវបានចែកចេញជាផ្នែកៗ ដែលរួមមានទាំងផ្នែក មេរៀន និង លំហាត់ ដើម្បីជំនួយឲ្យរឹតតែយល់ដឹងកាន់តែច្បាស់អំពីគន្លឹះសំខាន់ៗនៃមេរៀន ។ លំហាត់ ទាំងនោះ អាចធ្វើដោយអ្នកអានរៀងៗខ្លួន ឬអាចដោះស្រាយជាលក្ខណៈជាក្រុមនៃអ្នកចូលរួមវគ្គហ្វឹកហ្វឺននោះ ។ ដើម្បីគូសបញ្ជាក់នៅទិដ្ឋភាពជាក់លាក់ទៅលើចំណុចនីមួយៗនោះ រូបភាព និង តារាង គឺត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ការលម្អិតខ្លឹមសារទាំងនោះ ។ ឯកសារយោង និង ប្រភពមួយចំនួនពីអ៊ីនធឺណិត គឺបានរាយជាបញ្ជីសម្រាប់អ្នកអានធ្វើការស្វែងរក ដើម្បីជាជំនួយបន្ថែមទៅលើការសិក្សានេះ ។

របៀបរៀបចំនៃ អាយស៊ីធីឌី(ICTD) គឺដូចជាមានលក្ខណៈផ្សេងៗពីគ្នា ដែលពេលខ្លះផ្នែក មេរៀន និង លំហាត់ អាចមានភាពផ្ទុយគ្នា ។ ករណីនេះគឺត្រូវបានរំពឹងថាមាននៅក្នុងការរៀបចំនេះ ។ ហើយករណីនេះ គឺគ្រាន់តែធ្វើឲ្យមានភាពភ្ញាក់ផ្អើល និង ប្រកបដោយភាពប្រកួតប្រជែងអំពីការផុសឡើងនៅរបៀបអប់រំថ្មីៗ និង ភាពប៊ុនប្រសប់របស់វា ដូចដែលរាល់ប្រទេស លើពិភពលោកទាំងអស់ ចាប់ផ្តើមព្យាយាមរុករកនៅសក្តានុពលនៃ អាយស៊ីធីអេស(ICTs) ដើម្បីប្រើប្រាស់សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ដូច្នោះដែរ ។

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

គាំទ្រឲ្យមានការបោះពុម្ពនៅមេរៀន Academy បន្ទាប់ជាលក្ខណៈ សិក្សាពីចម្ងាយនៅលើ ប្រព័ន្ធ អនឡាញនី (Online) – the APCICT Virtual Academy (AVA – <http://www.unapcict.org/academy>) – ដែលមានលក្ខណៈដូចជា ការសិក្សាក្នុងបន្ទប់រៀនពិតៗ ដែលបទបង្ហាញក្នុងមេរៀននីមួយៗ អ្នកបង្រៀនគឺធ្វើឡើងក្នុង ទម្រង់ជា វីដេអូ និង PowerPoint សម្រាប់ការមេរៀនទាំងនោះ ។

បន្ថែមលើនេះទៀត អេក្សិស៊ីអាយស៊ីធី(APCICT) បានធ្វើការវិវឌ្ឍន៍ជាមណ្ឌលសហការតាមប្រព័ន្ធ អេឡិចត្រូនិច (e-Collaborative Hub) សម្រាប់ ICTD (e-Co Hub – <http://www.Unapcict.org/ecohub>), វេបសាយដែលបាន បង្ហាញនេះ សម្រាប់អ្នកហ្វឹកហាត់ និង អ្នកបង្កើតច្បាប់ ICTD ផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍នៃការហ្វឹកហ្វឺន និង ការសិក្សា របស់ពួកគេ ។ e-Co Hub មួយនេះ អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើការស្វែងយល់ចំពោះប្រភពចំណេះដឹងទៅលើទិដ្ឋភាពផ្សេងៗពីគ្នា នៃ ICTD និងផ្តល់នៅ កន្លែងទំនេរសម្រាប់ការអនុវត្តទៅវិញទៅមកក្នុងការចែករំលែកនៅចំណេះដឹង ព្រមទាំង បទពិសោធន៍, និង ជាការសហការដើម្បីពន្លឿនលើវិស័យ អាយស៊ីធីឌី(ICTD) ។

មេរៀនទី ៧

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

មេរៀននេះផ្តល់នូវសេចក្តីផ្តើមពន្យល់អំពីគោលគំនិតមូលដ្ឋាននៃការគ្រប់គ្រងគម្រោងដែលពាក់ព័ន្ធនឹងគម្រោងICTD។ មេរៀននេះចាប់ផ្តើមពន្យល់នូវវិធីសាស្ត្រ ដំណើរការនិងបែបបទនៃការគ្រប់គ្រងដែលប្រើប្រាស់ជាទូទៅដោយអ្នកអនុវត្តការគ្រប់គ្រងការអភិវឌ្ឍនិងការគ្រប់គ្រងសេវាICT។ ករណីសិក្សាខ្លះ ឧបករណ៍អនុវត្តនិងគំរូត្រូវបានផ្តល់ឲ្យ ហើយបញ្ហាប្រឈមមុខជាច្រើនក្នុងការរៀបចំផែនការនិងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT ត្រូវបានគូសបញ្ជាក់ផងដែរ។

គោលបំណងរបស់មេរៀន

មេរៀននេះមានគោលបំណង

- ១. ផ្តល់នូវគោលគំនិតជាទូទៅ គោលការណ៍និងដំណើរការនៅក្នុងការរៀបចំផែនការនិងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT ។
- ២. ពិភាក្សាលើបញ្ហានិងការប្រឈមនានានៅក្នុងការរៀបចំផែនការនិងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT ក្នុងបរិបទប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍និង
- ៣. ពិពណ៌នាអំពីវិធីសាស្ត្រនិងឧបករណ៍សម្រាប់គ្រប់គ្រងគម្រោងICT ។

លទ្ធផលទទួលបានពីការសិក្សា

បន្ទាប់ពីសិក្សាអំពីមេរៀននេះហើយ អ្នកអានអាច៖

- . ពិភាក្សាអំពីគោលគំនិត គោលការណ៍និងដំណើរការក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT
- . ពិភាក្សាបញ្ហានិងការប្រឈមនានាក្នុងការរៀបចំផែនការនិងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICTក្នុងបរិបទប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍និងអាចស្នើឡើងនូវដំណោះស្រាយនិងវិធីសាស្ត្រដែលពាក់ព័ន្ធ
- . ប្រើនូវឧបករណ៍ច្រើនបែបយ៉ាងក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICTតាមជំហាននីមួយៗនិង
- . អាចពិនិត្យវាយតម្លៃយ៉ាងមានហេតុផលលើការគ្រប់គ្រងដែលមានស្រាប់និងលើគម្រោងICTដែលបានស្នើឡើង។

មាតិកា

បុព្វកថា.....

អារម្ភកថា.....

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

អំពីក្រុមមេរៀន .....

មេរៀនទី៧.....

គោលបំណងនៃមេរៀន.....

លទ្ធផលទទួលបានពីការសិក្សា.....

បញ្ជីផ្នែកសិក្សាស្វែងយល់.....

បញ្ជីនៃប្រអប់នានា.....

បញ្ជីនៃធម្មនុរូបនានា.....

បញ្ជីនៃតារាងនានា.....

អក្សរកាត់.....

បញ្ជីនៃសញ្ញាសំគាល់នានា.....

១. គោលគំនិតសំខាន់ៗក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT .....

១.១. ការគ្រប់គ្រងគម្រោងនិងICT សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ.....

១.២. តើអ្វីទៅជាការគ្រប់គ្រងគម្រោង ?

១.៣. ជំហានគ្រប់គ្រងគម្រោងICTD

១.៤. វិចទ័រនៃការគ្រប់គ្រងមនុស្ស ដំណើរការនិងបច្ចេកវិទ្យា

១.៥. បទពិសោធន៍ពីការងារជាក់ស្តែង

២. ការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT ធនធានមនុស្សនិងការចូលរួមពីអ្នកពាក់ព័ន្ធ

២.១. ធនធានមនុស្សហើយនិងការគ្រប់គ្រងការផ្លាស់ប្តូរ

២.២. ការវិភាគពីអ្នកពាក់ព័ន្ធនិងការចូលរួម

២.៣. ម្ចាស់គម្រោង

២.៤. អ្នកផ្គត់ផ្គង់គម្រោងនិងម្ចាស់ជំនួយ

២.៥. អ្នកជះឥទ្ធិពល

២.៦. អ្នកការពារគម្រោង

២.៧. អ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោង

២.៨. សមាជិកគម្រោង

៣. និយមន័យនៃការផ្តួចផ្តើមគម្រោង ការរៀបចំផែនការនិងការកំណត់ទំហំនៃគម្រោង: គោលការណ៍

បញ្ហានិងការអនុវត្ត

៣.១. ការផ្តួចផ្តើមគម្រោង: បង្កើតករណីសិក្សាសម្រាប់គម្រោង

៣.២. ការសិក្សាពីភាពដែលអាចទៅរួច

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

- ៣.៣. វិធីសាស្ត្របែបទូរស័ព្ទ
- ៣.៤. លំដាប់នៃផែនការគម្រោង
- ៣.៥. កំណត់ចង្អុលនិងផលិតផលដែលទទួលបាន
- ៣.៦. ការរៀបចំផែនការសម្រាប់សកម្មភាពធំៗនៃគម្រោង
- ៣.៧. ការិយាល័យគ្រប់គ្រងគម្រោង

៤. ការអនុវត្តគម្រោង ការពិនិត្យតាមដានគម្រោង និងការត្រួតពិនិត្យ: គោលការណ៍ បញ្ហានិងការអនុវត្ត

- ៤.១. ដំណើរការអនុវត្តការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT
- ៤.២. ការគ្រប់គ្រងពេលវេលា
- ៤.៣. ការគ្រប់គ្រងចំណាយ
- ៤.៤. ការគ្រប់គ្រងគុណភាព
- ៤.៥. ការគ្រប់គ្រងការផ្លាស់ប្តូរ
- ៤.៦. ផែនការទំនាក់ទំនង: យុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់គ្រប់គ្រងការផ្លាស់ប្តូរ
- ៤.៧. ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ
- ៤.៨. ការគ្រប់គ្រង
- ៤.៩. ការគ្រប់គ្រងការទទួលយក

៥. ការត្រួតពិនិត្យគម្រោង: គោលការណ៍ បញ្ហានិងការអនុវត្ត

- ៥.១. ការត្រួតមើលពីភាពរីកចម្រើន
- ៥.២. ការរាយការពីភាពរីកចម្រើន

៦. ការបិទគម្រោង: គោលការណ៍ បញ្ហានិងការអនុវត្ត

- ៦.១. ការទទួលយកលទ្ធផលគម្រោង
- ៦.២. ការវាយតម្លៃគម្រោង
- ៦.៣. ការទទួលយកមេរៀន

៧. សកម្មភាពក្រោយពេលគម្រោងបញ្ចប់: ការដាក់ប្រព័ន្ធក្នុងការប្រតិបត្តិបញ្ហានិងបញ្ហានៃនិរន្តរភាព

- ៧.១. បរិដ្ឋានគោលនយោបាយ
- ៧.២. សមត្ថភាពសម្រាប់ការថែទាំនិងការរីកចម្រើន
- ៧.៣. ការអំពាវនាវបន្ត

ឧបសម្ព័ន្ធ

- អានបន្ថែម
- សន្ទានុក្រម

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

កំណត់ចំណាំសម្រាប់គ្រូបង្វឹក

អំពីអ្នកនិពន្ធ

មញ្ជីផ្នែកសិក្សាស្រាវជ្រាវ

១. ប្រព័ន្ធធ្វើការដោយស្វ័យប្រវត្តិ: ការកែលម្អមានភាពប្រសើរឡើងក្នុងផ្តល់សេវានិងប្រសិទ្ធភាព
២. គម្រោងបណ្តាញកុំព្យូទ័រក្រុងក្នុងប្រទេសប្រេស៊ីល: The Pirai Digital Project
៣. កម្មវិធីសិក្សាតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិចនៅប្រទេសឈីលី

មញ្ជីនៃប្រអប់នានា

- ប្រអប់ទី ១: និយមន័យនៃ“គម្រោង”
- ប្រអប់ទី ២: និយមន័យនៃ“ការគ្រប់គ្រងគម្រោង”
- ប្រអប់ទី ៣: បទពិសោធពីគម្រោងICTD
- ប្រអប់ទី ៤: ទម្លាប់ដើម្បីផ្តួចផ្តើមការអភិវឌ្ឍគម្រោងICTឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព

មញ្ជីនៃរូប

- រូប១: កម្មវិធីយុទ្ធសាស្ត្រកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ
- រូប២ រង្វិលខ្ទប់នៃគម្រោង
- រូប៣ រង្វិលខ្ទប់នៃប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ
- រូប៤ មនុស្ស ដំណើរការ និងបច្ចេកវិទ្យាដល់ការគ្រប់គ្រងគម្រោង
- រូប៥ ជំហាននៃផែនការគម្រោង
- រូប៦ គំនូសតាងបញ្ហា
- រូប៧ គំនូសតាងនៃការវិភាគបញ្ហា
- រូប៨ គំនូសតាងបញ្ហាភ្ជាប់ជាមួយនិងLFA
- រូប៩ កម្រិតនៃផែនការគ្រប់គ្រងគម្រោង
- រូប១០ ឧទាហរណ៍អំពីរចនាសម្ព័ន្ធនៃការគ្រប់គ្រងគម្រោង
- រូប១១ សកម្មភាពគ្រប់គ្រងគម្រោងក្នុងជំហាននៃការអនុវត្តគម្រោងICT
- រូប១២ ហានិភ័យ
- រូប១៤ ការទាក់ទងខាងការវាយតម្លៃ សកម្មភាពត្រួតពិនិត្យជាមួយនិងLFAនៃគោលដៅ

មញ្ជីនៃតារាងនានា

- តារាង១: ការប្រៀបធៀប គម្រោងធម្មតានិងគម្រោងICT
- តារាង២ កំណត់ចង្អុលផ្សេងៗក្នុងជំហាននីមួយៗនៃគម្រោង
- តារាង៣ និយមន័យនៃជំហាននៃការគ្រប់គ្រងគម្រោងទៅតាមប្រភេទគម្រោង

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

- តារាង៤ ការរៀបចំដំណើរការនិងភាពពិតជាក់ស្តែងនៃការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT
- តារាង៥ គុណភាពនិងទេពកោសល្យសម្រាប់អ្នកគ្រប់គ្រងប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាព
- តារាង៦ គំរូវិភាគអំពីអ្នកដែលពាក់ព័ន្ធនឹងគម្រោង
- តារាង៧ តារាងថវិកាសម្រាប់វាយតម្លៃពីនិរន្តរភាព
- តារាង៨ ផលប្រយោជន៍និងលទ្ធផលខ្លះៗដែលកើតឡើងពីគម្រោង
- តារាង៩ វិធីសាស្ត្រLFA
- តារាង១០ តារាង
- តារាង១១ ការពិពណ៌នាពីLFAទៅតាមកម្រិត
- តារាង១៣ បញ្ជីនៃកំណត់ចង្អុលគម្រោងនិងលទ្ធផល
- តារាង១៤ ការរៀបចំផែនការការកិច្ច សកម្មភាពនិងលទ្ធផល
- តារាង១៥ គំរូនៃគំនូសតាងGanttសម្រាប់ជំហានផលិត
- តារាង១៦តារាងពេលវេលាសម្រាប់ផែនការការងារ
- តារាង១៧គំរូស្នង់ជាគុណភាព
- តារាង១៨ ការដឹងពីគុណប្រយោជន៍

បញ្ជីពាក្យកាត់

អេឌីប៊ី (ADB):	ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី (Asia Development Bank)
អេភីស៊ីអាយស៊ីធី (APCICT):	មជ្ឈមណ្ឌលហ្វឹកហ្វឹនអាស៊ីនិងប៉ាស៊ីហ្វិចនៃវិស័យបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និង គមនាគមន៍ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ (Asia and Pacific Training Centre for Information and Communication)
អេស៊ីន (ASEAN):	សមាគមជាតិអាស៊ី អគ្នេយ៍ (Association of Southeast Asian Nations)
ប៊ីភីអូ (BPO):	បំរើការប្រតិបត្តិនៃជំនួញ (Business Process Outsourcing)
ស៊ីឌី (CD):	ស៊ីឌី
ស៊ីអឹមអេ (CMA):	សកម្មភាពនៃទំនាក់ទំនង និង ពហុព័ត៌មាននានា (Communications and Multimedia Art)
ឌីអរអេអែម (DRAM):	ថាមពលអង្គចងចាំ (Dynamic Random and Multimedia Art)
អិអេសស៊ីអេភី (ESCAP):	គណកម្មាធិការនៃសង្គមនិងសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់អាស៊ីនិង ប៉ាស៊ីហ្វិច
អឺរ៉ូ (EU):	សហគមន៍អឺរ៉ុប (European Union)

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

អេហ្វអូអេសអេស (FOSS):	កម្មវិធីបើកចំហនិងសេរី (Free and Open Source Software)
ជីស៊ីអាយអូ (GCIO):	ប្រធានគ្រប់គ្រងមន្ត្រីបច្ចេកវិទ្យា (Government Chief Information Officer)
ជីអាយអេហ្វ (GIF):	គម្រោងគ្រប់គ្រងអន្តរកិច្ច (Government Interoperability Framework)
ជីអិនភី (GNP):	ផលទុនជាតិសរុប (Gross National Product)
ជីអេសឌី (GSD):	ការអភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធីជាសកល (Global Software Development)
អាយស៊ីធី (ICT):	វិស័យបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង គមនាគមន៍ (Information and Communication Technology)
អាយស៊ីធីឌី (ICTD):	វិស័យបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង គមនាគមន៍សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ (Information and Communication Technology for Development)
អាយឌីអេ (IDA):	អាជ្ញាធរអភិវឌ្ឍន៍វិស័យគមនាគមន៍ព័ត៌មានវិទ្យានៃប្រទេសសិង្ហបុរី (Infocomm Development Authority of Singapore)
អាយអឹមអេហ្វ (IMF):	មូលនិធិរូបិយបណ្ណអន្តរជាតិ (International Monetary Fund)
អាយភី (IP):	ពិធីការប្រព័ន្ធអ៊ីនធើណែត (Internet Protocol)
អាយធី (IT):	បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន (Information Technology)
អាយធីយូ (ITU):	សហគមន៍អន្តរជាតិសហគមន៍ទូរគមនាគមន៍អន្តរជាតិ (International Telecommunication Union)
អិនអ៊ីអេ (NEA):	សហគ្រាសស្ថាបត្យករជាតិ (National Enterprise Architecture)
អិនជីអូ (NGO):	អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល (Non-Governmental Organization)
អិនអាយឌីអេ (NIDA):	អាជ្ញាធរជាតិទទួលបន្ទុកអភិវឌ្ឍន៍វិស័យបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង គមនាគមន៍ ប្រទេសកម្ពុជា (National Information Communication Technology Development Authority, Cambodia)
អិនអាយអាយ (NII):	ហេដ្ឋារចនាព័ត៌មានជាតិ (National Information Infrastructure)
អូអិស៊ីឌី (OECD):	អង្គការសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍និងសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ច (Organization for Economic Co-operation and Development)
អូអេសអេស (OSS):	កម្មវិធីបើកចំហ (Open Source Software)
ភីស៊ី (PC):	កុំព្យូទ័រផ្ទាល់ខ្លួន (Personal Computer)
ភីអិលឌីធី (PLDT):	ក្រុមហ៊ុនទូរស័ព្ទចម្ងាយឆ្ងាយនៃប្រទេសហ្វីលីពីន (Philippines Long Distance Telephone Company)
ភីដប៊ីយូស៊ី (PWC):	PricewaterhouseCoopers

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

អរ&ឌី (R&D):	ស្រាវជ្រាវនិងការអភិវឌ្ឍន៍ (Research and Development)
អរអេអេខេអេស (RAAKS):	ការវាយតម្លៃលំហូរហ៊ុយនៃប្រព័ន្ធចំណេះដឹងផ្នែកកសិកម្ម (Rapid Appraisal of Agricultural Knowledge Systems)
ធីអេ (TA):	ជំនួយការបច្ចេកវិទ្យា (Technical Assistance)
យូខេ (UK):	ចក្រភពអង់គ្លេស (United Kingdom)
យូអិន (UN):	អង្គការសហប្រជាជាតិ (United Nations)
យូអេស (US):	សហរដ្ឋអាមេរិច (United States)
វ៉េត (VAT):	ពន្ធលើតម្លៃបន្ថែម (Value Added Tax)
វីស៊ីអេ (VCR):	ប្រដាប់ថតការសែតវីដេអូ (Video Cassette Recorder)
ដាប់ប៊ីយូអេសអាយអេស (WSIS):	ជំនួបកំពូលពិភពលោកទៅលើសង្គមព័ត៌មានវិទ្យា (World Summit on the Information Society)

បញ្ជីនៃសញ្ញាសំគាល់នានា

ករណីសិក្សា

សំនួរគ្រិះរិះ

លំហាត់

លំហាត់សាកល្បង

១. គោលគំនិតសំខាន់ៗក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោង បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍និងព័ត៌មាន (ICT)

អត្ថបទផ្នែកនេះមានគោលបំណង:

-បង្ហាញពីភាពទូទៅនៃការគ្រប់គ្រងគម្រោង ICTសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ (ICTD) និង

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

-កំណត់គោលគំនិតសំខាន់ៗ ក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងបច្ចេកវិទ្យាគមនាគមន៍និងព័ត៌មាន រួមមានចំណេះដឹង ជំហានមូលដ្ឋាននិងដំណើរការមូលដ្ឋានក្នុងការអនុវត្តគម្រោង ហើយនិង ធាតុនិងសំខាន់ៗសម្រាប់គ្រប់គ្រងគម្រោង។

ភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាលភាគច្រើន តែងមានផែនការនិងការអនុវត្តគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍នានា។ គម្រោង ទាំងនោះទោះជាមានទំហំតូចឬធំសុទ្ធតែជាផ្នែកមួយនៃបរិយាកាសដ៏ធំជាងនោះ។ គម្រោងទាំង នោះតែងជាប់ទាក់ទងនៅនឹងកម្មវិធីផ្សេងៗ ទាក់ទងទៅនឹងគោលដៅនិងគោលបំណងរបស់ ស្ថាប័នមួយ។ នៅពេលដែលគម្រោងបានបញ្ចប់សព្វគ្រប់ គម្រោងនោះអាចក្លាយជាផ្នែកមួយនៃ ដំណើរប្រតិបត្តិការក្នុងស្ថាប័ននោះ។ នៅក្នុងន័យនេះ គម្រោងនីមួយៗសុទ្ធតែជួយឲ្យគោលដៅ បេសកកម្មនិងចក្ខុវិស័យរបស់ស្ថាប័នមួយមានភាពល្អប្រសើរឡើង។

យោងទៅលើហេតុផលមួយនេះ ក្របខ័ណ្ឌការងារសម្រាប់បង្កើតនិងអនុវត្តគម្រោងទាំងឡាយ មានភាពចាំបាច់បំផុត។ The Academy of ICT Essentials for Government Leaders series ដែលមានរួមបញ្ចូលទាំងផ្នែកនេះដែរនោះ ទទួលយកនូវការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយអត្ថន័យដ៏ធំធេង ដូចដែលបានចែងនៅក្នុងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្ស សម្រាប់ជាក្របខ័ណ្ឌក្នុងការរៀបចំផែន ការណ៍ អនុវត្តនិងវាយតម្លៃគម្រោងជំនួយលើវិស័យ ICT។ វគ្គទី១ ដែលបរិយាយអំពីទំនាក់ទំនង រវាងកម្រងកម្មវិធីICT ជាមួយនិងការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយអត្ថន័យពេញលេញ បានលើកឡើង យ៉ាងច្បាស់អំពីក្របខ័ណ្ឌនៃការប្រើប្រាស់វិស័យ ICT ក្នុងបរិបទប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍។

វគ្គនេះ ផ្តោតទៅលើការគ្រប់គ្រងគម្រោង ICT។ ការគ្រប់គ្រងគម្រោង ICT គឺជារឿងដ៏លំបាកមួយ ។ អ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោងចាំបាច់ត្រូវគិតគូរគ្រប់ទិដ្ឋភាពទាំងអស់នៅក្នុង ការរៀបចំផែនការនិងការ អនុវត្តគម្រោង រួមមានទាំង ការកំណត់ទិសដៅ ការចាត់ចែង ការគ្រប់គ្រងធនធាននិងការគ្រប់ គ្រងការចំណាយ ការប្រគល់លទ្ធផលនៃគម្រោងទៅឲ្យម្ចាស់គម្រោងទាំងឡាយ។ ភារកិច្ចរបស់ អ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោងកាន់តែមានភាពស្មុគស្មាញឡើងនៅពេលដែលគម្រោង ICT ត្រូវបានអនុវត្ត ក្នុងជួររដ្ឋាភិបាល។ រដ្ឋាភិបាលមាននូវគោលដៅនៃការអភិវឌ្ឍ រីឯភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាលមាននូវ ផែនការរបស់គេដើម្បីបង្ហាញអំពីគោលដៅក្នុងការផ្តល់សេវាកម្មហើយនិងសិទ្ធិអំណាចរបស់ ខ្លួន។ ហេតុនេះ គម្រោងICTឬកម្មវិធីICT ទាំងឡាយចាំបាច់ត្រូវតែដើរស្របគ្នាជាមួយនិងទិសដៅ និងសិទ្ធិអំណាចទាំងនេះ។ លើសពីនេះទៅទៀត អ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀតនៅក្នុងគម្រោងICT

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

និងកម្មវិធីICTទាំងនោះ រួមទាំងសាធារណជនទៀតសោធនោះ តែងតែមាននូវការប្រាថ្នាចង់បានខ្ពស់។

ការប្រឈមទាំងឡាយនៅក្នុងការរៀបចំផែនការនិងគ្រប់គ្រងគម្រោង ICT នឹងត្រូវលើកមកបញ្ជាក់នៅក្នុងវគ្គនេះ។ វិស័យចំណេះដឹងសំខាន់ៗក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោង ICT ដំណាក់កាលគ្រប់គ្រងគម្រោងហើយនិងដំណើរការគ្រប់គ្រងគម្រោងទៅតាមដំណាក់កាលផ្សេងៗនោះនឹងត្រូវលើកយកមកពិភាក្សាដែរ។

១.១ ការគ្រប់គ្រងគម្រោងនិង វិស័យICTសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ

តើ គម្រោង គឺជាអ្វី?

ពាក្យថា គម្រោង នេះគឺជាពាក្យសាមញ្ញដែលសឹងតែមិនចាំបាច់ផ្តល់នូវនិយមន័យទៅហើយ។ ប៉ុន្តែមុននឹងពិនិត្យមើលលើនិយមន័យមួយចំនួន ចូរអនុវត្តសកម្មភាពខាងក្រោមសិន:

លំហាត់

ដោយពឹងផ្អែកលើបទពិសោធន៍ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់លោកអ្នក ចូរសាកល្បងផ្តល់និយមន័យដល់:

១. គម្រោង

២. គម្រោង ICT

នៅក្នុងប្រអប់ខាងក្រោមមានផ្តល់នូវនិយមន័យមួយចំនួនចំពោះពាក្យ គម្រោង:

ប្រអប់១. និយមន័យនៃពាក្យ គម្រោង

“គម្រោងគឺជាការទទួលធ្វើទាំងប្រថុយប្រថានក្នុងរយៈពេលបណ្តោះអាសន្នមួយដែលមានការចាប់ផ្តើមនិងការបញ្ចប់មានកំណត់ ហើយមានគោលបំណងបង្កើតផលិតផលឬសេវាកម្មជាក់លាក់មួយ។

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

ប្រភព (Microsoft Solutions Framework white Paper: MSF Project Management Discipline v.1.1(June 2002), 8, <http://download.microsoft.com/download/b/4/f/b4fd8a8a-5e67-4419-968e-ec7582723169/MSF%20Project%20Management%20Discipline%20v.%201.1.pdf>)

“គម្រោងគឺជាការប្រឹងប្រែងបណ្តោះអាសន្នមួយដើម្បីបង្កើតផលិតផលឬសេវាកម្មមួយ។ ជាទូទៅគម្រោងតែងតែមាននូវការកម្រិតនិងភាពប្រថុយប្រថានខាងផ្នែកចំណាយ ពេលវេលា និងលទ្ធផល។”

ប្រភព (James R. Chapman(1997). http://www.hyperthot.com/pm_into.htm)

“គម្រោងគឺជាបណ្តុំមួយនៃសកម្មភាពសម្របសម្រួលជាច្រើន ដែលមានចំណុចចាប់ផ្តើមនិងចំណុចបញ្ចប់ច្បាស់លាស់ ហើយទទួលបានបំពេញដោយមនុស្សម្នាក់ឬ មនុស្សមួយក្រុម ដើម្បីសម្រេចបានទៅតាមគោលបំណងជាក់លាក់ ក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយ ក្នុងការចំណាយជាក់លាក់ និងមានលទ្ធផលជាក់លាក់ដូចដែលបានកំណត់ក្នុងរឿងជំនួញ។”

ប្រភព (Office of Government Commerce, “Project Management” http://www.ogc.gov.uk/delivery_lifecycle_project_management.asp)

“គម្រោងគឺជាសេរីនៃសកម្មភាពដែលមាននូវគោលបំណងសម្រេចគោលដៅជាក់លាក់និងច្បាស់លាស់ក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយនិងក្នុងការចំណាយថវិការកំណត់មួយ។”

ប្រភព (European Commission, Aid Delivery Method: Volume 1- Project Cycle Management Guidelines(Brussels: European Commission, 2004), 8, http://ec.europa.eu/europeaid/multimedia/publications/documents/tools/europeaid_adm_pcm_guidelines_2004_en.pdf)

សរុបសេចក្តីទៅ គម្រោងគឺជាការអនុវត្តការងារបណ្តោះអាសន្នដែលប្រើប្រាស់ធនធាន ត្រូវការការចាយវាយនិងបង្កើតលទ្ធផលតម្រូវតាមការរំពឹងទុក តាមពេលវេលាកំណត់ដើម្បីសម្រេចបានគោលដៅជាក់លាក់ណាមួយ។ គម្រោងមានច្រើនបែបច្រើនយ៉ាង អាចខុសគ្នាទៅតាមទំហំរយៈពេលអនុវត្តនិងភាពស្មុគស្មាញ។

បើយោងទៅតាម សៀវភៅ “ គម្រោងមានលក្ខណៈស្រដៀងទៅនឹងការប្រតិបត្តិកម្មវិធីនានាដែលក្នុងនោះវាអាចបង្កើតអ្វីមួយតាមការរំពឹងទុក តែត្រូវការប្រើប្រាស់ធនធាននិងការចំណាយ។

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

” ប៉ុន្តែ “ ប្រតិបត្តិការគឺជាសកម្មភាពដែលត្រូវធ្វើជាបន្តរហូតនិងដដែលៗ គម្រោងមិនមានលក្ខណៈដូចនេះទេ។” ឧទាហរណ៍ខ្លះៗនៃសកម្មភាពប្រតិបត្តិមានដូចជា តំហែទាំប្រព័ន្ធដុកទិន្នន័យរៀងរាល់មួយសប្តាហ៍ម្តងនិងសកម្មភាពតំហែទាំប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័របុណ្ណាញកុំព្យូទ័រជាដើម។ល។ ចំណែកឯ “ កម្មវិធីវិញមានលក្ខណៈធំជាងគម្រោង និងមានភាពស្មុគស្មាញជាងហើយមានរួមបញ្ចូលសកម្មភាពប្រតិបត្តិដដែលៗដូចជាការងារតំហែទាំនិងការគ្រប់គ្រងស្ថានភាពការណ៍។ល។” កម្មវិធីជាធម្មតាត្រូវបានគេផ្តល់គម្រោងថវិការក្នុងមួយឆ្នាំម្តង។ គម្រោងជាទូទៅមានរយៈកាលកំណត់ជាងកម្មវិធី។”¹

គម្រោង ICT បានលេចឡើងនៅក្នុងអំឡុងពេលបីទសវត្សចុងក្រោយនៃសតវត្សទី២០នេះ។ សម្រាប់គោលបំណងដ៏ច្រើនសន្លឹកសន្លាប់របស់យើង យើងឲ្យនិយមន័យលើគម្រោង ICT ថាជាដំណោះស្រាយដោយពឹងផ្អែកលើវិស័យ ICT ដើម្បីអាចឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការសេវាកម្មនិងយុទ្ធសាស្ត្ររបស់រដ្ឋាភិបាល។ គម្រោងទាំងនេះមាននូវដំណើរការនិងវិធីសាស្ត្រដែលផ្គត់ផ្គង់ដោយវិស័យ ICT។ គម្រោងទាំងនេះគឺជាគម្រោងដែលផ្តើមឲ្យមានការផ្លាស់ប្តូរក្នុងស្ថាប័នណាមួយដោយប្រើប្រាស់វិស័យបច្ចេកវិទ្យាក្នុងគោលបំណងផ្តល់នូវផលប្រយោជន៍ចំពោះស្ថាប័ននោះហើយនិងអភិវឌ្ឍន៍គោលដៅទាំងឡាយ។

ភាពខុសប្លែកគ្នារវាងគម្រោងធម្មតាឬគម្រោងមិនមែន ICT (conventional or non-ICT project) និងគម្រោង ICT

តារាង ១ បង្ហាញពីចំនុចនៃភាពខុសគ្នារវាងគម្រោងមិនមែន ICT និងគម្រោង ICT។

តារាង ១. ការប្រៀបធៀបរវាងគម្រោងមិនមែន ICT និងគម្រោង ICT	
គម្រោងធម្មតា/មិនមែន ICT - ឆ្ពោះទៅបំពេញតម្រូវការសេវាកម្មនិងយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងទាំងឡាយ - មានផ្គត់ផ្គង់ពីម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ - មានកាលបរិច្ឆេទចាប់ផ្តើមនិងបញ្ចប់	គម្រោង ICT - ឆ្ពោះទៅបំពេញតម្រូវការសេវាកម្មនិងយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងទាំងឡាយ - មានផ្គត់ផ្គង់ពីម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ - មានកាលបរិច្ឆេទចាប់ផ្តើមនិងបញ្ចប់

¹ ប្រុយណូ សៀណូ (Bruno Ciano). □ Project and Program Management □ <http://brunociano.blogspot.com>

ច្បាប់លាស់ - ព្រំដែននៃគម្រោងត្រូវបានកំណត់និងត្រូវបានកត់ត្រាជាឯកសារ - មានថវិការច្បាប់លាស់ - មានលទ្ធផលចុងក្រោយជាក់លាក់ទៅតាមការរំពឹងទុក - ឆ្លើយតបទៅតាមលក្ខខណ្ឌគុណភាព - ប្រើប្រាស់ធនធានដែលកំណត់ឲ្យ	ច្បាប់លាស់ - ព្រំដែននៃគម្រោងត្រូវបានកំណត់និងត្រូវបានកត់ត្រាជាឯកសារ - មានថវិការច្បាប់លាស់ - មានលទ្ធផលចុងក្រោយជាក់លាក់ទៅតាមការរំពឹងទុក - ឆ្លើយតបទៅតាមលក្ខខណ្ឌគុណភាព - ប្រើប្រាស់ធនធានដែលកំណត់ឲ្យ - ប្រើប្រាស់ដំណោះស្រាយទាំងឡាយដែលមានមូលដ្ឋានលើ ICT ដើម្បីបំពេញតម្រូវការសេវាកម្មនិងយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងដែលបានកំណត់ - ផ្ដើមណែនាំដំណើរការនិងវិធីសាស្ត្រដែលផ្គត់ផ្គង់ដោយបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន

ប្រភព John Macasio, ICT Project Management Practitioner Network 2008,

<http://ictpmpractitioner.ning.com>

លំហាត់

តើលោកអ្នកអាចគិតឃើញពីភាពខុសគ្នាផ្សេងទៀតរវាង គម្រោងមិនមែន ICT និង គម្រោង ICT ដែរឬទេ? ចូរបន្ថែមការរកឃើញទៅក្នុងតារាង ១ ខាងលើ។

តើគេបង្កើតគម្រោងឡើងដើម្បីអ្វី?

គម្រោងជាទូទៅគឺជាការឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការបន្ទាន់ ឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហា ឬក៏ករណីជំនួញណាមួយក្នុងស្ថាប័នណាមួយ។ ប៉ុន្តែនៅពេលដែលទិសដៅរបស់គម្រោងមួយគឺដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការបន្ទាន់ គម្រោងគួរតែរៀបឡើងសម្រាប់គោលបំណងឬគោលដៅធំៗ។ គម្រោង ICT ជាធម្មតាទទួលធ្វើឡើងដោយអ្នកគ្រប់គ្រងដើម្បីបំពេញចន្លោះខ្វះខាតក្នុងការដំណើរការគ្មាន

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

ប្រសិទ្ធភាពនិងមិនមានលទ្ធផលល្អក្នុងដំណើរការគ្រប់គ្រង។ គម្រោង ICT មានគោលបំណង បង្ហាញនិងផ្គត់ផ្គង់គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ខ្នាតដូចជា MDGs។

មិនថាគម្រោងICT ខ្នាតប៉ុណ្ណានិងអស់តម្លៃប៉ុណ្ណានោះទេ វាមានសារសំខាន់ណាស់ចំពោះអ្នក គ្រប់គ្រងគម្រោងដើម្បីដឹងនិងយល់ពីហេតុផលសម្រាប់អនុវត្តគម្រោងហើយនិងថាតើវាទាក់ទង និងគោលដៅធំៗរបស់ស្ថាប័នដោយរបៀបណា។ ខាងក្រោមនេះគឺជាឧទាហរណ៍នៃកម្មវិធី គ្រប់ គ្រប់តាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិច ដែលវិវត្តឡើងចេញពីគម្រោងICT ដែលត្រូវបានអនុវត្តឡើងជា ផ្នែកនៃផែនការអភិវឌ្ឍជាតិរយៈពេលមធ្យមនិងវែង។

ដំណើរការការងារដោយស្វ័យប្រវត្តិ៖ ជម្រុញប្រសិទ្ធភាពនិងជម្រុញការផ្តល់សេវាកម្ម

ដំណើរការគ្រប់គ្រងដោយស្វ័យប្រវត្តិអាចជាការងារដ៏ពិបាកមួយសម្រាប់ប្រទេសកំពុង អភិវឌ្ឍន៍ ដែលប្រទេសជាច្រើននោះទទួលរងគ្រោះដោយសារការវិយាយាលធិបតេយ្យដែលគ្មាន តម្លាភាព ពុករលួយ និង គ្មានប្រសិទ្ធភាព។ ក្នុងករណីទាំងនេះ ការបង្កើតនូវប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិច ជួបប្រទះនូវបញ្ហាច្រើនក្រៅតែពីបញ្ហាបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាននោះទៅទៀត វារួមបញ្ចូលទាំងតម្រូវការ វាយតម្លៃពេញលេញនិងការរៀបចំការគ្រប់គ្រងរបស់របស់រដ្ឋាភិបាលឡើងវិញ ការរក្សាទុក ឯកសារនិងការគ្រប់គ្រងចំណេះដឹង។ ដំណើរការទាំងនេះគឺជាកត្តាវាយតម្លៃភាពជោគជ័យឬ បរាជ័យរបស់គម្រោងរដ្ឋាភិបាលអេឡិចត្រូនិច។ ទោះបីជាមានភាពលំបាកច្រើនក៏ដោយ រដ្ឋាភិបាលកណ្តាលនិងរដ្ឋាភិបាលមូលដ្ឋាន នៅក្នុងប្រទេសមួយចំនួនដូចជាប្រេស៊ីល ឈីលី ឥណ្ឌានិងហ្វីលីពីន បានអនុវត្តនូវប្រព័ន្ធតម្រូវការផ្គត់ផ្គង់តាមអេឡិចត្រូនិច ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងពន្ធ និងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងដទៃទៀត។ ការកែទម្រង់ទាំងនេះបានជម្រុញឲ្យមានការទទួលខុសត្រូវ តម្លាភាពនិងជំនឿទៅលើសមត្ថភាពរបស់រដ្ឋាភិបាលក្នុងការផ្តល់សេវាកម្មដល់ប្រជាពលរដ្ឋ។

រដ្ឋាភិបាលមូលដ្ឋាននៅរដ្ឋការណាតាកា ក្នុងប្រទេសឥណ្ឌា បានបង្កើតនូវប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីដីធ្លី Bhoomi ដ៏ធំទូលាយនិងគួរឲ្យស្ងើចសសើរមួយ។ ដោយប្រើប្រាស់នូវបច្ចេកវិទ្យាសម្គាល់តាម ជីវមាត្រសាស្ត្រ ការថតបញ្ចូលឯកសារនិងការដាក់ពង្រាយនូវរូបព័ត៌មានជាច្រើននោះ ប្រព័ន្ធ នេះបានកត់ត្រាក្បាលដីប្រមាណ២០លានចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៩៨។ លើសពីនេះទៅទៀត រដ្ឋប៊ីហា បានអនុវត្តប្រព័ន្ធជំនួយតាមបណ្តាញព័ត៌មានដើម្បីគ្រប់គ្រប់ពន្ធលើការលក់(អាការលើផលរបរ) ដែលធ្វើឲ្យការប្រមូលចំនូលពីពន្ធលើការលក់នេះមានការកើនឡើងនិងជួយការពារការគេចវេស

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

មិនបង់ពន្ធ។ ការប្រើប្រាស់នូវប្រព័ន្ធនេះបានធ្វើឲ្យចំណូលរបស់រដ្ឋដែលបានពីការបង់ពន្ធកើនឡើងជាលំដាប់ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០០១មក។

នៅក្នុងប្រទេសហ្វីលីពីន ប្រព័ន្ធតម្រូវការផ្គត់ផ្គង់តាមអេឡិចត្រូនិច បានអនុវត្តឡើងដែលអាចឲ្យគេចុះបញ្ជីអ្នកផ្គត់ផ្គង់និងភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាល អាចបញ្ជាក់ពីតម្លៃផ្គត់ផ្គង់និងរាយឈ្មោះការផ្គត់ផ្គង់ហើយនិង ការដេញថ្លៃ។ នៅក្នុងគេហទំព័រព័ត៌មានរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក៏មាននូវគេហទំព័រពាណិជ្ជកម្មអេឡិចត្រូនិចរបស់ការិយាល័យគយ ដែលផ្តល់បណ្តាញដឹកជញ្ជូនអេឡិចត្រូនិច ២៤ម៉ោងសម្រាប់ឧស្សាហកម្មដឹកជញ្ជូនរបស់ប្រទេស។ មានគម្រោងមួយដែលបង្កើតឡើងដោយប៉ូលីសជាតិជម្រុញឲ្យមានការប្រើប្រាស់សារអេឡិចត្រូនិច ដើម្បីស្វែងរកជំនួយបន្ទាន់ ដើម្បីតវ៉ានិងត្រួតពិនិត្យអំពើពុករលួយរបស់ប៉ូលីសនិងភ្នាក់ងារសាធារណៈដទៃទៀត។

ក្នុងប្រទេស ឈីលី គេហទំព័រ ឈីលី ខូមប្រា (Chilli Compra) ផ្តល់ដល់ភ្នាក់ងារសាធារណៈនូវប្រព័ន្ធមួយដែលអាចស្វែងរកព័ត៌មានស្តីពីទំនិញនិងសេវាកម្ម។ គេហទំព័រនេះមានបញ្ចូលទាំងទំព័រព័ត៌មានដែលបង្ហាញពីតម្រូវការថ្មីរបស់រដ្ឋាភិបាល ពីការចុះបញ្ជីតាមប្រព័ន្ធនៅលើសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនដែលមានបំណង ធ្វើជំនួញជាមួយរដ្ឋ ហើយនិងបទបញ្ជានិងការណែនាំថ្មីៗស្តីពីតម្រូវការផ្គត់ផ្គង់។ លើសពីនេះ មាននូវវេទិកាពិភាក្សាតាមប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត ដែលអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកផ្គត់ផ្គង់និងភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាលដឹងព័ត៌មានជាច្រើនទៀតស្តីពី ការអនុវត្តដំណើរប្រសើរបំផុតកិច្ចសន្យា និងព័ត៌មានទាក់ទងនឹងតម្រូវការផ្គត់ផ្គង់ដទៃទៀត។

ប្រភព Abridged from John Paul, Robert Katz and sean Gallagher, Lessons from the Field, An Overview of the Current Uses of Information and Technologies for Development(World Resources Institute, 2004), 33, <http://www.digitaldividend.org/pdf/lessons.pdf>.

គម្រោងទាំងអំបាលមានដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ បាននាំឲ្យមានការផ្លាស់ប្តូរគួរឲ្យកត់សម្គាល់ក្នុងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងនិងដំណើរការគ្រប់គ្រងក្នុងប្រទេសដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ បានធ្វើឲ្យមានភាពរីកចម្រើនក្នុងការផ្តល់សេវាកម្មទាំងនៅក្នុងនិងទូទាំងភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាលទាំងមូល ភាពរីកចម្រើនក្នុងការផ្តល់សេវាកម្មចំពោះវិស័យជំនួញ និងការផ្តល់សេវាកម្មចំពោះប្រជាពលរដ្ឋ។

អ្វីទៅគឺជា គម្រោងICT សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ(ICTD)?

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

មានការកើនឡើងនូវភាពសុទ្ធជិនិយមច្រើនចំពោះជំនឿដែលថា បច្ចេកវិទ្យាជាពិសេសនោះគឺ បច្ចេកវិទ្យាគមនាគមន៍ ព័ត៌មានវិទ្យា អាចជួយសម្រេចគោលដៅអភិវឌ្ឍ និងជម្រុញឲ្យមានការ រីកចម្រើនឆាប់រហ័សនៅក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍។ មានការសិក្សាស្រាវជ្រាវជាច្រើនបានលើក ឡើងថា ការវិនិយោគលើសេវាកម្មផលិតកម្ម ICT និងការវិនិយោគលើបរិក្ខារ ICT ជួយជម្រុញឲ្យ មានការរីកចម្រើនខាងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច។²ប៉ុន្តែប្រជាជនក្រីក្រនៅតាមជនបទដែលមានចំនួនច្រើន លើសលប់នៅក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍នោះ នៅតែមិនទាន់អាចប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ICT បាន នៅឡើយ។ ពាក្យថា” គម្លាតបច្ចេកវិទ្យា (Digital Divide) “ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីពិពណ៌នា អំពីគម្លាតរវាងអ្នកដែលទទួលបានការប្រើប្រាស់សេវាកម្ម ICT ហើយទទួលបានផលប្រយោជន៍ពី វិស័យនេះ និងអ្នកដែលមិនទទួលបានការប្រើប្រាស់ ក៏ដូចជាមិនទទួលបានផលប្រយោជន៍បន្តិច ណាសោះ។ នៅក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ “គម្លាតបច្ចេកវិទ្យា “នេះមានគម្លាតធំមែនទែន។

ស្ថាប័នអភិវឌ្ឍសង្គមនានាហើយនិងភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍអន្តរជាតិបានព្យាយាម ជួញដូរនិងបង្កើតកម្មវិធីអភិវឌ្ឍក្នុងគោលបំណងផ្តល់ដល់ប្រជាពលរដ្ឋទាំងនោះនូវការប្រើប្រាស់ បច្ចេកវិទ្យាICT ដើម្បីទទួលបាននូវផលប្រយោជន៍ពីវិស័យនោះ។ នៅពេលដែលមានការសិក្សា តាមលក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្រតិចតួចប៉ុណ្ណោះដែលអាចអះអាងពីទំនាក់ទំនងផ្ទាល់រវាងការថយចុះនៃ ភាពក្រីក្រដោយសារតែការប្រើប្រាស់និងការរីកចម្រើននៃវិស័យបច្ចេកវិទ្យា ICT ភស្តុតាងតូចៗ និងឧទាហរណ៍នៃការផ្តួចផ្តើមឲ្យមានការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ICTនៅតាមសហគមន៍ មូលដ្ឋានបានបង្ហាញអំពីគោលគំនិតនៃចលនាបង្កើនការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាICT សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ។ វគ្គទី១នៅក្នុងAPCICTtraining series បានពិភាក្សាអំពីឧទាហរណ៍ នៃការផ្តួចផ្តើមតាមសហគមន៍ដែលបង្ហាញថាគឺ គម្រោងដែលប្រើប្រាស់វិស័យICT ជាជំនួយនោះអាចផ្លាស់ប្តូរការរស់នៅរបស់ប្រជាជនក្រីក្រឲ្យមានមានជីវភាពល្អប្រសើរ បានដោយរបៀបណា។

² Isabel Neto, Charles Kenny, Subramaniam Janakiram and Charles Watt, “Chapter 1-Look Before You Leap: The Bumpy Road to E-development,” in E-development : From Excitement to Effectiveness, ed. Robert Shaware (Washington, D.C.: World Bank, 2005), 1-22, http://www-wds.worldbank.org/servlet/WDSContentServer/WDSP/IB/2005/11/08/000090341_20051108163202/Rendered/PDF/341470EDevelopment.pdf.

ចាប់តាំងពីពាក់កណ្តាលទសវត្សរ៍ទី ៩០មក ភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិជាច្រើន បានគាំទ្រគម្រោងICTD ជាមធ្យោបាយសម្រាប់ធ្វើឲ្យជីវិតរស់នៅរបស់មនុស្សដែលត្រូវបាន ចាត់ទុកថាមិនសំខាន់ កាន់តែមានភាពប្រសើរឡើង។ គោលបំណងរបស់គម្រោងICTD គឺដើម្បីទូទាត់ឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានដែលវិស័យICTអាចមានចំពោះប្រជាជនក្រីក្រ ដូចជាការ មិនរាប់បញ្ចូល រួមមានមធ្យោបាយសកម្មនិងការកែប្រែថ្មីដែលពង្រឹងតួនាទីលើវិស័យ ជាក់លាក់មួយចំណាយទាំងការចូលទៅនិងការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាICT។³

រូប១បង្ហាញ ១.ទំនាក់ទំនងនៃគោលនយោបាយកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ២. កម្មវិធីICTD និង យុទ្ធសាស្ត្រ ហើយនិង ៣.ការគ្រប់គ្រងគម្រោងICTបានល្អ ដែលទាំងអស់នេះគឺដើម្បី៤. ធ្វើជីវិតរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋមានសភាពល្អប្រសើរ។

រូប១ កម្មវិធីយុទ្ធសាស្ត្រកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ គម្រោងICTD និងICT

រដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ឡើងវិញនេះកំពុងវិនិយោគលើវិស័យICT។ប៉ុន្តែ គម្រោង ICT ទាំងនោះគឺជាការប្រឹងប្រែងប្រកបដោយភាពប្រថុយប្រថាន។ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ បង្ហាញថា ក្រុមហ៊ុន រដ្ឋាភិបាលនិងស្ថាប័នសង្គមស៊ីវិលជាច្រើននៅក្នុងប្រទេសមានការ អភិវឌ្ឍន៍តិច (LCDs) ជួបប្រទះការលំបាកច្រើននៅក្នុងការប្រើប្រាស់វិស័យICTsឲ្យបាន ពេញលេញ។ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវរបស់ធនាគារពិភពលោកក្នុងឆ្នាំ២០០៥ បានវាយតម្លៃ ថាការអនុវត្តគម្រោងICTនៅតាមស្ថាប័នសាធារណៈភាគច្រើន ក្នុងប្រទេសមានការ អភិវឌ្ឍន៍តិចនោះ មានការបរាជ័យខ្លះនិងបរាជ័យទាំងស្រុង។ ការបរាជ័យទាំងនោះ គឺដោយសារអាងលើហេតុផលថា ការរៀបចំគម្រោងការណ៍មិនបានល្អ ខ្វះខាត ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ មានបញ្ហាច្បាប់និងបញ្ញត្តិ ស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាលនិងស្ថាប័នខ្សោយ។⁴

³ Swiss Agency for Development and Cooperation, SDC ICT 4D Strategy (Berne: SDC:2005), 5, http://www.deza.admin.ch/ressources/resource_en_161888.pdf

⁴ Neto et al

ដូចដែលបានលើកឡើងខាងលើ

គម្រោងទាំងឡាយទោះជាមានទំហំតូចក៏ដោយក៏គួរតែភ្ជាប់ទៅនឹងបរិដ្ឋានការងារដ៏ធំរបស់ស្ថាប័នមួយ
។ គម្រោងទាំងនោះអាចត្រូវបានអនុវត្តដើម្បីបង្កើនចំណេះដឹង

ដើម្បីបញ្ជាក់ពីការទទួលយកអ្វីមួយពិតប្រាកដ ឬដើម្បីសាកល្បងគំរូអ្វីមួយ។ គម្រោងទាំងនេះមាន
គោលបំណងរួមមួយ គឺដើម្បីជម្រុញឲ្យមានការផ្លាស់ប្តូរក្នុងស្ថាប័ន និងក្នុងបរិដ្ឋានការងារធំមួយ។

ស្ថាប័នដែលមានគោលបំណងផ្តល់សេវាកម្មដែលមានគុណភាពល្អប្រសើរចំពោះអតិថិជនរបស់
ខ្លួនអាចអនុវត្តគម្រោង ICTD ទៅតាមការគ្រប់គ្រងរបស់ខ្លួន។ ការជម្រុញ ការគ្រប់គ្រងតាមប្រព័ន្ធ
អេឡិចត្រូនិចដើម្បីផ្តល់សេវា អាចប្រើប្រាស់វិស័យ ICT

ដើម្បីធ្វើឲ្យការផ្តល់សេវាកម្មទាំងនោះមានភាព រីកចម្រើន។ ការផ្តួចផ្តើមទាំងនេះអស់តំលៃថ្លៃ
ពីព្រោះវាត្រូវការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា និងធនធានដ៏ទៃទៀត។

ហេតុនេះការអនុវត្តគម្រោងល្អគឺជាការចាំបាច់ដើម្បីធានាពីតំលៃនៃការចំណាយទាំងនោះ។

វិធីសាស្ត្រយុទ្ធសាស្ត្រគឺជាវិធីសាស្ត្រតាមដំណាក់កាល

ដែលផែនការទាំងឡាយហើយនឹងក្របខ័ណ្ឌការងារទាំងឡាយត្រូវបានបំបែកចេញជាការងារច្រើនយ៉ាង
ឯ ឬក៏គម្រោងច្រើន។ ការអនុវត្តគម្រោងទាំងនេះត្រូវការជាចាំបាច់នូវផែនការជាក់លាក់
ហើយនិងការអង្កេតអំពីការអនុវត្តល្អៗនៅក្នុងការគ្រប់គ្រង គម្រោង។

ខាងក្រោមនេះគឺជាការរាយនូវការអនុវត្តល្អប្រាំពីរយ៉ាងក្នុងការអនុវត្តគម្រោង ៖

- ១. ការកំណត់អំពីទំហំ និងគោលបំណងនៃគម្រោង-ការដឹងអំពីអ្វីដែលត្រូវធ្វើនិងទទួលបាន
- ២. កំណត់អំពីអ្វីដែលត្រូវផ្តល់ឲ្យគេ-

ដឹងអំពីផលិតផលដែលចាំបាច់ត្រូវផ្តល់នូវចុងបញ្ចប់នៃគម្រោង និងត្រូវដឹងអំពីការទទួលបាន
និងយល់ព្រមពីមនុស្សដែលពាក់ព័ន្ធនៅលើគម្រោងទាំងអស់នេះ។

៣. កំណត់ផែនការគម្រោង-កំណត់ពីរបៀបដែលលទ្ធផលនៃគម្រោងដែលត្រូវសម្រេចបាន
ហើយនឹងគិតអំពីតម្រូវការមានដូចជា៖ មនុស្ស ធនធាន ឧបករណ៍ សកម្មភាព និងថវិកាសម្រាប់បញ្ចប់
គម្រោងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

៤. ទំនាក់ទំនង ហើយនិងផែនការទំនាក់ទំនង-

រៀបចំផែនការដើម្បីទាក់ទងជាមួយនឹងមនុស្សដែលពាក់ព័ន្ធប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

៥. ឃ្លាំមើលគម្រោង-ពិនិត្យមើលជាបន្តបន្ទាប់ និងជាញឹកញាប់ពីស្ថានភាពទំហំ ពេលវេលា
ហើយនិងការចំណាយ។

៦. គ្រប់គ្រងការផ្លាស់ប្តូរ-ពិចារណាថាគួរតែទទួល បដិសេធ

ឬក៏បូកបញ្ចូលការផ្លាស់ប្តូរទាំងឡាយ

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

៧.គ្រប់គ្រងភាពប្រចុយប្រថាន-កំណត់ហេតុការណ៍ដែលអាចជះឥទ្ធិពលមកលើគម្រោង
ហើយ បូកបញ្ចូលទៅក្នុងផែនការសកម្មភាពជាចាំបាច់ដើម្បីចៀសវាង
ឬបន្ថយបន្ថយការប្រចុយប្រថានទាំងនេះ

១អ្វីជាការគ្រប់គ្រងគម្រោង ២.?

ការគ្រប់គ្រងគម្រោងគឺជារបៀបគ្រប់គ្រងមួយ ដែលកើតឡើងនៅក្នុងពាក់កណ្តាល
សតវត្សទី១៩ នៅពេលដែលក្រុមហ៊ុនជាច្រើនចាប់ផ្តើមប្រើប្រាស់នូវគោលការណ៍វិទ្យាសាស្ត្រដើម្បី
អនុវត្តការងារ និងដើម្បីឧស្សាហកម្មទាំងមូល។ នៅក្នុងសតវត្សទី២០ នៅពេលដែលបច្ចេកវិទ្យា
និងឧស្សាហកម្មកាន់ តែមានភាពស្មុគស្មាញឡើង ការគ្រប់គ្រងចាប់
ផ្តើមវិវត្តទៅជាសកម្មភាពដែលខុសប្លែកពីការគ្រប់គ្រងជំនួញជាទូទៅ។

ការគ្រប់គ្រងគម្រោងត្រូវបានគេផ្តល់និយមន័យច្រើនយ៉ាង) សូមមើលប្រអប់ទី២ ខាងក្រោម(។
ប្រអប់២ និយមន័យនៃការគ្រប់គ្រងគម្រោង

”ការគ្រប់គ្រងគម្រោងគឺជាសំណុំនៃរបៀប ការអនុវត្ត
និងវិធីសាស្ត្រដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់ដឹកនាំក្រុមគម្រោង ហើយនិងគ្រប់គ្រងលើពេលវេលាគម្រោង
ការចំណាយ ហើយនិងហានិភ័យ ដើម្បី លទ្ធផលសម្រាប់អតិថិជន“។

”វិធីសាស្ត្រគ្រប់គ្រងគម្រោងដ៏ល្អប្រសើរ និងដឹកនាំគម្រោងតាមរយៈសកម្មភាពដែលមានការ
ពិនិត្យ ការគ្រប់គ្រងល្អ ដើម្បីទទួលបានលទ្ធផលល្អប្រសើរគួរជាទីពេញចិត្ត“។

”ការគ្រប់គ្រងគម្រោងគឺជាចំណេះដឹង ជាទេពកោសល្យ ជាឧបករណ៍ ឬជាវិធីសាស្ត្រដែលគេ
ប្រើប្រាស់ដើម្បីសម្រេចបានគោលដៅរបស់គម្រោងនៅក្នុងលក្ខខណ្ឌយល់ស្របមួយទៅលើគុណភាព
ការចំណាយ ពេលវេលា ហើយនិងលក្ខខណ្ឌដទៃទៀត“។

”ការគ្រប់គ្រងគម្រោងគឺជាសំណុំនៃវិធីសាស្ត្រ
និងបច្ចេកទេសដែលបានកំណត់យ៉ាងល្អប្រសើរ ដើម្បីគ្រប់គ្រងក្រុមមនុស្ស
ដើម្បីសម្រេចបានការងារច្រើនយ៉ាងនៅក្នុងពេលវេលាកំណត់ និងក្នុងថវិកា កំណត់មួយ“។

”ការគ្រប់គ្រងគម្រោងគឺជាការប្រើប្រាស់ចំណេះដឹង ទេពកោសល្យ ឧបករណ៍ និងវិធីសាស្ត្រ
ដើម្បីធ្វើសកម្មភាពសម្រេចបាននូវតម្រូវការ និងការរំពឹងទុករបស់មនុស្សជាប់ពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយ“។

និយមន័យនៃការគ្រប់គ្រងគម្រោងទាំងនេះបានបញ្ជាក់ថា:

- .ការគ្រប់គ្រងគម្រោងគឺជាវិធីសាស្ត្រ ជារបៀប និងជាដំណើរការ
- .វាគឺជាសំណុំនៃឧបករណ៍សម្រាប់ធ្វើផែនការសម្រាប់អនុវត្ត សម្រាប់ថែទាំ សម្រាប់ត្រួតពិនិត្យ
និងវាយតម្លៃពីភាពរីកចម្រើននៃសកម្មភាពទាំងនោះ។

.ស្របគ្នាជាមួយនឹងគោលដៅ ហើយនិងគោលបំណងធំៗរបស់ស្ថាប័នមួយ វាកំណត់ថាតើអ្វីដែលត្រូវសម្រេចបាន។

.បញ្ហាប្រឈមធំៗនៅក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងគឺការគ្រប់គ្រងទំហំរបស់គម្រោង និងធនធានពេលវេលា ការចំណាយ និងមនុស្ស។

ក្នុងរយៈពេលច្រើនឆ្នាំកន្លងមកនេះ មានវិធីសាស្ត្រច្រើនយ៉ាងដើម្បីគ្រប់គ្រងគម្រោងបានលេចឡើង ហើយបានអនុវត្តប្រកបដោយជោគជ័យ និងទទួលបានការផ្តល់នូវស្តង់ដារ។ ទាំងនោះមានដូចជា

-សៀវភៅស្តីពីចំណេះដឹងនៃការគ្រប់គ្រងគម្រោងដែលមាន ១៨២ទំព័រ

បោះពុម្ពដោយវិទ្យាស្ថានគ្រប់គ្រងគម្រោង (PMI) នៅសហរដ្ឋអាមេរិក។ ស្ថាប័ននេះលើកទឹកចិត្ត និងផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រដល់អ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោងទាំងឡាយដែលប្រើប្រាស់នូវស្តង់ដាររបស់គេ (<http://www.pmi.org>)

-វិធីសាស្ត្រគ្រប់គ្រងគម្រោងនៅក្នុងគ្រប់គ្រងបរិស្ថានបង្កើតឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៨៩ ជាស្តង់ដារនៃការគ្រប់គ្រង IT ដោយរដ្ឋាភិបាលអង់គ្លេស។

ចាប់តាំងពីពេលនោះមកវិធីសាស្ត្រនេះត្រូវបានគេជម្រុញ

ឲ្យក្លាយទៅជាវិធីសាស្ត្រសម្រាប់គ្រប់គ្រងគម្រោងគ្រប់ប្រភេទទាំងអស់។ ហើយក៏ជាប់ចំណាត់ថ្នាក់នៅខាងក្រៅទាំងផ្នែក IT និងផ្នែកគ្រប់គ្រងដីទៃទៀត។ ស្ថាប័ននោះត្រូវបានគេផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រតាមរយៈការប្រឡងដែលត្រួតពិនិត្យដោយសមាគមសម្រាប់ក្រុមគ្រប់គ្រងគម្រោង។ Prince 2: បានចុះបញ្ជីនៅក្នុងការិយាល័យពាណិជ្ជកម្មរដ្ឋាភិបាលរបស់ប្រទេសអង់គ្លេស (OGC) (http://www.ogc.gov.uk/method_prince_2.asp)។

-Microsoft Solution Framework (MSF) ដែលវិវត្តចេញឡើងពីការអភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធី។

ក្រុមហ៊ុន Microsoft បានអះអាងថា

វិធីសាស្ត្រនេះត្រូវបានប្រើប្រាស់យ៉ាងជោគជ័យនៅក្នុងគម្រោងពង្រីករចនាសម្ព័ន្ធដូចដែលបានរៀបចំឡើងដើម្បីផ្តល់តំលៃនៅក្នុងយុគសម័យអ៊ីនធឺណិតបច្ចុប្បន្ន។

-The Rational Unified Process (RUP) ដែលជាការផ្តល់

ការប្រមូលផ្តុំនៃការបង្កើតដែលកើតឡើងពី Rational Corporation ។

វាក៏ជាក្របខ័ណ្ឌការងារសម្រាប់អនុវត្តកម្មវិធីដែលឥឡូវនេះជាផលិតផលរបស់ IBM ។

វាចិតនៅក្នុងក្រុម Unified Modeling Language

ដែលទទួលយកយ៉ាងទូលំទូលាយជាឧបករណ៍ដែលសម្រាប់បង្កើត និងអភិវឌ្ឍតូចៗ។

-Project Cycle Management (PCM) ដែលពិពណ៌នាអំពីសកម្មភាពគ្រប់គ្រង ហើយនិងទម្រង់ នៃការសម្រេចចិត្ត។ វិធីសាស្ត្រនេះបានប្រើនៅក្នុង Life Cycle នៃគម្រោងមួយ រួមបញ្ចូលទាំងភារកិច្ច សំខាន់ៗ តួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវ ឯកសារសំខាន់ៗ ហើយនិងជម្រើសនៃការធ្វើការងារសម្រេច ចិត្ត។ ស្ថាប័នជាច្រើនមានដូចជាក្រុមផ្តល់ជំនួយទ្វេភាគី និងពហុភាគីប្រើប្រាស់ឧបករណ៍និងដំណើរការ PCMនេះ។

-The Logical Framework Approach (LFA) ជាឧបករណ៍វិភាគ បង្ហាញ និងគ្រប់គ្រង បង្កើតឡើងដោយភ្នាក់ងារសហរដ្ឋអាមេរិក សម្រាប់ការងារអន្តរជាតិ (USAID) ហើយនិងក្រុមផ្តល់ជំនួយដទៃ ទៀត។ វាបង្កើតនូវមែកធាងនៃមធ្យោបាយដែលគោលបំណង និងគោលដៅត្រូវបានទទួលជាមួយនិង ការចង្អុលបង្ហាញហានិភ័យ ហើយនិងការកំណត់អំពីធនធាន ហើយនិងលទ្ធផល។

វិធីសាស្ត្រទាំងអស់នេះ ដើម្បីគ្រប់គ្រងគម្រោង និងត្រូវពិភាក្សាលម្អិតក្នុងវគ្គទី៣ នៃផ្នែកនេះ។

១ ដំណើរការនៃការគ្រប់គ្រងគម្រោងICTD

គម្រោង ICTD ទំនងជាគម្រោងដែលចំណាយច្រើន ហើយមានហានិភ័យខ្ពស់ ហេតុនេះដំណើរ ការអនុវត្ត ផលិតផល) មានដូចជា លទ្ធផល (និងធនធានដែលត្រូវយកមកវិនិយោគគួរតែគ្រប់គ្រង ប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវ។ ពិសេសជាងនោះគម្រោង ICTD ត្រូវការដំណើរការប្រកបដោយភាព ម៉ឺងមាត់ មានរបៀប និងបត់បែន ត្រូវការសម្រេចចិត្តចាប់ហ្វឹក ការសហការណ៍ និងការចង្អុលបង្ហាញ ប្រកបដោយការចូលរួម។

គម្រោង ICTD ជាទូទៅត្រូវបានគេយល់ខុស ថាគ្រាន់តែជាសំណុំនៃសកម្មភាពដែលត្រូវការ ឧបករណ៍កុំព្យូទ័រ ត្រូវការប្រព័ន្ធ Network ត្រូវការកម្មវិធី ហើយនិងកម្រងកម្មវិធី ដែលមានគោលបំណង ចុងក្រោយគឺផ្លាស់ប្តូរបច្ចេកវិទ្យា។ ប៉ុន្តែតាមការពិតមានចំនួនសកម្មភាពមនុស្សច្រើនលើសលប់នៅក្នុង គម្រោងទាំងនេះ ហើយគម្រោងនីមួយៗគួរតែភ្ជាប់ទៅនឹងគោលបំណងជំរុញស្ថាប័ន។ នៅក្នុងកម្មវិធី ICTD ដ៏ស្មុគស្មាញ និងធំមួយ ការប្រើប្រាស់កំរងកម្មវិធី ICT គឺគ្រាន់តែជាភារកិច្ចមួយ ឬអនុគម្រោងមួយប៉ុណ្ណោះ) សូមមើលករណីសិក្សាខាងក្រោម(។ គម្រោង ICTD មិនមែនជាសកម្មភាពដាច់តែឯង នោះទេ ប៉ុន្តែជាផ្នែកមួយដែលរួមបញ្ចូលទៅក្នុងផ្នែកដ៏ធំមួយទៀត)ដូចជាកម្មវិធីមួយ សមាសភាពមួយ យុទ្ធសាស្ត្រមួយ ឬក៏ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រមួយ(។

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

គម្រោងបណ្តាញក្រុងក្នុងប្រទេស **Brazil: The Pirai Digital Project**

គម្រោងបណ្តាញក្រុងបានចាប់ផ្តើមពីគោលគំនិតនៃ” ការផ្តល់សេវាកម្មទៅកាន់សេចក្តីត្រូវការតាមមូលដ្ឋានហើយនិងរួមបញ្ចូលវិស័យ IT ជាមួយនិងសកម្មភាពអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមក្នុងរូបភាពមួយធំទូលំទូលាយ“។

Pirai គឺជាទីប្រជុំជនជាប់ស្រយាលមួយនៅក្នុងរដ្ឋ Rio De Janeiro ប្រទេស Brazil។ ទីក្រុងនេះ មានប្រជាជនប្រមាណ 25,000នាក់។ នៅចុងទសវត្សរ៍១៩៩០ គម្រោង Pirai Digital Project បាន ចាប់ផ្តើមឡើងក្រោមការឧបត្ថម្ភរបស់រដ្ឋាភិបាលសហព័ន្ធ ដើម្បីកែលម្អការិយាល័យពន្ធដារនៅតាម តំបន់នោះឲ្យមានភាពទំនើបឡើង។

គោលដៅនៃគម្រោងគឺដើម្បីផ្លាស់ប្តូរឧបករណ៍ទូរគមនាគមន៍ឲ្យមានភាពប្រសើរឡើង ដែលនៅ ពេលនោះមានទូរស័ព្ទខ្សែ កុំព្យូទ័រចំនួន២

ឲ្យក្លាយទៅជាបណ្តាញអត់ខ្សែដែលអាចភ្ជាប់ទៅនឹងការិយាល័យរដ្ឋាភិបាលផ្សេងទៀត។ ប៉ុន្តែនៅពេលដែលការពង្រីកបណ្តាញក្នុងតំបន់ធំជាងនោះ ហើយ អស់តំលៃតិច គណកម្មាធិការសហគមដែលរួមបញ្ចូលទាំងអាជ្ញាធរក្រុង ហើយអ្នកតំណាងមកពីអង្គការ សហគម និងផ្នែកឯកជនដទៃទៀតត្រូវបានបង្កើតឡើង

ដើម្បីរៀបចំផែនការមួយពង្រីកការភ្ជាប់បណ្តាញអត់ខ្សែ ទៅតំបន់ដទៃទៀតនៅក្នុង Pirai។ នេះគឺជាគម្រោងការធំមួយ និងទូលំទូលាយជាងមុន ដើម្បី ធ្វើឲ្យសេដ្ឋកិច្ចក្នុងតំបន់មានច្រើនបែបច្រើនយ៉ាង និងដើម្បីទាក់ទាញការវិនិយោគថ្មីៗ។ គោលបំណង ខាងក្រោយគឺជាតម្រូវការចាំបាច់ និងការប្រើប្រាស់របស់រដ្ឋ បន្ទាប់មកវិនិយោគិនប្រចាំតំបន់ធំៗបានធ្វើ ឯកជនីយកម្ម ហើយបានបញ្ឈប់អ្នកធ្វើការជាច្រើននាក់។

គម្រោងនេះផ្តោតទៅលើវិស័យ៤សំខាន់ៗ៖ គម្រោងរដ្ឋាភិបាលអេឡិចត្រូនិច គម្រោងការសិក្សា មានដូចជា) ការសិក្សាពីចម្ងាយដោយភ្ជាប់ជាមួយនិងសកលវិទ្យាល័យសាធារណៈ (Public Access Point) រួមបញ្ចូលទាំងការហ្វឹកហ្វឺនដែលជាកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលជាច្រើន និងការយល់ព្រមពីសហគ្រាសតូច និងមធ្យម។

គម្រោងនេះចំណាយអស់ប្រមាណ ៣៣៦០០ ដុល្លារអាមេរិក ឬប្រហែលជា ២៨០០ដុល្លារអាមេរិក សម្រាប់ភូមិនិមួយៗ។ សកលវិទ្យាល័យ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងក្រុមហ៊ុន ឯកជនបានជួយនៅក្នុងគម្រោងនេះ ជាមួយនិងឧបករណ៍ ការអភិវឌ្ឍកម្មវិធី និងអ្នកជំនាញក្នុងការពង្រីក និងប្រតិបត្តិបណ្តាញក្រុងនេះ។ បច្ចុប្បន្នបណ្តាញនេះមានប្រមាណ៥០ចំណុចដែលភ្ជាប់ទៅនឹង ការិយាល័យរដ្ឋាភិបាលទាំងអស់

ហើយនិងទៅសាលារដ្ឋ និងបណ្ណាល័យស្ទើរតែទាំងអស់។ ចំណុច ប្រើប្រាស់កំពុងមានចំនួនកើនឡើង
ហើយក្រុមហ៊ុនឯកជនមួយដែលមានភាគហ៊ុនច្រើន បានបង្កើត

ដើម្បីធ្វើពាណិជ្ជកម្មលើសេវាកម្មទៅដល់គ្រួសារ ហើយនិងអ្នកប្រកបជួញដូរ។

ជោគជ័យនៃគម្រោង Pirai ប្រហែលជាដោយសារកត្តាជោគជ័យជាច្រើនដូចខាងក្រោម:

-ដោយសារតែការខ្វះស្តុកទំនុកបម្រុងពីរដ្ឋ) តាំងតែពីជំនួយតូចៗដើម្បីធ្វើឲ្យការិយាល័យធំ
មានភាពទំនើប

អ្នកដឹកនាំសហគមន៍ត្រូវបានបង្ខំចិត្តស្វែងរកធនធានតាមរយៈការសហប្រតិបត្តិការជាមួយអ្នកមកពីផ្នែក
ផ្សេងៗទៀត ដូចជាមកពីវិស័យឯកជន វិស័យសង្គមស៊ីវិល ហើយការរួមគ្នានេះធ្វើ
ឡើងតាមរយៈការប្រមូលផ្តុំ ការសហប្រតិបត្តិការ ចែករំលែកគ្រប់បែបយ៉ាង
រួមជាមួយថវិការបស់ទីក្រុង ផងដែរ។

-ការប្រើប្រាស់ស្តុកវិទ្យាគំរោងសម្រាប់បញ្ជូន) បណ្តាញខាងក្នុងឥតខ្សែ(និង
ម៉ាស៊ីនទទួល(ដូចជាកម្មវិធីមិនអស់ថ្លៃនិងបើកចំហ) បានធ្វើឲ្យការចំណាយដំបូងមានតម្លៃទាប
ដែលនេះអាចធ្វើឲ្យ Pirai ផ្តល់សេវាកម្មBroadband ទៅទីកន្លែងដែលខ្សែពីមុននិងដែល
ពួកអ្នកផ្តល់សេវាកម្មមិនអាចវិនិយោគបាន។

- ការដឹកនាំនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន អភិបាលរកិច្ចល្អ និងទុនសង្គមរឹងមាំអាចធ្វើឲ្យកើតមាននូវ
ផែនការប្រមូលផ្តុំនិងការគ្រប់គ្រងគម្រោងឡើង ដែលអាចជួយបម្រើសេវាកម្មតាមមូលដ្ឋានដែល
គេត្រូវការ។

Source: Adapted From Herman Galperin and Bruce Girard, "Microlelcos in Latin America and
the Carribean," in Digital Poverty: Latin American and Caribbean Perspectives, ed. Hernan Galperin and
Judith Mariscal (Warwickshire: Intermediate Technology Publications and Ottawa: International
Development Research Centre, 2007) 105-107, http://www.dirsi.net/espanol/files/05-Galperin-Girard_23nov.pdf and http://www.crdi.ca/en/ev-112564-201-1-DO_TOPIC.html

Pirai Digital Project បានបង្ហាញថាសមាសធាតុដ៏សំខាន់បំផុតរបស់គម្រោងមួយ
មិនមែនជាការបំពាក់នូវប្រព័ន្ធធ្រទេស នោះទេ ប៉ុន្តែវាគឺជាពង្រីកទៅការអ្នកប្រើប្រាស់និងភ្ជាប់
ទៅនឹងប្រព័ន្ធផ្សេងៗទៀត។

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

ជំហានសំខាន់នៃការគ្រប់គ្រងគម្រោង ICTD មានដូចជា ៖ ការរៀបចំផែនការ ការអនុវត្ត ការត្រួតពិនិត្យ និងការវាយតម្លៃ។ មានពាក្យខ្លះទៀត ត្រូវបានគេប្រើប្រាស់ដើម្បីសំដៅទៅលើជំហានទាំងនេះមានដូចជា៖

- ការរៀបចំកម្មវិធី - ការផ្តួចផ្តើមគម្រោង
- ការរៀបចំផែនការ- រៀបគ្រោង រៀបផែនការ និង ដឹកនាំគម្រោង
- ការអនុវត្ត- ការប្រតិបត្តិ
- ការត្រួតពិនិត្យ-ការពិនិត្យឡើងវិញនៅពាក់កណ្តាលប្រតិបត្តិការ
- ការវាយតម្លៃ - ការពិនិត្យមើលឡើងវិញចុងក្រោយ ឬការពិនិត្យវាយតម្លៃធ្វើឡើងពីអ្នកខាងក្រៅ
- បិទគម្រោង (សំដៅលើការបញ្ចប់គ្រប់គ្រងនៃគម្រោង) -ការប្រគល់ទៅឲ្យផ្នែកប្រតិបត្តិការ។

នៅពេលដែលវិធីសាស្ត្រគ្រប់គ្រងគម្រោងផ្សេងគ្នាអាចប្រើប្រាស់ពាក្យផ្សេងៗគ្នាសម្រាប់ជំហាននីមួយៗ កំណត់ចង្អុលដូចគ្នាត្រូវបានគេកំណត់សម្រាប់ជំហាននីមួយៗ (សូមមើលតារាង២)

តារាង២. កំណត់ចង្អុលរបស់គម្រោងទៅតាមជំហាននីមួយៗ

#	កំណត់ចង្អុលនៅពេលបញ្ចប់	Martin Tate/ PMI	Microsoft	Rational/UML	Burman	Prince2	Other
1	ចក្ខុវិស័យ និងទំហំដែលបានយល់ស្រប	ការចាប់ផ្តើមគម្រោង		វិភាគ	រៀបចំផែនការ និងយុទ្ធសាស្ត្រ	ចាប់ផ្តើមគម្រោង	ស្រាវជ្រាវដើមដំបូង
២	រៀបចំផែនការគម្រោងដែលបានយល់ព្រម	រៀបចំផែនការ	រៀបចំផែនការ	រៀបគ្រោង	រៀបគ្រោង និង	រៀបផែនការ និង	

					រៀបគំរូ	របៀបដឹកនាំគម្រោង	
៣	បញ្ចប់	ប្រតិបត្តិ	អភិវឌ្ឍ	បង្កើតនិងសាកល្បង	ការផលិត	ការគ្រប់គ្រងតាមជំហាន	
៤	បញ្ចេញផលិតផល	បិទ	ដាក់ពង្រាយ	ចាប់ផ្តើមពង្រាយ	សាកល្បង	ការគ្រប់គ្រងដំណើរការផ្តល់ទំនិញ	

Source: Wilson Mar, “Project Planning Strategies and Tools,” <http://www.wilsonmar.com/1projs.htm#ProjPhases>.

កំណត់ចង្អុលគឺជាការគូសបញ្ជាក់និងការសំគាល់នៅពេលដែលផលិតផលនៃគម្រោងមួយអាចត្រូវបានបញ្ចប់ឬត្រូវបានទទួលយកនៅរាល់ជំហាននីមួយៗនៃគម្រោង។ ដូចដែលបានបង្ហាញជូនខាងលើ ការបញ្ចប់ទស្សនវិស័យ ទំហំ គឺជាសញ្ញានៃការចប់ជំហានទី១ (មានឈ្មោះជាច្រើនបានដាក់ឱ្យជំហានដំបូងនេះដូចជាជំហានចាប់ផ្តើម ជំហានផ្តួចផ្តើម ។ល។) ការបញ្ចប់ការរៀបចំផែនការគម្រោងបង្ហាញពីការចប់ជំហានរៀបចំផែនការ។ល។ រក្ខត្តទី៣នៃផ្នែកនេះ និងពិភាក្សាលំអិតអំពីកំណត់ចង្អុលរបស់គម្រោងឬផលិតផលរបស់គម្រោង។

ក្នុងកិច្ចពិភាក្សាអំពីការគ្រប់គ្រងគម្រោងICTD ផ្នែកនេះប្រើប្រាស់ពាក្យ គម្រោងសាមញ្ញ និងគម្រោងICTបញ្ចូលគ្នា។ តារាងទី៣ បានរាយនូវពាក្យបច្ចេកទេសទាំងនេះ។ ប្រអប់ទី១ បង្ហាញជំហានគ្រប់គ្រងជាលក្ខណៈទូទៅ ប្រអប់ទី២ ផ្តល់នូវការពិពណ៌នាអំពីជំហាន **មេរៀនទី៧** ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

នីមួយៗនៅក្នុងគម្រោងសាមញ្ញ ហើយប្រអប់ទី៣ ពិពណ៌នាអំពីចំហាននីមួយៗក្នុង គម្រោងICT។

តារាង៣ និយមន័យនៃជំហានទាំងឡាយក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងតាមប្រភេទគម្រោង

ជំហានក្នុង ការគ្រប់គ្រងទូទៅ	ជំហានក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោង ធម្មតា	ជំហានក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT
ជំហាន រៀបចំផែនការ	ការរៀបចំកម្មវិធីគឺជាដំណើរការ ដែលកម្មវិធីនៃសកម្មភាព ជាច្រើនត្រូវបានកំណត់និង ដក់ទៅក្នុងផែនការដែលផ្អែកលើ គោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ និងគោលដៅ ហើយនិងសម្រាប់ ការគិតពិចារណាក្នុងដំណើរការ អភិវឌ្ឍនិងរៀបចំផែនការនៃ គម្រោង	ការរៀបចំផែនការសម្រាប់គម្រោងកំណត់ ឡើងនូវគោលបំណងរបស់គម្រោង ទំហំ កំណត់ព័ន្ធ ការវិភាគអំពីការចំណាយនិង លប្រយោជន៍ និងបង្កើតនូវ កិច្ចសន្យាធានានិងការគ្រប់គ្រងគម្រោង។ លទ្ធផលជាចុងបញ្ចប់នៃវគ្គនេះគឺTORនិង ផែនការគម្រោង ការវិភាគអំពីតម្រូវការបានបង្កើតឡើងនូវអ្វី ដែលជាលទ្ធផល។ វាទាមទារឲ្យអ្នកចូលរួម ទទួលយកនូវដំណឹង គំនិតបែបវិភាគ ជាង ការអនុវត្តដូចនៅក្នុងជំហានក្រោយទៀត។ លទ្ធផលចុងបញ្ចប់នៃវគ្គនេះគឺជា របាយការណ៍ស្តីពីតម្រូវការរបស់ប្រព័ន្ធ ដែលបានយល់ស្រប។ ការរៀបចំប្រព័ន្ធបង្កើតនូវរបៀបដែល ផលិតផលត្រូវអនុវត្តតាមទីកំណត់ក្នុង របាយការណ៍ស្តីពីតម្រូវការរបស់ប្រព័ន្ធ។ លទ្ធផលចុងក្រោយក្នុងវគ្គនេះគឺការការ

		រៀបប្លងប្រព័ន្ធជាក់លាក់ដែលបានយល់ស្របគ្នា។ -Logical Design- -Physical Design គឺជាគំនូសតាងឲ្យ Logical Design នៅក្នុងរូបតាងដែលមានកម្មវិធីជាក់លាក់ មានបណ្តាញនិងកុំព្យូទ័រ
ជំហានអនុវត្ត	ជំហានរៀបចំផែនការគឺជាជំហានសំខាន់បំផុតក្នុងការប្រតិបត្តិគម្រោង។ នៅក្នុងជំហាននេះដែលសភាពរបស់គម្រោងត្រូវបានគេវាយតម្លៃ ហេតុផលនិងការទទួលខុសត្រូវដែលត្រូវបានកំណត់ ពីសក្តានុពលពីផែនការកំណត់នៃតម្រូវការនិងធនធាន(មានពេលវេលាការចំណាយនិងមនុស្ស) រួមនិងហានិភ័យដែលបានកំណត់។ រាល់គ្រប់ចំណេះដឹងទាំងអស់អំពីគម្រោងត្រូវរៀបចំនៅក្នុងជំហាននេះ។ ជំហានអនុវត្តគឺជាជំហានដែលរាល់ផែនការទាំងអស់ត្រូវចាប់ផ្តើមអនុវត្ត។ គោលដៅនៅក្នុងជំហាននេះគឺគ្រប់ដំណើរការប្រតិបត្តិនិងធានាឲ្យបានថាយន្តការគ្រប់គ្រងដំណើរការ។	ការស្ថាបនាពាក់ព័ន្ធនឹងការវាយតម្លៃហើយនិងទទួលយកនូវកម្មវិធី ដែលមានស្រាប់ការបង្កើតកម្មវិធីបន្ថែម ការគូសបញ្ជាក់លម្អិតអំពីសកម្មភាពដោយដៃរួមបញ្ចូលធាតុទាំងអស់ទៅក្នុងប្រព័ន្ធទាំងមូល និងការតេស្តកម្មវិធីតាមដំណាក់កាល។ លទ្ធផលនៃវគ្គនេះគឺជាកម្រងកម្មវិធីដែលបានច្របាច់បញ្ចូលដែលសមស្របទៅតាមស្តង់ដារគុណភាពរួមមានការតេស្តតាមតំណាក់កាលច្រើនដង និងមានការកត់ត្រាត្រឹមត្រូវ។ ការអនុវត្តឬការប្រតិបត្តិសំដៅទៅលើការណែនាំសេវាកម្មឲ្យមានការប្រើប្រាស់ដោយអតិថិជន។ លទ្ធផលនៅក្នុងវគ្គនេះគឺសេវាកម្មប្រតិបត្តិដែលបានទទួល។

ជំហានត្រួតពិនិត្យ	ការត្រួតពិនិត្យគឺជាដំណើរការត្រួតមើលរាល់ផែនការ(ទាំងការបញ្ចូលនិងលទ្ធផល)ហើយនិងស្តង់ដារគុណភាពដែលផ្តល់ឲ្យ។ របាយការណ៍ ស្តីពីភាពរីកចម្រើននិងរបាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យគឺជាឯកសារសំខាន់ដើម្បីដឹងពីហេតុការណ៍និងគ្រប់គ្រងហានិភ័យ។	ការពិនិត្យឡើងវិញត្រូវធ្វើឡើងនៅចុងបញ្ចប់នៃជំហានទាំងអស់និងនៅពេលភារកិច្ចសំខាន់ៗទាំងអស់ត្រូវបានបញ្ចប់និងតាមដំណាក់កាលនីមួយៗ។ គោលបំណងនៃការពិនិត្យឡើងវិញគឺ៖ - ស្តង់ដារមើលពីដំណើរការទៅមុខនិងភាពយឺតយ៉ាវទាំងឡាយ - រាប់គិតពី ធនធានបានប្រើប្រាស់ - ស្វែងយល់ពីការប្រែប្រួលខាងសំភារៈ ពីការលែងកខាងធនធាននិងពេលវេលាដែលកន្លងទៅ។ - កំណត់សកម្មភាពដែលអាចចាំបាច់សម្រាប់កែប្រែបញ្ហាដើម្បីជួយក្នុងការគិតគូរឡើងវិញចំពោះជំហាននិងកិច្ចការដែលមិនអាចបញ្ចប់បាន។ - ជួយរៀបចំផែនការនិងភារកិច្ចសម្រាប់ជំហានបន្ទាប់ទៀត។ - នៅក្នុងករណីដែលមានការប្រែប្រួលបែបអវិជ្ជមានណាមួយកើតឡើង ការពិនិត្យមើលឡើងវិញនឹងជួយគ្រប់គ្រងព័ត៌មានពីការសម្រេចចិត្តថាបន្តឬមិនបន្តចំពោះគម្រោងនោះបន្តទៀត។
ការវាយតម្លៃ	ពិនិត្យឡើងវិញនិងវាយតម្លៃពីវិធីសាស្ត្រដើម្បី វាស់វែងពីឥទ្ធិពលនៃគម្រោងនិងថាតើវា	

	អាចជួយផ្តល់ដល់គោលដៅធំដុំណាមួយ(ដូចជាកម្មវិធីរដ្ឋាភិបាលនៅលំដាប់ជាតិ និងតំបន់)។ ការរកឃើញនិងលទ្ធផលនិងបម្រើជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការរៀបចំផែនការនិងសកម្មភាពកម្មវិធីនានានៅពេលអនាគត។	
ជំហានបិទគម្រោងឬបិទប្រតិបត្តិការ	ការបិទគម្រោងធ្វើឡើងនៅពេលសកម្មភាពគម្រោងទាំងអស់បានបញ្ចប់ហើយនៅពេលដែលលទ្ធផលរួមមានរបាយការណ៍ និងតម្រូវការហិរញ្ញវត្ថុនិងការចំណាយនានាបានបញ្ចប់និងទទួលយក ដោយអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយ។ Source: European Commission, Aid Delivery Method, Volume 1-Project Cycle Management Guidelines(Brussels: European Commission, 2004), http://ec.europa.eu/europeaid/multimedia/publication_s/documents/tools/europeaid_	ប្រតិបត្តិការគឺជាការបន្តការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធនិងរួមបញ្ចូលការធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍អំពីហេតុការណ៍និងសំណូមពរដើម្បីដោះស្រាយជាមួយភាពមិនប្រក្រតីកើតឡើង និងការផ្លាស់ប្តូរក្នុងប្រព័ន្ធនិងតម្រូវការរបស់អ្នកប្រើប្រាស់។ Source: Roger Clarke, The conventional System life-cycle(Canberra: Xamax Consultancy Pty, Ltd, 2000, http://www.anu.edu.au/people/Roger.Clarke/sos/slc.html.

	adm_pcm_guidelines_2004_En.pdf	

អ្នកដែលអនុវត្តការគ្រប់គ្រងគម្រោងភាគច្រើន រួមបញ្ចូលទាំងក្រុមដែលសហការទ្វេភាគី ឬពហុភាគីក្តី ប្រើប្រាស់PCM។ សហគមន៍រ៉ូប ប្រើប្រាស់ពាក្យសម្រាប់ពិពណ៌នាអំពី សកម្មភាពគ្រប់គ្រងនិងរបៀបរបបធ្វើការសម្រេចចិត្តក្នុងខួបរង្វិលក្នុងគម្រោងមួយ (រួមមានកិច្ចសំខាន់ៗ តួនាទីនិងការទទួលខុសត្រូវ ឯកសារសំខាន់ៗនិងជម្រើសនៃការ សម្រេចចិត្ត)។ PCM ធានាបានថា:

- គម្រោងគឺជាការគាំទ្រគោលដៅនៃគោលនយោបាយនៃប្រទេសនិងនៃដៃគូអភិវឌ្ឍ
- គម្រោងទាក់ទិនទៅនឹងយុទ្ធសាស្ត្រដែលគេបានយល់ស្របមួយហើយនិងបញ្ហាពិត ប្រាកដនៃក្រុមទិសដៅឬអ្នកដែលនឹងទទួលប្រយោជន៍
- គម្រោងគឺជាអ្វីដែលអាចធ្វើបាន មានន័យថារាល់គោលដៅនៃគម្រោងគឺអាចសម្រេច បានយ៉ាងពិតជាក់ស្តែងនៅក្នុងលក្ខខណ្ឌនៃដំណើរការប្រតិបត្តិ និងលទ្ធភាពនៃភ្នាក់ងារ ប្រតិបត្តិនិង
- ប្រយោជន៍ដែលកើតចេញពីគម្រោងគួរតែមាននិរន្តរភាព⁵

ជំហានទាំងឡាយនៃគម្រោងធម្មតាជាញឹកញាប់ត្រូវបានបង្ហាញក្នុងតំនូសបង្ហាញជារាង រង្វង់ដូចខាងក្រោម:

រូប២. រង្វិលខួបនៃគម្រោង

Source: Adapted from European Commission, Aid Delivery Method: Volume 1- Project Cycle Management Guidelines(Brussels: European Commission, 2004),
http://ec.europa.eu/europeaid/multimedia/publications/documnets/tools/europeaid_adm_pcm_guidelines_204_en.pdf)

⁵ European Commission, op. cit. 17

រូប

នៅក្នុងគម្រោងដែលប្រើប្រាស់ICT ដើម្បីជាជំនួយ ជំហានរង្វិលខួបក៏ត្រូវបានប្រើប្រាស់ និងរៀបចំផែនការហើយត្រូវបានគេដឹងថាជាដំណើរការដ៏សំខាន់។ មាននូវសកម្មភាពសម្រាប់ពិនិត្យមើលឡើងវិញជាច្រើនលើលទ្ធផល ដំណើរការ និងធនធានប្រើប្រាស់ជាមួយនឹងផែនការ។ ដំណើរការគម្រោងដែលមានលក្ខណៈរង្វិលជុំនេះគឺក្នុងបរិបទដែលថាលទ្ធផលលើកទី១ ក្លាយជាផ្នែកមួយនៃដំណើរការហើយការកែប្រែលើកក្រោយត្រូវបានអនុវត្ត។ ក្នុងកម្រងកម្មវិធីរបស់ប្រព័ន្ធ របៀបរបបនេះត្រូវបានគេហៅថាជា ខួបរង្វិលនៃប្រព័ន្ធ។⁶

នៅក្នុងខួបរង្វិលនៃប្រព័ន្ធ គំនូសព្រាងសម្រាប់ខួបរង្វិលនេះត្រូវបានគេភាគច្រើនក្នុងគម្រោងICT ជាលក្ខណៈ ដំណាក់ទឹកធ្លាក់ ឬជាលក្ខណៈកម្លាំងអេឡិចត្រូចរិចរបស់ឧស្ម័ន(សូមមើលរូប៣)

រូប៣ ខួបរង្វិលនៃប្រព័ន្ធ ICT

ជាក់រូប

ធាតុសំខាន់ៗនៃរង្វិលខួបនៃប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រមាន ៖

- ជំហាន មានសំនុំនៃកិច្ចការដែលពាក់ព័ន្ធ
- កិច្ចការ សកម្មភាពជាក់លាក់ដែលមានគោលបំណងច្បាស់លាស់
- ចំនុចត្រួតពិនិត្យ អាចហៅបានមួយទៀតថា កំណត់ចង្អុល ឬលទ្ធផលដែលត្រូវផ្តល់ត្រូវបានកណត់ជាលទ្ធផលត្រូវត្រូវផ្តល់អោយនៅពេលបញ្ចប់នៃជំហានណាមួយ ឬបញ្ចប់នៃសំនុំការកិច្ចណាមួយ។

⁶ Roger Clarke, The conventional System Life-Cycle(Canberra: Xamax Consultancy Pty. Ltd, 2000), <http://www.anu.edu.au/people/Roger.Clarke/SOS/SLC.html>

វគ្គសំខាន់បំផុតនៅក្នុងខួបរង្វិល គឺវគ្គតំហែទាំ វគ្គនេះគឺសំដៅទៅលើរយៈពេលដែល គំរោងត្រូវបានបិទ ហើយលទ្ធផលចុងក្រោយនៃគំរោងនោះត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុង ការងារប្រតិបត្តិជាប្រចាំរបស់ស្ថាប័ន។ ក្រុមគ្រប់គ្រងគំរោងត្រូវតែមានផែនការលំអិត និងអនុវត្តការរៀបចំជាជាក់លាក់សំរាប់ បញ្ចូល និងធ្វើអោយមាននិរន្តរភាព នៃលទ្ធផល នៃគំរោង ដែលលទ្ធផលនោះអាចជា ផលិតផល ឬជាប្រតិបត្តិការ (ដូចជា វិធីសាស្ត្រ ថ្មី ក្នុងការធ្វើការងារ)

លំហាត់

ខាងក្រោមនេះជាសកម្មភាពគំរោង ២៦ ដែលដាក់ចំរុះគ្នា ចូរកំណត់ពីជំហានដែលសកម្មភាព ឬកិច្ចការមួយៗ ត្រូវស្ថិតនៅក្នុងជំហាននោះ។

សកម្មភាព ឬកិច្ចការ	ជំហាន
១. កែប្រែគំរោងទៅតាមកាលៈទេសៈដែលផ្លាស់ប្តូរ ២. យល់ព្រម និងចុះហត្ថលេខាលើឯកសារផ្តល់ហិរញ្ញវត្ថុ ៣. ពិចារណាពីភាពត្រឹមត្រូវផ្នែកបច្ចេកទេស សេដ្ឋកិច្ច ពាណិជ្ជកិច្ច ហិរញ្ញវត្ថុ ការគ្រប់គ្រង ដែលទាក់ទងទៅនឹងគំរោង ៤. កំណត់អ្នកដែលពាក់ព័ន្ធនឹងគំរោង ៥. សំរេចចំនាយទៅតាមកិច្ចសន្យា ៦. ប្រមូលនូវទិន្នន័យដែលទាក់ទងផ្នែកបច្ចេកទេស សេដ្ឋកិច្ច ពាណិជ្ជកម្ម ហិរញ្ញវត្ថុ ការគ្រប់គ្រង និងការចាត់ចែងដែលទាក់ទងទៅនឹងគំរោង ៧. ធ្វើសកម្មភាពសាកល្បង ដើម្បីបង្ហាញពីឧទាហរណ៍នៃគោលគំនិត ៨. រៀបរាប់លំអិតពីគោលដៅនៃគំរោង ៩. កំណត់នូវមធ្យោបាយផ្សេងទៀត ដើម្បីអាចសំរេចគោលដៅនៃគំរោងបាន ១០. កំណត់អាទិភាពនៃគំរោងច្រើន ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងផែនការរបស់ផ្នែកមួយ និងរបស់ជាតិ ១១. វាយតម្លៃ ពីការអនុវត្តគំរោង ១២. ធ្វើការសិក្សា និងរបាយការណ៍បញ្ចប់	

១៣. ប្រមូលព័ត៌មានទាក់ទងនឹងផែនការអភិវឌ្ឍន៍ថ្នាក់ជាតិ ១៤. ប្រារព្ធកិច្ចប្រជុំត្រីភាគី ១៥. កំណត់គំរោងសំរាប់ការរៀបចំលំអិត ១៦. អនុវត្តគំរោង ១៧. ត្រួតពិនិត្យពីភាពរីចំរើនរបស់គំរោង ១៨. ចរចាពីលក្ខខណ្ឌនៃការផ្តល់ហិរញ្ញវត្ថុ ១៩. កំណត់អាទិភាពរបស់គំរោងទាំងឡាយទៅតាមសារៈសំខាន់ និងទៅតាមលក្ខណៈដែលអាចបំពេញទៅបាន ២០. ២១. ធ្វើអោយមានសុវត្ថិភាពខាងហិរញ្ញវត្ថុរបស់គំរោង ២២. ជ្រើសរើសទីប្រឹក្សា និងក្រុមហ៊ុនសំរាប់ផ្តល់ការប្រឹក្សា ២៣. សិក្សាអំពីកិច្ចការគន្លឹះ និងរៀបចំការងារទៅតាមរចនាសម្ព័ន្ធ ២៤. សរសេររបាយការណ៍បញ្ចប់ពីគំរោង ២៥. បញ្ជាក់ពីតួនាទីរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលស្តីពីបញ្ហាដែលបានលើកឡើង ទាក់ទងទៅនឹងគំរោង ២៦. បង្ហាញជាសង្ខេបពីគំរោង ហើយនិងកិច្ចយល់ព្រមលើគំរោង	

១.៤ វិចទ័រនៃការគ្រប់គ្រង៖ មនុស្ស ដំណើរការ និងបច្ចេកវិទ្យា

វិចទ័រនៃការគ្រប់គ្រង គឺជាធាតុផ្សំ ឬ អញ្ញត្តិដែលមានឥទ្ធិពលទៅលើគុណភាព និងល្បឿននៃគំរោងមួយ។ វិចទ័រដែលជាកំលាំងដ៏សំខាន់នៃគំរោងទាំងនោះ គឺជា មនុស្ស ដំណើរការ និងបច្ចេកវិទ្យា។ របស់ទាំងអស់នេះកំណត់ពីប្រសិទ្ធភាពគំរោង និងភាពរីកចំរើនឆ្ពោះទៅរកការទទួលបានគោលដៅ និងគោលបំណងនៃគំរោង។

មនុស្ស

គំរោងទាំងឡាយត្រូវបានបង្កើត គ្រប់គ្រង និងអនុវត្តឡើងដោយសារមនុស្ស។ អ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោង គ្រប់គ្រងដំណើរការនិងបច្ចេកវិទ្យាដើម្បីធានាថាផលិតផលត្រូវបានផ្តល់ ហើយគោលបំណងត្រូវបានឆ្លើយតប។ នៅក្នុងគម្រោងខ្លះទោត ប្រហែលជាគ្មាននរណាម្នាក់ដែលត្រូវគេតែងតាំងជាអ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោង។ ប៉ុន្តែមិនមានការបែបណានោះទេ

អ្វីដែលសំខាន់នោះគឺមានមនុស្សម្នាក់ដែលទទួលខុសត្រូវសម្រាប់ដំណើរការបញ្ចប់ គម្រោងនោះ។

ក្រៅតែពីអ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោង គម្រោងមួយទៅពាក់ព័ន្ធនឹងអ្នកជំនាញច្រើនធ្វើ ការជាមួយគ្នាជាក្រុម។ អ្នកគ្រប់គ្រងគំរោងចាំបាច់ត្រូវយល់ដឹងពីតួនាទីរបស់សមាជិក ក្រុម ហើយនិងតួនាទីរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ និងអ្នកដែលទទួលបានផល។ អ្នកគ្រប់គ្រងគំរោងត្រូវគ្រប់គ្រងការរំពឹងទុករបស់មនុស្សនៅក្នុងគំរោង។ វគ្គទី ២ នៃផ្នែកនេះនឹងរួមបញ្ចូលការពិភាក្សាលំអិតអំពីគំរោង ពីធនធានមនុស្ស និងអ្នកដែលពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត។

ដំណើរការ

ដំណើរការដែលប្រព្រឹត្តទៅល្អ ពីងផ្នែកទៅលើការរៀបចំបែបបទល្អចាប់តាំងពី ការគ្រប់គ្រង រហូតដល់ដំណើរការដែលធ្វើឡើងដោយអ្នកប្រតិបត្តិការ និងបុគ្គលិក។ ដំណើរការដែលបានរៀបចំល្អ ហើយនិងជាក់លាក់អាចនាំទៅដល់សក្តានុពលភាព និងជំរុញលទ្ធភាព ឬភាពប្រកួតប្រជែងនៃបុគ្គលិកគំរោង ជាលទ្ធផលនាំអោយមាននូវ បុគ្គលិក ដែលមានកំលាំងជំរុញខ្លួនឯងដែលនេះគឺជាចំនុចសំខាន់ឆ្ពោះទៅរកជោគជ័យ នៃការគ្រប់គ្រងខាងក្នុង។

នៅក្នុងគំរោងICTភាគច្រើន ធាតុសំខាន់មួយនៃការងារ គឺដំណើរការធ្វើឡើងវិញ ដែលមានន័យថាសកម្មភាព និងឯកសារត្រូវបានពិនិត្យឡើងវិញ ដើម្បីលុបបំបាត់ភាពជាន់គ្នា ឬដំណើរការមិនចាំបាច់នានា។ ប្រសិនបើការពិនិត្យឡើងនេះ មិនត្រូវបានធ្វើទេ ដំណើរការចាស់នឹងបង្កើតលទ្ធផល គ្មានប្រសិទ្ធភាពដូចមុន។

បច្ចេកវិទ្យា

បច្ចេកវិទ្យា សំដៅទៅលើម៉ាស៊ីននិងកម្មវិធីក្នុងទីផ្សារដែលត្រូវបានប្រើដើម្បីទ្រទ្រង់តំរូវការ និងដំណើរការនៃស្ថាប័នមួយ។ បច្ចេកវិទ្យា មិនគួរយកជាចំនុចដឹកនាំពីតំរូវការស្ថាប័ន ឬតំរូវការគំរោងនោះឡើយ។ នៅក្នុងគំរោងសហគមន៍ដែលប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ICTបច្ចេកវិទ្យាគួរតែស្ថិតនៅខាងក្រោយ ទាល់តែមានតំរូវការរបស់មនុស្ស

ឬដំណើរការណាមួយត្រូវបានកំណត់ឡើង។
គំរោងដែលដាក់បច្ចេកវិទ្យានៅមុនសេចក្តីត្រូវការរបស់អ្នកប្រើប្រាស់
និងសេចក្តីត្រូវការរបស់ដំណើរការ ជាញឹកញាប់ច្រើនតែបរាជ័យ
ហើយធ្វើអោយខាតធនធាន ទាំងពេលវេលា និងការចំណាយផ្សេងៗ។

នៅពេលដែលបច្ចេកវិទ្យាត្រូវបានគេជ្រើសរើសបានល្អ ប្រើប្រាស់បានត្រឹមត្រូវ
និងស្ថាបនាលើគ្រឹះរឹងមាំ បច្ចេកវិទ្យាអាចធ្វើអោយគំរោង
ដំណើរការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងពន្លឿនលំហូរការងាររបស់គំរោង។
ការពិតជាក់ស្តែង សូម្បីតែរបៀបរបបដ៏ប្រសើរបំផុត និងទឹកចិត្តដ៏មុតស្រួចក៏មិនអាច
ជំនួស បច្ចេកវិទ្យាដែលជ្រើសរើសមកប្រើប្រាស់មិនត្រឹមត្រូវ និងមិនមានស្ថេរភាព។
និយាយដោយខ្លី បច្ចេកវិទ្យាអាចជាបញ្ហា ឬជាប្រយោជន៍សំរាប់គំរោងមួយ។

អ្នកគ្រប់គ្រងគំរោង និង ក្រុមអ្នកគ្រប់គ្រងគំរោងត្រូវតែកត់ចំណាំពីសារៈសំខាន់នៃមនុស្ស
ដំណើរការ និងបច្ចេកវិទ្យា ក្នុងការចាប់ផ្តើមធ្វើគំរោងមួយ។ ជាការកំណត់
ការធ្វើអោយមានគុណភាព
និងការផ្តុំបញ្ចូលទំនាក់ទំនងនៃធាតុទាំងនេះអាចផ្តល់លទ្ធផលដ៏ប្រសើរបំផុតនៃគំរោង
នោះ។ (សូមមើលរូបទី ៤)

ជាក់រូប

១.៥ បទពិសោធន៍ពីការអនុវត្តជាក់ស្តែង

គំរោងICTD គឺជាការប៉ុនប៉ងថ្មីមួយ។
ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយមាននូវបទពិសោធន៍ពីការអនុវត្តជាក់ស្តែងជាច្រើនរួចមកហើយ
ដែលអាចប្រមូលយកមកពិនិត្យមើលបាន។ ភ្នាក់ងារស្វ័យសំរាប់កាតអភិវឌ្ឍន៍
និងសហប្រតិបត្តិការបានរាយរិស័យជាច្រើនដែលពាក់ព័ន្ធនឹងតំរូវការ
នៅពេលដែលគំរោងICTDត្រូវបំពេញ។(សូមមើលប្រអប់ ៣)

ប្រអប់ ៣ បទពិសោធន៍ពីគំរោងICTD

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

ការចូលរួម ៖ មនុស្សដែលជាផ្នែកមួយនៃគំរោងគួរតែចូលរួមតាំងពីតំបូងទី១ តាំងពីការសិក្សារាយការណ៍តំបូងរហូតដល់លើការត្រួតពិនិត្យចុងក្រោយ។ ការចូលរួម ហើយនិងការទាមទារ វាផ្តល់ឥទ្ធិពលដល់សកម្មភាពទាំងឡាយនៃគំរោង ICTD។

កម្មសិទ្ធិតំបន់ និងការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាព ៖ ដើម្បីអោយគំរោងមាននិរន្តរភាព គំរោងទាំង នោះត្រូវតែជាកម្មសិទ្ធិរបស់តំបន់នីមួយៗ និងមានការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពទាំងខាង ធន ធានមនុស្ស ទាំងខាងស្ថាប័ន។ ការប្រើប្រាស់ជាលក្ខណៈរូបវន្ត គឺគ្រាន់តែជាធាតុមួយនៃ ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាICTអោយមានប្រសិទ្ធភាពតែប៉ុណ្ណោះ។ កម្មសិទ្ធិតំបន់ និងការ អភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពនឹងធានាថាបុគ្គលនីមួយៗ សហគមន៍នីមួយៗ និងស្ថាប័នទាំង ឡាយអាចប្រើប្រាស់ និងរក្សាប្រព័ន្ធុICT និងអាចទទួលបានផលចំណេញពេញលេញពី ការប្រើប្រាស់ទាំងនោះ។

ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាលាយបញ្ចូលគ្នា ៖ ជំរើសបច្ចេកវិទ្យា ពីដង្កែកជាសំខាន់ទៅលើ បរិបទនៃការប្រើប្រាស់ ទំនាក់ទំនងនៃអ្នកប្រើប្រាស់ជាមួយនឹងប្រភេទនៃ ការបញ្ជូន ព័ត៌មាន ជាក់លាក់ត្រូវការការស្រាវជ្រាវបន្ថែម ឥទ្ធិពលនៃវិស័យICTដែលបានកំណត់ ដោយ ជំរើសបច្ចេកវិទ្យា ដ៏ត្រឹមត្រូវ។

ការសហការណ៍ជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធច្រើន៖ ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាICT មានប្រសិទ្ធភាព មិនត្រឹមតែវិស័យឯកជននិងកម្មវិធីប៉ុណ្ណោះទេ តែអាចជួយជម្រុញឲ្យមានភាពរីកចម្រើន នៅតាមសហគមន៍និងអាចជួយលែងលក់ធនធានបាន។ ការសហការណ៍ជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធ ច្រើនគឺជាចំណើយដ៏សមស្របសម្រាប់ភាពស្មុគស្មាញនៃកិច្ចការនេះដែលអាចឆ្លើយតប ទៅនឹងការកើនឡើងនៃតម្រូវការធនធាននិងភាពពិតជាក់ស្តែងដែលថាការអភិវឌ្ឍគឺជា ការទទួលខុសត្រូវរបស់ផ្នែកទាំងឡាយនៃសង្គម ជាមួយនិងការទំនាក់ទំនងគ្រប់កម្រិត។

ភាពស៊ីសង្វាក់គ្នា៖ ផលប្រយោជន៍ប្រកបដោយសក្តានុពលសម្រាប់ប្រជាជនក្រីក្រ អាច សម្រេចបាននៅពេលសកម្មភាពរបស់គម្រោង ICTD មានភាពស៊ីសង្វាក់គ្នានិងការខិតខំ

អភិវឌ្ឍន៍ទំហំធំៗរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងឡាយ ជាពិសេសជាមួយការអភិវឌ្ឍដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។

ភាពជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិនិងភាពជាអ្នកដឹកនាំនៃស្ថាប័ន៖ អារម្មណ៍ជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ និងជាអ្នកដឹកនាំទៅលើស្ថាប័នដៃគូគឺមានសារសំខាន់ណាស់។ ទោះជាម្យ៉ាងសាកល្បងICTបានជោគជ័យដោយសារតែការជម្រុញពីបុគ្គលម្នាក់ៗក៏ដោយ ក៏ត្រូវមានកម្មវិធីទាំងនោះត្រូវមានមូលដ្ឋានលើស្ថាប័នណាមួយដើម្បីពង្រីកគម្រោងនិងបង្កើនចំនួនមនុស្សដែលពាក់ព័ន្ធលើគម្រោងនោះបន្ថែមទៀត។

បរិដ្ឋានការងារដែលអាចប្រកួតប្រជែង៖ បរិដ្ឋានគោលនយោបាយICTដែលអាចប្រើប្រាស់បាន រួមមានការគោរពទៅលើសេរីភាពនៃការបញ្ចេញមតិ មានព័ត៌មានច្រើនប្រភេទនិងលំហូរដោយសេរី ការផ្តល់នូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធកម្មវិធីICTចប់សព្វគ្រប់ និងការវិនិយោគលើសេវាកម្មអភិវឌ្ឍន៍រួមបញ្ចូលទាំងមតិកាប្រចាំតំបន់និងការទទួលយកនូវដំណោះស្រាយប្រភពកូដចំហ។

ស្ថេរភាពហិរញ្ញវត្ថុនិងសង្គម៖ ដើម្បីឲ្យគម្រោងមួយអាចមានស្ថេរភាពហិរញ្ញវត្ថុបាន រាល់ការចំណាយនិងការបង្កើតចំណូលគួរតែបញ្ចូលក្នុងដំណើរការរៀបចំផែនការចាប់តាំងពីដើមដំបូងមក។ បញ្ហាស្ថេរភាពសង្គម⁷មានសារសំខាន់ស្មើគ្នាហើយនឹងអាចមានស្ថេរភាពបានតាមរយៈ កម្មសិទ្ធិតំបន់និងការបណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្ស។ វាមានសារសំខាន់ណាស់ក្នុងពិចារណាអំពីស្ថេរភាពសង្គមនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

⁷ ស្ថេរភាពសង្គមសំដៅលើការថែទាំទុនសង្គម ដែលរួមមានការវិនិយោគនិងសេវាកម្មដែលបង្កើតក្រុមខ័ណ្ឌមូលដ្ឋានមួយសម្រាប់សង្គម។ វាធ្វើឲ្យការចំណាយអស់តិចតួចដោយសារការធ្វើការជាមួយគ្នានិងការសហប្រតិបត្តិការ ៖ ការជឿជាក់លើគ្នាធ្វើឲ្យការចំណាយអស់តិចតួចជាង។ មានតែការចូលរួមក្នុងសហគមន៍ប្រកបដោយប្រព័ន្ធត្រឹមត្រូវ និង មានតែសង្គមស៊ីវិលដែលរឹងមាំ រួមជាមួយនិងរដ្ឋាភិបាល ប៉ុណ្ណោះ ដែលអាចធ្វើឲ្យគោលដៅនេះសម្រេចបាន។ ការរួបរួមគ្នាស្តីពីរដ្ឋាភិបាលរបស់សហគមន៍ដើម្បីផលប្រយោជន៍រួម ភាពភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងគ្នារវាងក្រុមមនុស្សទាំងឡាយ ការចែករំលែក ការអត់អោន ការអាណិតស្រឡាញ់ ការអត់ធ្មត់ ការអត់ទ្រាំ មិត្តភាព សេចក្តីស្រឡាញ់ បានចាត់ទុកថាជាស្តង់ដារនៃភាពស្មោះត្រង់ វិន័យ និងសីលធម៌។ ក្រិក្យក្រម ច្បាប់ និងព័ត៌មាន ដែលបានចែករំលែកបានជម្រុញឲ្យរីកចម្រើនខាងស្ថេរភាពសង្គមនេះ។ (Robert Goodland, “Sustainability: Human, Social, Economic and Environmental, Encyclopedia of Global Environmental Change(John Wiley&Sons, Ltd.2002), <http://www.wiley.co.uk/egec/pdf/GA811W.PDF>)

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

ការគិតគូរអំពីហានិភ័យ៖ ឥទ្ធិពលជាអវិជ្ជមានដែលអាចកើតមានឡើងនិងមិនអាចដឹងមុនបាននោះ ចាំបាច់ត្រូវតែគិតគូរនិងត្រួតពិនិត្យឲ្យបានម៉ត់ចត់ មានរួមជាតើផលប្រយោជន៍នៃការប្រើប្រាស់ICTនោះបានចែកចាយស្មើគ្នាដែរឬទេ ឬក៏ជាតើការប្រើប្រាស់ICT នេះមានលទ្ធផលផ្ទុយពីការប្រាថ្នាចង់បានដែរឬទេ ? តើ កាន់តែធ្វើឲ្យសេដ្ឋកិច្ចមិនល្អ កាន់តែធ្វើឲ្យមានគម្លាតសង្គមនិងវប្បធម៌ជាជាងការជួយកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រយ៉ាងណា ?

ប្រភព: Adapted from Swiss Agency for Development and Cooperation, SDC ICT 4D Strategy (Berne:SDC, 2005),7. http://www.deza.admin.ch/resources/resource_en_161888.pdf.

សំនួរត្រិះរិះពិចារណា

តើជំហានណាមួយក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងដែលអ្នកគិតថា បទពិសោធន៍ក្នុងប្រអប់៣ខាងលើមិននៅក្នុង ?

រឿងរ៉ាវទាំងឡាយដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុងប្រអប់៣ខាងលើ ភាគច្រើនទាក់ទងទៅនឹងរឿងរ៉ាវសង្គម ជាពិសេសគឺមនុស្ស(អ្នកពាក់ព័ន្ធជាមួយគម្រោង) ដែលជាអ្នកទទួលប្រយោជន៍ចុងក្រោយពីគម្រោង។ បញ្ហាទាក់ទងទៅនឹងការចំណាយ ហានិភ័យ និងបច្ចេកវិទ្យាសមរម្យក៏បានលើកឡើងផងដែរ។ បញ្ហាទាំងអស់នេះត្រូវតែគិតគូរឲ្យបានដិតដល់នៅពេលរៀបចំផែនការនិងអនុវត្តគម្រោង។

ការពិចារណាដ៏សំខាន់មួយក្នុងការគិតគូរពិចារណាសំខាន់ៗដទៃទៀត នៅពេលរៀបចំនិងអនុវត្តគម្រោងICT គឺជាការតម្រូវគ្នារវាងការរៀបចំផែនការគម្រោងនិងបរិបទគម្រោង។ ជាញឹកញាប់ វាតែងតែមានគម្លាតដ៏ធំមួយរវាងការរៀបចំផែនការនិងការពិតជាក់ស្តែង។ វាមានសារសំខាន់ណាស់ក្នុងការទទួលស្គាល់បញ្ហានេះ និងរៀបចំផែនការឲ្យបានសមស្រប។ តារាងទី៤ ខាងក្រោម បានបង្ហាញអំពីការប្រៀបធៀប រវាង គោលគំនិតនៃការរៀបចំផែនការហើយការពិតជាក់ស្តែងក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT ដែលបានមកពីឯកសាររបស់ ESCAP នៃកម្រងកម្មវិធីICT សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ។

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

តារាងទី៤ គំនិតរៀបចំផែនការនិងភាពជាក់ស្តែងក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

លក្ខណៈ:	គំនិតរៀបចំផែនការ	ភាពពិតជាក់ស្តែង
ការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT	-អ្នកចូលរួមទាំងអស់ នឹងទទួលបានភាពស្មើគ្នានិងទទួលបានផលស្មើគ្នានៅពេលគម្រោងបានទទួលជោគជ័យ -អ្នកចូលរួមទាំងអស់យល់ពីដំណើរការគ្រប់គ្រងគម្រោងនិងពីតួនាទីនិងការទទួលខុសត្រូវរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ -ធនធានហិរញ្ញវត្ថុត្រូវបានវិនិយោគទៅតាមកន្លែងដែលត្រូវការបំផុត -ព័ត៌មានអំពី ស្ថានភាពគម្រោងត្រូវចែករំលែកឲ្យបានញឹកញាប់ -អ្នកចូលរួមចូលរួមក្នុងការស្វែងរកបញ្ហារួមនិងដោះស្រាយបញ្ហា -ជារួម ក្រុមគម្រោង មានជំនាញដែលចាំបាច់សម្រាប់អនុវត្តគម្រោងប្រកបដោយភាពជោគជ័យ។	-បុគ្គលម្នាក់ៗនិងស្ថាប័នទាមទារឲ្យមានការផ្លាស់ប្តូរ -គោលដៅរបស់គម្រោងជាញឹកញាប់ទូលំទូលាយប៉ុន្តែ ថវិការដើម្បីប្រតិបត្តិតែងតែត្រូវគេប៉ាន់ប្រមាណស្ទើរ -គម្រោងថ្មីៗជាច្រើនចាប់ផ្តើមដោយមានព័ត៌មានតិចតួច មានការដឹកនាំទន់ខ្សោយ មានការចូលរួមមិនគ្រប់គ្រាន់ មានថវិការតិច និងមានការហ្វឹកហ្វឺននិងទិសដៅមិនលំអិត។ -គម្រោងភាគច្រើនត្រូវចំណាយពេលអនុវត្តច្រើនជាងពេលដែលបានគ្រោងទុក -ជាពិសេសនៅក្នុងគម្រោងរបស់រដ្ឋាភិបាល តួនាទីរបស់ភាគីសហប្រតិបត្តិការ ក្នុងការរៀបចំផែនការនិងការគ្រប់គ្រង អាចប៉ះទង្គិចជាមួយនឹងតួនាទីត្រួតពិនិត្យនិងតួនាទី

		ជានិយ័តករហើយក្លាយទៅជា ប្រភពនៃការលំបាកក្នុង ទំនាក់ទំនងការងារទាំងឡាយ ។

សំនួរត្រិះរិះពិចារណា

- ១. នៅក្នុងបទពិសោធន៍ផ្ទាល់ខ្លួនក្នុងការរៀបចំគម្រោងនិងរៀបចំផែនការគម្រោង តើភាពពិតជាក់ស្តែងណាមួយដែលបានរៀបរាប់ខាងលើគឺជាបញ្ហាចំបងបំផុត? មូលហេតុអ្វី?
- ២. តើអ្នកគិតថាភាពជាក់ស្តែងនេះកើតឡើងយ៉ាងដូចម្តេច?

គន្លាតរវាងការរៀបចំគម្រោងនិងបរិបទគម្រោងមិនត្រូវមានគម្លាតខ្លាំងពេកដូចដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុងតារាងទី៤នោះទេ។ Bridges.org បានដាក់បញ្ចូលគ្នានូវ “ទំលាប់១២ យ៉ាងសម្រាប់ផ្តួចផ្តើម ការអភិវឌ្ឍវិស័យICT ឲ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ “ ដែលអាចអាចផ្តល់លទ្ធផលពិតជាក់ស្តែងល្អប្រសើរសមស្របដូចដែលបានគ្រោងទុក។ ទំលាប់ទាំង១២ យ៉ាងនេះអាចត្រូវបានគេប្រើសម្រាប់រៀបចំផែនការឬសម្រាប់ការវាយតម្លៃ។

ប្រអប់៤. ទំលាប់មួយចំនួនដើម្បីផ្តួចផ្តើមការអភិវឌ្ឍវិស័យICTប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព

ទំលាប់ទី១. ចាប់ផ្តើមដោយធ្វើកិច្ចការខ្លះៗ។ ពិនិត្យមើលលើអ្វីដែលមានដំណើរការនិងអ្វីដែលមិនដំណើរការ សិក្សាពីការអនុវត្តល្អនៅក្នុងផ្នែកនោះ និងបង្កើនការយល់ដឹងរបស់អស់លោកអ្នក។

ទំលាប់ទី២. សិក្សាវាយតម្លៃខ្លះអំពីសហគមន៍ដែលត្រូវផ្តល់សេវាកម្ម។ ការធ្វើដូច្នោះលោកអ្នកអាចធ្វើផែនការអំពីសកម្មភាពចាំបាច់និងជាក់ស្តែងដែលត្រូវធ្វើ។

ទំលាប់ទី៣. ធ្វើអ្វីៗទាំងអស់ជាលក្ខណៈមូលដ្ឋាន ធានាឲ្យបាននូវភាពជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិនៅតាមមូលដ្ឋាន ដេញថ្លៃជាលក្ខណៈមូលដ្ឋាន ធ្វើការជាមួយអ្នកមូលដ្ឋាន និងក្នុងបរិបទជាក់លាក់មួយ។

ទំលាប់ទី៤. ចូលរួមទទួលខុសត្រូវក្នុងកម្រិតមួយជាមួយអ្នកដោះស្រាយបញ្ហាប្រចាំតំបន់ និងជម្រុញឲ្យពួកគេចូលរួម ទើបពួកគេអាចកំណត់និងដឹងពីបញ្ហាដែលកើតឡើង។

ទំលាប់ទី៥. បង្កើតកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយដៃគូដែលទំនង ហើយធ្វើជាដៃគូសហប្រតិបត្តិការដ៏ល្អជាមួយពួកគេ។

ទំលាប់ទី៦. កំណត់គោលដៅច្បាស់លាស់ និងបោះជំហានតូចៗ យឺតដែលអាចសម្រេចបាន។ ត្រូវយល់ដឹងច្បាស់លាស់អំពី លទ្ធផលនិងពេលវេលាកំណត់។

ទំលាប់ទី៧. បង្កើតការផ្ដួចផ្ដើមដែលមានមូលដ្ឋាននៅលើ គោលគំនិតមិនលំអៀងក្នុងការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ធ្វើដូច្នោះ វាអាចមានភាពងាយស្រួលក្នុងការសម្របទៅនិងបច្ចេកវិទ្យាផ្សេងៗនៅពេលដែលពេលវេលាមានការផ្លាស់ប្តូរ។

ទំលាប់ទី៨. ជម្រុញឲ្យមានការចូលរួមពីសំណាក់មនុស្សដែលត្រូវគេរើសអើង ពីអាយុកេង ជាតិសាសន៍ឬសាសនា។

ទំលាប់ទី៩. កំណត់និងយល់អំពីបញ្ហាប្រឈមខាងក្រៅផ្សេងៗដែលលោកអ្នកនឹងជួបប្រទះ និងបោះជំហានដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនោះ។

ទំលាប់ទី១០. ត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃការប្រឹងប្រែងរបស់លោកអ្នកដោយប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ដែលមានប្រសិទ្ធភាព រាយការណ៍ទៅឲ្យអតិថិជននិងអ្នកគាំទ្រ និងត្រូវសម្របវិធីសាស្ត្រអនុវត្តបើចាំបាច់។

ទំលាប់ទី១១. ធ្វើឲ្យការផ្ដួចផ្ដើមរបស់ខ្លួន មាននិរន្តរភាពរយៈពេលវែងមិនថាជាការនាំយកនូវចំណូលគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់ស្ថាប័ន ឬក៏ដោយការផ្តល់នូវបេសកកម្មសង្គមដ៏មានប្រសិទ្ធភាពដែលមានតម្លៃគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការទទួលយកជំនួយផ្គត់ផ្គង់របស់ម្ចាស់ជំនួយបន្តទៀត។

ទំលាប់ទី១២. ផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន អំពីអ្វីដែលលោកអ្នកកំពុងធ្វើនិងអ្វីដែលលោកអ្នកបានរៀនឲ្យបានទូលំទូលាយ ។ ការធ្វើដូច្នោះគឺដើម្បីអាចឲ្យអ្នកដទៃចៀសវាងកំហុសដូចដែលបានកើតឡើងចំពោះលោកអ្នកនិង អាចមានភាពរីកចម្រើនឡើងបន្ថែមទៀតពីការប្រឹងប្រែងរបស់លោកអ្នក។

Source: Abridged from Bridges.org, “12 Habits of Highly Effective ICT-Enabled Development Initiatives”. http://www.bridges.org/12_habits.

លំហាត់សាកល្បង

- ១. ហេតុអ្វីបានជាគម្រោងគួរតែភ្ជាប់ទៅនឹងគោលបំណងធំមួយនៅក្នុងសង្គម?
- ២. តើអ្វីគឺជាធាតុរួមឬលក្ខណៈរួមដែលអាចទាញចេញពីនិយមន័យទាំងឡាយរបស់ការគ្រប់គ្រងគម្រោង?
- ៣. ហេតុអ្វីបានជាការអនុវត្តការគ្រប់គ្រងគម្រោងដ៏ល្អត្រូវតែប្រើប្រាស់គម្រោងICTD?
- ៤. អ្វីទៅដែលជាការអនុវត្តល្អៗនិងស្តង់ដារយោង នៅក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោង?
- ៥. តើអ្វីគឺជាជំហាននៃការគ្រប់គ្រងគម្រោង? តើអ្វីទៅជាកំណត់ចង្អុលសម្រាប់ជំហាននីមួយៗ?
- ៦. តើខ្លះជាបទពិសោធន៍ក្នុងបំពេញឬអនុវត្តគម្រោងICTD?

២. ការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT ធនធានមនុស្សនិងការចូលរួមរបស់អ្នកដែលពាក់ព័ន្ធ

២.១ ការគ្រប់គ្រងធនធានមនុស្សនិងការផ្លាស់ប្តូរការគ្រប់គ្រង

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

គ្រប់គំរោងអាចឈានដល់មានលទ្ធផលផ្លែផ្កាគឺតាមរយៈសកម្មមនុស្សផ្ដើមពីការចាប់ផ្ដើមដល់ការបញ្ចប់គម្រោង។

អ្នកគ្រប់គ្រងលទ្ធផលរបស់គម្រោងគឺជាក្រុមមនុស្សដែលធ្វើការនិងរួមទាំងអ្នកចូលរួមក្នុងគម្រោង។

ជាដំបូង វាជាការសំខាន់ដែលសមាជិកគំរោងគឺត្រូវបានជ្រើសរើសដោយផ្អែកលើលក្ខខណ្ឌច្បាស់លាស់ រួម ទាំង លិខិត យោង ឬក៏ព័ត៌មានការងារដែលបង្ហាញពីតួនាទី មុខតំណែង ល្បឿននៃការងារដែលបានរំពឹងទុក។

ទី២

គេគួរតែចងចាំថាគម្រោងទាំងឡាយអាចធ្វើឲ្យមានការផ្លាស់ប្តូរដែលឆ្លើយតបទៅនឹងសកម្មភាពប្រតិកម្ម និងការបម្រែបម្រួលអាកប្បកិរិយាក្នុងចំណោមមនុស្សដែលមានការពាក់ព័ន្ធ ។

ការផ្លាស់ប្តូរសំដៅទៅការផ្លាស់ប្តូរតិចតួច ការកែតម្រូវ

ការប្តូរទ្រង់ទ្រាយដែលបណ្តាលឲ្យមានផលិតផលថ្មីមួយទៀត

ដែលមានតម្លៃកាត់ថ្លៃបានឬមិនអាចកាត់ថ្លៃបាន ។ទស្សនៈតែមួយគត់

,សម្បីតែដំណាក់កាលចាប់ផ្ដើមអាចធ្វើឲ្យមានប្រតិកម្មខ្លាំងពីអ្នកទាំងនោះ ។

នៅពេលដែលគំនិតទាំងឡាយសុទ្ធតែថ្មី ហើយមិនច្បាស់ អ្នកទាំងនោះទំនងជាមានចង្អុល និងប្រឆាំងនឹងគំនិតថ្មីទាំងនោះ ។

វាពិតណាស់នៅពេលដែលគំនិតទាំងនោះទំនងជាប្រកួតប្រជែងនិងស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន ។

ឧទាហរណ៍ៈ គំនិតដែលបង្កើតការិយាល័យសេវាកម្មស្វ័យភ័ក្ត្រក្នុងស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាលមួយអាចធ្វើឲ្យមានការប្រឆាំងខ្លាំងក្នុងចំណោមមនុស្សដែលមានការពាក់ព័ន្ធ ។

ប្រតិកម្មសាមញ្ញមួយគឺការភ័យខ្លាចបាត់បង់ការងារ ដែលធ្វើឲ្យមនុស្សម្នាក់មានប្រុងប្រយ័ត្ន ។មធ្យោបាយមួយដើម្បីកាត់បន្ថយ ឬ ធ្វើឲ្យការប្រឆាំងអប្បរិមា

គឺការបង្កើតគម្រោងគ្រប់គ្រងការផ្លាស់ប្តូររចនាសម្ព័ន្ធ

ជាផ្នែកនៃការងារគ្រប់គ្រងនិងចែកចាយគម្រោង ។ នាយកគ្រប់គ្រងគំរោងក៏អាចធ្វើការ

{ស្ថាបស្នង់មជ្ឈមដ្ឋានជុំវិញ ឬក៏ការប្រមូលគំនិត} ក្នុងដំរើសរបស់សមាជិកក្រុមគំរោង

ដែលនឹងបំរើការងារជាភ្នាក់ងារការគ្រប់គ្រងគំរោង។

ផែនការការគ្រប់គ្រងផ្លាស់ប្តូររចនាសម្ព័ន្ធមួយសំដែងនូវការជះឥទ្ធិពល(ភាពវិជ្ជមាននិងភាពអវិជ្ជមាន)នៃការផ្លាស់ប្តូរទៅលើអង្គភាព។សកម្មភាពទាំងឡាយដែលត្រូវបានរួមបញ្ចូលក្នុងផែនការ

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

នឹងអាស្រ័យលើអត្ថប្រយោជន៍នៃការផ្លាស់ប្តូរ និងលក្ខណៈសម្បត្តិរបស់អង្គការនោះ

។ប្រសិនបើកត្តាជះឥទ្ធិពលនៃគម្រោងនោះខ្ពស់

គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ចនាសម្ព័ន្ធកម្រិតខ្ពស់ជាចម្បងដោយឡែកមួយអាចនឹងត្រូវបានពិចារណា ។

ការទំនាក់ទំនងដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់មួយក្នុងការគ្រប់គ្រងផ្លាស់ប្តូរ ។បុគ្គលដែលត្រូវបានជួល
ឬជាប់កិច្ចសន្យានៃគម្រោង

ចាប់ផ្តើមពីអ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោងដល់បុគ្គលិកធម្មតាត្រូវតែបញ្ជាក់ឲ្យច្បាស់ពីគោលបំណងរបស់គម្រោង ផែន ការ និងសកម្មភាពទាំងឡាយណាដើម្បីជៀសវាងការចាប់ផ្តើមខុស ។

2.2 សមាជិកគម្រោង និងដំណើរការគម្រោង

ការសិក្សាជាច្រើនខាងការអភិវឌ្ឍន៍

ទាមទារឲ្យមានការចូលរួមរបស់សមាជិកដែលអាចមានកត្តាជះឥទ្ធិពលជាវិជ្ជមានលើគម្រោង
និងដំណើរការផែនការ លទ្ធផល និងនិរន្តរភាព ។ ពិតណាស់ កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍

និងគម្រោងជាច្រើនបរាជ័យដោយសារខ្វះការចូលរួមក្នុងការរចនានិងអនុវត្ត ។

ការចូលរួមត្រូវបានចាត់ទុកជាចេតនាមួយនិងបញ្ចប់មួយយ៉ាងទូលំទូលាយ ។ “ ចេតនាមួយ ”

ការចូលរួមគឺជាដំណើរការមួយក្នុងអំឡុងពេលពាក់ព័ន្ធនឹងការសហការនិងសំរេចសំរួលក្នុងគម្រោង
អភិវឌ្ឍន៍និងកម្មវិធី ។ជាចុងបញ្ចប់

ការចូលរួមគឺជាដំណើរការមួយក្នុងអំឡុងពេលពាក់ព័ន្ធនឹងការសហការនិងសំរេចសំរួលក្នុងគម្រោង
អភិវឌ្ឍន៍និងកម្មវិធី ។ជាចុងបញ្ចប់

ការចូលរួមបានត្រូវមើលឃើញថាជាការពង្រឹងសមត្ថភាពបុគ្គលម្នាក់ៗ

និងក្រុមក្នុងចេតនាស្វែងរកជំនាញ ចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍

ដើម្បីឈានទៅធ្វើមានភាពប្រាកដប្រជាលើខ្លួនឯង ។

ការវាយតម្លៃលើការចូលរួមមាន ៣ចំណុចគួរពិចារណា ៖

១.គុណភាព និងពង្រីកការចូលរួមសមាជិក

២.តំលៃ និងអត្ថប្រយោជន៍សំរាប់សមាជិកចូលរួម

៣.ផលប៉ះពាល់ លទ្ធផល ល្បឿន និងនិរន្តរភាព

ចូរពិចារណាករណី Enlance eEducation Program នៅប្រទេស ឆីលី (Chile) គម្រោងICT
មួយដែលធ្វើឡើងសំរាប់ប្រជាជនក្រីក្រតាមជនបទ ។

មេរៀនមួយដែលបានយកមកសិក្សាក្នុងករណីនេះ

គឺថាម្ចាស់គម្រោងគួរតែយកបច្ចេកវិទ្យាជាអតិភាពដើម្បីឲ្យគម្រោងទទួលបានជោគជ័យ ។

ពាក់ព័ន្ធ ទៅនឹងកម្មវិធីអប់រំនៅ chile

ឆ្នាំ ១៩៩១ ,ប្រទេស chile ផ្ដើមដំបូងលើកម្មវិធីអប់រំផ្នែក អគ្គីសនី (e-education) ថ្លែងពីការបដិសេធន៍នៃការអប់រំ នៅក្នុងជនបទ និង តំបន់ដែលខូចខាត ដោយភ្ជាប់ពីបឋម និង អនុវិទ្យាល័យ ទៅកាន់ internet ការចាប់ផ្ដើមកម្មវិធីគឺដឹកនាំនៅក្នុង២សាលា ក្នុង Santiago និង មានមាត្រាជាបន្តបន្ទាប់ទៀតក្នុងការសំរេចការដឹកនាំកំរិតជាតិ ,កម្មវិធីគ្របដណ្ដប់ជាង៩៣%នៃការឧបត្ថម្ភទុនប្រជាជនចំពោះសាលា ១៨០%នៃថ្នាក់បង្រៀន ,៨៥០០សាលា ,ជាក់ស្ដែងសាលារៀននៅទីក្រុង និងការបណ្ដុះសមាមាត្រទៅនឹងសាលាជនបទ

អ្នកជំនាញពីធនាគារពិភពលោក ,UNESCO and USAID សន្មត់ថាកម្មវិធីបានសំរេច ,ក្នុងចំណោមផ្សេងទៀត ,សមាជិកអ្នកចូលរួមមានភាពជាក់ស្ដែង ដោយ :

- ការផ្ដោតទៅលើយុត្តសាស្ត្ររួមបញ្ចូល មិនមែនតែវេយសម្ព័ន្ធប៉ុន្តែនៅលើការបង្ហាត់បង្រៀន និង
- គោលនយោបាយដែលមានឥទ្ធិពល និងជំរុញការអប់រំទូទាំងប្រទេស ជាមួយនិងត្រួតត្រាកម្មវិធី ដោយក្រសួងអប់រំ និងសម្របសម្រួលជាមួយសមាជិក សំរាប់កិច្ចសន្យា ,ការណែនាំ ,មូលនិធិ និងជំនាញបច្ចេកទេស មកពី៣៥សកលវិទ្យាល័យ

សំរាប់ព័ត៌មានបន្ថែម ចូល http://leanrlink.aed.org.publications/sourcebook/chapter4/chile_casestudy.pdf

សមាជិកចូលរួម និងភាពជាដៃគូគម្រោង

ICTD និងគម្រោងរដ្ឋាភិបាលអេឡិចត្រូនិចមានគោលបំណងធ្វើឲ្យសេវាកម្មទាំងឡាយដែល ឈានដល់ការផ្លាស់ប្តូរជាវិជ្ជមានកាន់តែប្រសើរឡើងក្នុងជីវភាពប្រជាជន ។ វាមានសារសំខាន់ ចងចាំថាគោងដៅចុងក្រោយនៅពេលធ្វើផែនការនិងអភិវឌ្ឍនយុទ្ធសាស្ត្រគម្រោង ។ជាក់ស្ដែង ណាស់ ចេតនានេះបានឈានមុខការសំរេចចិត្តគម្រោងផ្សេងៗទៀត កត្តាមនុស្សនៃគម្រោង និង ការធ្វើឲ្យដំណើរការការចូលរួមនិងការសំរេចសំរួលកាន់តែល្អប្រសើរ ។ នេះក្នុងន័យឆ្លើយតបទៅ នឹងគម្រោង ICTD ត្រូវតែក្នុងដំណើរកសាងទំនាក់ទំនងខ្នាតធំ និងយូរអង្វែង ។ ការកសាងទំនាក់ទំនងគឺជារិយោគមួយដែលគ្រប់គ្រងគម្រោង និងក្រុមគម្រោងត្រូវមានឆន្ទៈ និងសមត្ថភាព។

សមាជិកភាពគម្រោងគឺលើសពីការចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀង ដូចជាអនុសាណៈនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ។ ទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍនអន្តរជាតិកាណាដា (CIDA) បានកំណត់ពាក្យ សមាជិកភាព “ជាទំនាក់ទំនងមួយរវាង មួយនិងច្រើន”សមាសភាពលក្ខន្តិកៈខាងក្រោមបានចែករំលែកទស្សនៈនិងគោលដៅ

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

ធនធនធាន និងព័ត៌មាន ។ គណនេយ្យភាពទៅមក និងការសំរេចចិត្តរួមគ្នា
បានលប់ចោលនិយមន័យកូនាទី និងទំនួលខុសត្រូវរបស់ដៃគូនិមួយៗ
ការគោរពទៅមកនិងការទំនាក់ទំនងល្អ
ការផ្លាស់ប្តូរសិក្សាពីរបៀបពីចំណេះដឹងគ្នាទៅវិញទៅមក និងបទពិសោធន៍ការអភិវឌ្ឍន៍
និងភាពប្រហាក់ប្រហែល និងការផ្គូផ្គងសមរម្យការពិនិត្យពិច័យ និងបទពិសោធន៍ការអភិវឌ្ឍន៍
។

មានភាពជាដៃគូក្នុងគម្រោងICTD
ពេលទស្សនៈនិងដំណើរការគម្រោងបានត្រូវកំណត់ដោយសមាជិកទាំងឡាយនៅដំណាក់កាល
ចាប់ផ្តើមគម្រោង ។ ដំណើរការរួមគ្នានេះមិនមែនជាការងារងាយស្រួលទេ
ដោយសារវាកំរុំមានពេលវេលា (ភាពអំណត់) ថវិកា និងធនធានដ៏ទៃទៀត ។ ដោយឡែក
ការកសាងភាពជាដៃគូក្នុងការរៀបចំនិងអនុវត្តគម្រោងគឺជាការសំខាន់
,ដែលនេះមានន័យថាដំណើរការទាំងឡាយដែលមានពាក់ព័ន្ធក្នុងត្រូវបានយកមកពិចារណា
នៅពេលការបំបែកការងារ និងការចំណាយនិងពេលវេលាដើម្បីរៀបចំគម្រោង ។

ការវិភាគអ្នកចូលរួមគម្រោង

អ្នកចូលរួមរួមមានអ្នកទាំងឡាយដែលទទួលបានឥទ្ធិពលពីសមិទ្ធផលគម្រោង មិនគិតអវិជ្ជមាន
ឬវិជ្ជមាន
និងជនទាំងនោះអាចធ្វើអោយមានផលប៉ះពាល់ទៅដល់លទ្ធផលការអន្តរាគមន៍ដែលបានស្នើរ
សុំ។ គំរោងអភិវឌ្ឍន៍ជាធម្មតាកំណត់អត្តសញ្ញាណអ្នកចូលរួមពីរប្រភេទ៖

Primary stakeholder & secondary stakeholder , primary stakeholder
គឺជាក្រុមមនុស្សដែលបានទទួលរងផលប៉ះពាល់ពីគម្រោងយ៉ាងខ្ពស់។ secondary stakeholder
គឺក្នុងដំណើរការផ្តល់សេវាទៅអោយ primary stakeholder
បន្ថែមទៀតគឺមានអ្នកចូលរួមខាងក្រៅដែលមានការពាក់ព័ន្ធជាផ្លូវការក្នុងគម្រោង
ប៉ុន្តែជនទាំងនោះអាចមានផលប៉ះពាល់ រឺ រងផលប៉ះពាល់ពីសកម្មភាពគម្រោង។

ធនាគារពិភពលោកបានកំណត់ខ្សែរបន្ទាត់នូវគំរោងសំនួរណែនាំខាងក្រោមដើម្បីជួយធ្វើ
ការកំណត់អត្តសញ្ញាណអ្នកចូលរួមគម្រោងសំខាន់ៗ៖

- .អ្នកណាមានឥទ្ធិពល(វិជ្ជមាន រឺ អវិជ្ជមាន) ទាក់ទងនឹងការអភិវឌ្ឍន៍ទីតាំង
- .អ្នកដែលមិននិយាយតែខំប្រឹងក្នុងការបង្កើត
- .អ្នកណាតំណាងអោយអ្នកដែលឥទ្ធិពលដ៏សមគួរនោះ

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

- .អ្នកដែលសមគួរក្នុងការប្រមូលសំរាប់ការប្រឆាំង រឺ ការបំរុងទុក
- .អ្នកណាដែលអាចបង្កើតអនាគតដែលមានផលច្រើនទៅលើអ្នកដែលចូលរួមតិចតួច និងសំរាប់អ្នកមិនចូលរួម រឺភាពជួយទាំងស្រុង
- .អ្នកណាដែលផ្តល់ហិរញ្ញវត្ថុ និង ធនធានបច្ចេកទេស
- .ភរិយាបទរបស់អ្នកណា ដែលមានការផ្លាស់ប្តូរសំរាប់ការប្រឹងប្រែងដ៏ជោគជ័យ
- ការវិភាគសមាជិកគឺប្រើប្រាស់ការកំនត់ទាំងអស់របស់ក្រុម និងអ្នកដទៃផ្សេងពីគ្នា ដែលមានបង្គោល រឺការចាប់អារម្មណ៍នៅក្នុង ការជោគជ័យ រឺមិនជោគជ័យ របស់សកម្មភាពគំរោង

LFA មួយណាដែលត្រូវពិភាក្សានៅផ្នែកបន្ទាប់ ប្រើការវិភាគសមាជិកនៅក្នុងការបញ្ចូលសមាជិកបន្តបន្ទាប់នៃគម្រោង

មានសមាជិកជាច្រើនក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍គម្រោង ម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកសំខាន់គឺ ៖ ម្ចាស់គម្រោង ,អ្នកផ្តល់ទុនគម្រោង ,គម្រោង គាំទ្រ ,អ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោង ,ក្រុមគម្រោង និងអ្នកដែលមានឥទ្ធិពល

2.3 ម្ចាស់គម្រោង

វាចាំបាច់សំរាប់ការកំនត់ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ នៅក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍គម្រោង ពីព្រោះការកំណត់តំណែង ,ច្បាប់ និង រចនាសម្ព័ន្ធសំរាប់គម្រោង ,គឺការកំណត់នូវម្ចាស់នៃការបង្កើតគំនិតដែលអះអាងថាត្រូវការ ,key parameters ,តំបន់នៃសង្គម ព្រឹត្តិការណ៍នៃវប្បធម៌ គឺការគិត

អ្វីជា 'ownership' ក្នុងបរិបទ ICTD ?

Siochru និង girard សំដៅលើ ownership ឬ taking ownership គឺ "ដំណើរនៃពេល នៃការទទួលខុសត្រូវ សំរាប់ដំណើរការ ការអភិវឌ្ឍន៍ និងវាជាលទ្ធផល ,ទោះជា willingness ខំប្រឹងវិនិយោគសន្លឹកសន្លាប់ និង ធនធាន ,វាជាទូទៅយល់ឃើញថាអ្វីៗដែលត្រូវការជាមុន សំរាប់ជួយគាំទ្រ ទៅលើសកម្មភាពគម្រោង

នៅក្នុងតំបន់ខ្លះ 'អតិថិជន' 'end-user' និង'owner' ជាវេចនៈ

នេះជាបុគ្គលឬអង្គការដែលប្រើប្រាស់ផលិតផលគម្រោង ,យោងតាម Wikipedia សេដ្ឋកិច្ច និងនិយមន័យនៃជំនួញ សំរាប់ end-user ជា "បុគ្គល (ក្រុម ,អង្គការ)

អ្នកដែលប្រើប្រាស់ផលិតផល " ទោះជាយ៉ាងណា end-user និង អតិថិជនអ្នកប្រើប្រាស់ គឺមានភាពខុសប្លែកពីគ្នា " អ្នកដែលទិញផលិតផល ប៉ុន្តែ មិនមែនយកទៅប្រើប្រាស់ "

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

ដូចគ្នាទៅនឹងធនធានដែលសំដៅទៅលើ end-user ក្នុងការទទួលយកនូវ software engineering ដែលសំដៅទៅលើ “an abstraction ក្រុមនៃបុគ្គល (គោលដៅអ្នកប្រើប្រាស់ ឬការរំពឹងទុកនៃអ្នកប្រើប្រាស់) តើអ្នកណានៅទីបំផុតធ្វើការបែងចែកនូវ software”

នៅក្នុងគម្រោង e-government ម្ចាស់គម្រោងគឺជាការប្រព្រឹត្តទៅអង្គភាព
ខ. បុគ្គលនៅក្នុងសហគ្រាសអ្នកណាដែលគ្របដណ្តប់ផ្ទាល់ភាគច្រើន និងដឹកនាំក្នុងការបំពេញកិច្ចការគម្រោង
ម្ចាស់គម្រោងត្រូវកំណត់ការបញ្ចប់ ‘អ្នកប្រើ’ នៃអ្នកបង្កើតគំនិត ,រួមបញ្ចូលនិងអ្នកប្រើប្រាស់ដែលអាចជាក្រុមនៃរដ្ឋាភិបាលជាតិ ឬ រដ្ឋាភិបាលតំបន់ ,សហគមន៍ ,សហគមន៍ ឬ សហគ្រាសដែលមិនរកប្រាក់ចំណេញ ការសំរេច ,សមត្ថភាព និងការជួយគាំទ្រនៃគម្រោងដោយពឹងទៅលើគំរោង ‘ការសំរេចក្តីនៃអ្នកដែលជាម្ចាស់ និងអ្នកប្រើប្រាស់’

2.4 អ្នកផ្តល់ទុនគម្រោង និង អ្នកផ្តល់អោយ

អ្នកផ្តល់ទុនគម្រោងគឺជាអ្នកគាំទ្រដ៏សំខាន់ និង ការកើតឡើងដ៏ច្រើន អ្នកចារលើរបស់គំនិតនៃគម្រោង អ្នកគ្រប់គ្រងគំរោងគួរតែដឹងពីផលប្រយោជន៍ និង ទស្សនៈរបស់អ្នកផ្តល់ទុនគំរោង និងធានាថាពួកគេនឹងគាំទ្រនូវគំរោង និង ជួយទៅវិញ

ការកើតមានឡើងនូវគម្រោង នៅក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍គឺជាការផ្តល់ប្រាក់ច្រើនបំផុត ដោយទ្វេភាគី ឬ ច្រើនជាងនៃអ្នកផ្តល់អោយ ,រួមមានធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ,AUSAID ,CIDA ..... , ភ្នាក់ងារ UN ,USAID និងធនាគារពិភពលោក ,អ្នកផ្តល់អោយជាទូទៅ ‘និយាយ’ នៅក្នុងគំរោងដែលអភិវឌ្ឍន៍ និងប្រតិបត្តិ ,ម្ខាងទៀតពីជំនួយការហិរញ្ញវត្ថុ ,ពួកគេអាចផ្តល់នូវជំនួយការបច្ចេកទេស និងធនាគារផ្សេងទៀត ,រួមបញ្ចូលទាំងសំភារៈ (hardware) or software ដែលត្រូវប្រើប្រាស់នៅក្នុងប្រតិបត្តិការគម្រោង ,ភ្លយ៉ាង ,អ្នកផ្តល់អោយមានពីការផ្តល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ និងអ្នកបញ្ជាការប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងដ៏មានឥទ្ធិពលទៅនិងប្រតិបត្តិការគម្រោង

គម្រោងដែលផ្តល់ប្រាក់ពេញលេញ ពីក្រុមអ្នកផ្តល់អោយ ឬអ្នកចូលរួមផ្តល់ប្រាក់ជាមួយអ្នកផ្តល់អោយផ្សេងទៀត ,តំរូវការនៃការផ្តល់ប្រាក់បដិភាគនៃអ្នកផ្តល់អោយភាគច្រើន គឺមកពីម្ចាស់គម្រោង

,សំរាប់ការកើតមានឡើង ,គម្រោងទ្វេភាគី (ឧ.គម្រោងពីររដ្ឋាភិបាល
ទៅរដ្ឋាភិបាល) ផលប្រយោជន៍ដែលរដ្ឋាភិបាលត្រូវការ
បានមកពីគម្រោងនៃការផ្តល់ប្រាក់បំណាច់បដិភាគ សំរាប់ការចំណាយលើគម្រោងឯកជន
,នេះអាចជាទំរង់នៃពេលវេលា

របស់បុគ្គលិករបស់រដ្ឋាភិបាលណាម្នាក់ដែលជាប់ទាក់ទងទៅនឹងគម្រោង
,ប្រាក់ដើមទុនសំរាប់បរិក្ខារ ឬកន្លែងសំរាប់ការិយាល័យគ្រប់គ្រងគម្រោង

ការផ្តល់ទុនច្រើននៅក្នុងគម្រោង ,ប្រព័ន្ធផ្សេងៗទៀត និងរបស់ម្ចាស់ភាគហ៊ុនផ្សេងទៀត
,ក្រុមនៃគំរោង និងការខិតខំស្វែងរកក្នុងការកំណត់បទបញ្ជាដោយក្រុមអ្នកផ្តល់អោយ
សំរាប់ប្រតិបត្តិការនៅក្នុងបរិបទតំបន់

2.5 អ្នកដែលមានឥទ្ធិពល

អ្នកដែលមានឥទ្ធិពលគឺជាអ្នកណាម្នាក់ ឬក្រុមមួយ
,ទោះជាមិនមានទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ទៅនឹងការទទួល ឬប្រើសម្រាប់លទ្ធផលគម្រោង
,មានឥទ្ធិពលវិជ្ជមាន ឬ អវិជ្ជមាននៃគម្រោង ព្រោះតួនាទីរបស់ពួកគេនៅក្នុងអង្គភាព
ឬក៏ក្នុងសហគមន៍

2.6 ការគាំទ្រគម្រោង

ការគាំទ្រគម្រោងគឺជាការឧបត្ថម្ភគម្រោង ឬអ្នកដែលគាំទ្រគម្រោងគ្រប់ផ្លូវ
ទោះជាមិនមែនជាសមាជិករបស់ក្រុមគម្រោង គាំទ្រយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការអោយគំរោងបានជោគជ័យ
,ការគាំទ្រគឺកំណត់លើអត្ថន័យនៃដំណាក់កាលគម្រោង

ការគាំទ្រមានឥទ្ធិពលលើ សកម្មមុន និងទំនាក់ទំនងនៃការគ្រប់គ្រង
និងចន្លោះប្រហោងសំរាប់គម្រោង ,ពួកគេគឺជាអ្នកដឹកនាំនៅក្នុងអង្គភាព ឬក៏សហគមន៍

គម្រោងរដ្ឋាភិបាលជាទូទៅត្រូវបានគាំទ្រដោយបុគ្គលដែលមានតួនាទីខ្ពស់
ឬមន្ត្រីធំរបស់រដ្ឋាភិបាល ,ពីភ្នាក់ងារណាម្នាក់ដែលអាចទុកចិត្តបាននៃគម្រោងគឺ 'way to go'
បុគ្គល ឬក្រុមនេះ និងផ្តល់នូវការគ្រប់គ្រងធម្មតា សំរាប់ការលូតលាស់នៃគម្រោងក្នុងអង្គភាព
,អវត្តមានរបស់បុគ្គល ឬក្រុមនេះធ្វើអោយមានការពិបាកសម្រាប់គម្រោងក្នុងការដើមឡើង
ឬក៏រស់រៀន។មុខងារនៃការគាំទ្រគឺតំណាងអោយភាពចាំបាច់នៃគម្រោង និងតម្លៃសំរាប់អង្គភាព

ការគាំទ្រគម្រោងគួរតែដឹង និងគោរពជាមួយសហគមន៍ និងមានការទំនាក់ទំនងល្អ
,ពួកគេគួរតែមានទំនុកចិត្តនៅក្នុងគម្រោង
និងជួយបង្កើតនូវការទាក់ទាញសម្រាប់គម្រោងដែលស្ថិតក្នុងសហគមន៍ផ្សេងទៀត
,ពួកគេគួរតែបង្កើតនូវជំនាញក្នុងការលក់ នៅពេលដែលគម្រោងត្រូវការពួកគេ

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

2.7 អ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោង

អ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោងគឺត្រូវទទួលខុសត្រូវទៅលើការគ្រប់គ្រងគម្រោង និងធានាអះអាងថាទិសដៅគម្រោងសម្រេច ,មុខងារនៃអ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោងគឺសំខាន់ចាំបាច់សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ ,ការរួមបញ្ចូលសមាជិក និងការផ្សាយចេញនៃសកម្មភាពគម្រោង ,អ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោងត្រូវប្រាកដថា ធនធាន៣នៃការកម្រិតរបស់គម្រោង(ពេលវេលា ឧកាស ,តម្លៃ)ថា ជាvector នៃការផ្លាស់ប្តូរ (ប្រជាជន ,ដំណើរការ ,បច្ចេកវិទ្យា) ,គឺជាមួយនឹងកំឡុងពេលត្រួតពិនិត្យវត្តជីវិតនៃគម្រោង ,អ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោង ត្រូវគ្រប់គ្រងសមាជិកផងដែរ 'ការរឹងទុក' ,មួយណាដែលលំបាក ,ពីព្រោះសមាជិកជាទូទៅមានភាពខុសប្លែកគ្នា ឬការប្រែផ្លាស់ទៅនឹងតួនាទី

ចំពោះការទទួលខុសត្រូវរបស់ពួកគេ ,អ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោងគួរតែ ប្រយ័ត្នប្រយែងក្នុងការជ្រើសរើសគុណភាព និងតំបន់នៃសមត្ថភាពដែលត្រូវការ សំរាប់ការសំរេចដ៏ល្អ

សំនួរពិចារណា

* * តារាង ៥ សង្ខេប ពីគុណភាព និង ជំនាញ នៃការគ្រប់គ្រងគម្រោងដ៏មានប្រសិទ្ធិភាព

តារាង ៥ .គុណភាព និង ជំនាញនៃការគ្រប់គ្រងគម្រោងដ៏មានប្រសិទ្ធិភាព (PM)

គុណភាព / អត្ថចរិតរបស់ PM	ជំនាញរបស់ PM
.ការដឹកនាំដែលអាចជឿទុកចិត្តក្នុងការបែងចែកគោលការណ៍	.សមត្ថភាពក្នុងការកំនត់ទិសដៅគម្រោង និងលទ្ធផល
.ជាអ្នកទំនាក់ទំនងល្អ	.សមត្ថភាពរៀបចំផែនការការងារ
.សុច្ឆរិត	.សមត្ថភាពគ្រប់គ្រងផែនការការងារ
.ការស្វែងរកសេរី	.សមត្ថភាពគ្រប់គ្រងបញ្ហា
.ការយល់ចិត្ត	និងការផ្លាស់ប្តូរ
.ការជឿជាក់និងការប្រើស្មើគ្នាក្នុងក្រុម	.សមត្ថភាពគ្រប់គ្រងឧកាស
.ការយល់ដឹងបន្ទាន់ប៉ុន្តែស្ថិតនៅក្រោមសម្ពាធន	.សមត្ថភាពគ្រប់គ្រងហានិភ័យ
.សមត្ថកម្ម និងការដឹងរួមគ្នា	.សមត្ថភាពគ្រប់គ្រងការទំនាក់ទំនង
.កាន់កាប់ហានិភ័យដោយប្រុងប្រយ័ត្ន	.សមត្ថភាពគ្រប់គ្រងឯកសារ
	.សមត្ថភាពគ្រប់គ្រងគុណភាព
	.សមត្ថភាពគ្រប់គ្រងម៉ែត្រសាស្ត្រ

	.សមត្ថភាពទទួលកិច្ចការ .សមត្ថភាពដោះស្រាយបញ្ហា

សំនួរត្រិះរិះពិចារណា
ចរិកលក្ខណៈ និងជំនាញ ដែលអ្នកគិតថាគួរថាដាក់បញ្ចូលក្នុងតារាង ៥?នេះជាអ្វី?

នេះជាតារាងគុណភាព

និងជំនាញដែលអាចបំរើជាការណែនាំមូលដ្ឋានសំរាប់ការជ្រើសរើសអ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោង
មិនរាប់បញ្ចូលការអធិប្បាយលើចំនុចនីមួយៗនៃគុណភាព មានដូចខាងក្រោម៖

.ការដឹកនាំដែលអាចជឿទុកចិត្តក្នុងការបែងចែកគោលការណ៍ ៖ គឺជាអ្នកដឹកនាំគ្រប់គ្រងគម្រោង
ដ៏មានប្រសិទ្ធិភាព ,គាត់គួរតែទុកចិត្តក្នុងទស្សនៈនៃការអភិវឌ្ឍន៍ ,Thus គាត់អាចជំរុញអោយជឿ
ជាក់ផ្សេង នៅក្នុងការកំនត់ការបែងចែកគោលការណ៍

.ការទំនាក់ទំនងល្អ ៖ គឺជាអ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោងដែលមានសមត្ថភាពទំនាក់ទំនងជា
មួយមនុស្សគ្រប់ស្រទាប់ គាត់ច្បាស់លាស់លើគោលដៅទំនាក់ទំនង ,ការទទួលខុសត្រូវ

.ការប្រព្រឹត្ត ,ការរង់ចាំ និងការឆ្លើយតបទៅវិញ ,គឺជាការតភ្ជាក់បត្រគម្រោង
និងការពង្រីកនៃអង្គភាព ,គាត់ជាអ្នកចរចាដ៏មានប្រសិទ្ធិភាព និងធ្វើការបញ្ចុះបញ្ចូល
នៅពេលត្រូវការ ការធានាអៈអាងក្នុងការសម្រាប់នៅក្នុងក្រុម និងគម្រោង
,គាត់ប្រើប្រាស់នូវឧបករណ៍ទំនាក់ទំនងដ៏មានប្រសិទ្ធិភាព

រួមបញ្ចូលទាំងគោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់បំពេញអោយលទ្ធផល

.ភាពសុច្ឆរិត ៖ អ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោងត្រូវតែមានចិត្តមាំមាំ សម្រាប់សកម្មភាពរបស់ពួកគាត់

សម្រាប់អ្នកដែលគ្មានបទពិសោធន៍ជាអ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោង

.អ្វីជាគុណភាពដែលអ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោងត្រូវមាន?

សម្រាប់អ្នកដែលមានបទពិសោធន៍មុននិងគ្រប់គ្រងគម្រោង

.អ្វីជាដំណើរការប្រមូលឯកសារដែលអ្នកប្រើក្នុងការចងក្រងច្បាប់ក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោង?

.បច្ចេកវិទ្យាអ្វីដែលអ្នកប្រើសម្រាប់សម្រួលក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោង?

.បញ្ហា និង ជម្លោះ អ្វីដែលអ្នកជួបប្រទះសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងគម្រោង?

.តើអ្នកកំណត់នូវបញ្ហា និង

ជម្លោះដោយរបៀបណា?អ្វីជាការប្រព្រឹត្តិដែលធ្វើអោយអ្នករីកចំរើន និង ធ្វើការកំណត់បញ្ហា
មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT
និងជម្លោះទាំងនេះ?

និងគាត់មិនត្រូវមានពាក្យក្នុងតាំង សម្រាប់ការគាំទ្រនៅក្នុងក្រុម
,ការដឹកនាំទាមទារអោយមានការបែងចែកអំណាច និង
ការស្រាយបំភ្លឺយ៉ាងត្រឹមត្រូវសម្រាប់ការអនុវត្ត
,អ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោងត្រូវកំណត់ខ្នាតគំរូអោយត្រឹមត្រូវ ,ហើយរស់នៅជាមួយវា
និងតបស្នងពួកគេដោយយកឧទាហរណ៍ពួកគេយកមកបង្ហាញ
,ដំណើរការនៃការស្រាយបំភ្លឺសង្គមភាពនូវតំលៃ និងការប្រព្រឹត្ត (ឧ.កំពុងដើរនិយាយ)
ជាការស្មោះត្រង់ជាមួយនឹងគាត់ផ្ទាល់ និងសមាជិកក្នុងក្រុម
,អ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោងនិងរកបានការជឿជាក់សំរាប់សហសេរីក និងអ្នកចូលរួមជាមួយគម្រោង
.ការស្វែងរកសេរី : អ្នកគ្រប់គ្រងគំរូត្រូវបង្ហាញពីភាពសុតិដ្ឋិនិយម ,ភាពយកចិត្តទុកដាក់ និង
“អាចធ្វើ” មានអកប្បកិរិយាដែលអាចទទួលយក និងការធ្វើអោយមានកំលាំង
,គុណភាពនេះបង្ហាញនូវថាមពលវិជ្ជមានឆ្ពោះទៅគម្រោង
ដែលបញ្ចុះបញ្ចូលប្រជាជនអោយឃើញពីភាពភ្លឺច្បាស់នៃគម្រោង
.ការយល់ចិត្ត-ជាអ្នកដឹកនាំ ,ចំណេះដឹងនៃអ្នកគម្រោង និងអារម្មណ៍របស់គាត់ និងរបស់ពួកគេ
,គាត់អាចបង្ហាញនូវកង្វល់សម្រាប់ហេតុការណ៍ពិត និងបទពិសោធន៍សំខាន់នៃក្រុម
និងអ្នកជាប់ទាក់ទងផ្សេងទៀតនៅក្នុងគម្រោង
.សមត្ថកម្ម និងការដឹងរួមគ្នា : អ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោងដឹងនូវអ្វីដែលគាត់កំពុងធ្វើ
,ទោះជាមិនចាំបាច់នៅក្នុងបច្ចេកទេស ,គាត់មានឯនៈដឹកនាំ និងបទពិសោធន៍នៅក្នុងជំនាញ
.ការយល់ដឹងបន្ទាន់ប៉ុន្តែស្ថិតនៅក្រោមសម្ពាធនៈ : អ្នកដឹកនាំដឹងចំពេលពិតគម្រោងដែលត្រូវប្រគល់
ប៉ុន្តែគាត់ដឹងថាគម្រោងមានបញ្ហា និងនេះបញ្ជាក់ពីព្រឹត្តិការណ៍
,អ្នកដឹកនាំចាប់អារម្មណ៍ទៅលើឧកាសដែលគាត់សម្រេច
និងព្យាយាមអោយមានឥទ្ធិពលលើលទ្ធផល និងឃើញពីការបង្កើតបង្ខំនៃឧកាស
.ការជឿជាក់នឹងភក្តីភាព :
ការជឿជាក់គឺជាការចាំបាច់នៅក្នុងការទំនាក់ទំនងរវាងអ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោង និងក្រុម
ការបកស្រាយអាចអោយអ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោងជឿជាក់លើក្រុម និងអ្នកចូលរួមផ្សេងទៀត ,តើគួរលេក
និងត្រួតពិនិត្យលើការងារពួកគេដែរឬទេ ,តើត្រូវផ្ទេរការងារប៉ុន្មាន
,អនុញ្ញាតអោយប្រជាជនចូលរួមប៉ុន្មាន ,ការគ្រប់គ្រងអាចពឹងលើក្រុមផ្សេងទៀតដែរឬទេ
.ការកាន់កាប់ហានិភ័យដោយប្រុងប្រយ័ត្ន :
ការរំពឹងទុកនៃអ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោងដែលអាចធ្វើទៅបាន
និងមានជំនាញក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហា ,នៅពេលមានការគំរាមកំហែង និងឧកាសកើតឡើង

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

,គាត់អាចមើលឃើញនូវឧកាសនាពេលបច្ចុប្បន្ន និងដែលមានសុភវិនិច្ឆ័យ
,នៅតែធ្វើប្រយ័ត្នប្រយែង និងមិនសម្លឹងនៅក្នុងទំនាក់ទំនងគាត់

ការសង្ខេបដែលផ្តល់ដោយដែនដីខាងលិច នៃការទទួលខុសត្រូវការងារ
របស់អ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោង

- ឯកសារនៃគម្រោងផែនការ និងផែនការគុណភាព
- ការធានានូវធនធានតម្រូវការទាំងអស់ ដែលប្រគល់អោយគម្រោង និងកិច្ចការ
- តាមធនធានដែលបានប្រគល់អោយក្នុងការគ្រប់គ្រងក្នុងការបង្កើតឌីកាសនៃគំរោង
- ឧបករណ៍សំរាប់ដំណើរការគម្រោង (ពេលវេលា ,តម្លៃ ,គុណភាព ,ការផ្លាស់ប្តូរ
,រឿងរាវ ,ការរុករក,ទំនាក់ទំនង....)
- ការឃ្លាំមើល និងដំណើរការសេចក្តីរាយការគម្រោង (តារាងពេលវេលា ,តម្លៃ
,គុណភាព ,ហានិភ័យ)
- ការធានាចំពោះការប្រព្រឹត្តតាមនៃដំណើរការ

និងមាត្រដ្ឋានសង្ខេបក្នុងផែនការគុណភាព

- ការកែតម្រូវផែនការគម្រោង ដើម្បីឃ្លាំមើល និងត្រួតពិនិត្យគម្រោងដែលកំពុងធ្វើ
- ការរាយការណ៍ និងការរីកចំរើនហានិភ័យរបស់គម្រោង និងបញ្ហាផល
- ការគ្រប់គ្រងគម្រោងដោយឯករាជ្យ

លំហាត់
អ្នកគ្រប់គ្រងល្អត្រូវដឹងពីជំនាញផ្ទាល់របស់ខ្លួន ,ភាពខ្លាំងនិងភាពខ្សោយ ,តួយ៉ាងដូចជាការវាយតម្លៃ
ឬប៉ាន់ប្រមាណពីកំលាំងរបស់ខ្លួន ,ការទាមទារ និងជំនាញទូទៅក្នុងការគ្រប់គ្រង គឺផ្តល់នូវ Gary
Evant ,CVR/IT consulting ,at <http://www.cvr-it.com> មួយទៀតអ្នកអាចចុះឈ្មោះលើគេហទំព័រ
,ទាញយកឧបករណ៍វាយតម្លៃផ្ទាល់លើ <http://www.cvr-it.com/templates>

2.8 ក្រុមគម្រោង

ការគាំទ្រអ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោង គឺជាសមាជិកនៃក្រុមគម្រោង
ជាអ្នកដែលជាប់ទាក់ទងនៅក្នុងសកម្មភាពនៃការគ្រប់គ្រង
,សមាជិកក្រុមត្រូវតែជួលអ្នកជាក់លាក់សម្រាប់គម្រោង ឬក៏ជ្រើសរើសពីក្រុមផ្សេង
ឬក៏អង្គការនៃអង្គការជាគម្រោង "own"

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

ការជ្រើសរើសអង្គការ នៃក្រុមគម្រោង
 ដែលធានាចំពោះគម្រោងដែលមានប្រព័ន្ធរាយការណ៍នៅក្នុងកន្លែង
 ,សមាជិកក្រុមគម្រោងត្រូវមានជំនាញពិសេសដើម្បីបង្កើតភាពជោគជ័យនៃគម្រោង
 អាស្រ័យទៅនឹងទំហំ និង ឱកាសនៃគម្រោង ,PMO តម្រូវអោយមាន
 ,បើសិនគម្រោងមានសមាសធាតុច្រើនជាមួយអ្នកដែលទាក់ទងផ្ទាល់ច្រើន
 ,និងបើសិនជាតម្រូវការនៃការគ្រប់គ្រងគម្រោង ពី១ថ្ងៃទៅ១១ថ្ងៃ ,ប្រតិបត្តិការណ៍
 និងការគ្រប់គ្រងបច្ចេកទេស ,PMO គួរតែបង្កើត

លំហាត់

១. អាននូវចំណុចខាងក្រោម និងកំណត់នូវគម្រោង

- សក្តានុពលនៃអ្នកប្រើប្រាស់
- សក្តានុពលនៃអ្នកផ្តល់អោយ
- គាំទ្រគម្រោង
- អ្នកមានឥទ្ធិពល

២. ប្រើគំរូ (តារាង៦) ដើម្បីកំណត់សមាជិកគម្រោង(ឧ.អ្នកចូលរួម ,ដៃគូនិងអ្នកទទួលបានផលនៃគម្រោង)

គម្រោង ៖ ការបង្កើត multi-purpose telecentre

អ្នកឯកទេសទំនាក់ទំនងតាមទូរលេខ ពីស្ថាប័ន នៃICT ,ការកំណត់កំរិតខ្ពស់ នៃICT នូវក្នុងអក្សរពុម្ព
 សំរាប់ប្រទេស នៅក្នុងអាស៊ី ,គឺជាការតែងតាំងអ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោង

សម្រាប់ដឹកនាំគម្រោងក្នុងការបង្កើត multi-purpose telecentre នៅតំបន់ដាច់ស្រយាល
 ,គោលការនៃគម្រោងគឺ ១.ការផ្គត់ផ្គង់ការចិញ្ចឹមជីវិត ,សុខភាព ,ការអប់រំ

និងការបង្កើតបរិយាកាសនៅក្នុងតំបន់តាមរយៈ multi-purpose telecentre

២. កសាងសមត្ថភាពនៃអ្នកដឹកនាំសហគមន៍តំបន់

,មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលនៃតំបន់ត្រូវទទួលបានរងនូវសុខុមាលភាពសង្គម

និងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍របស់ទីក្រុង ,និងអន្តរការី (NGOs) សំរាប់ដំណើរការ multi-purpose
 telecentre បន្ទាប់ពីអ្នកដឹកនាំគម្រោង និងទី ៣.បង្កើតនូវគ្រឿងចក្រដែលធានាថា telecentre
 អាចរស់បាន និងទ្រទ្រង់រួច

គម្រោងក្រោមការត្រួតត្រារបស់អនុរដ្ឋមន្ត្រី សម្រាប់គម្រោងពិសេសនៃស្ថាប័នICT

កិច្ចការណាមួយចំពោះ promotion e-government នៅក្នុងមាត្រានៃរដ្ឋាភិបាលតំបន់ទាំងអស់
 ,អភិបាលក្រុង ,គឺជាអ្នកប្រតិបត្តិការណ៍សម្រាប់ re-elicition នៅឆ្នាំបន្ទាប់
 ,មានសំណូមពរដោយចំពោះគ្រឹះស្ថាននៃ telecentre

មន្ត្រីតំបន់ត្រូវបានតែងតាំងដោយឆ្លងកាត់ការជ្រើសរើសរាល់៦ឆ្នាំម្តង
,ការកាន់តំណែងរបស់មន្ត្រីតំបន់មកពីប្រធានបក្ស
,ជាតម្រូវការរបស់សហគមណ៍អ្នកដឹកនាំសាសនាគឺជាអ្នករៀនផ្នែកចិត្តសាស្ត្រ ,ទាំងនោះរួមមាន
កាតូលិក ,ព្រះពុទ្ធ និង ក្រុមមូស្លីម ,អ្នកដឹកនាំសាសនាត្រូវដឹងថា
អ្វីជាបច្ចេកវិទ្យាទំនើបដែលគេនាំមកសំរាប់សហគមន៍ ,មានសាលា២នៅក្នុងសហគមន៍ គឺវិទ្យាល័យ
និងអនុវិទ្យាល័យ ,កិច្ចព្រមព្រៀងចំពោះគ្រូក្មេងៗ ,ពួកគេស្វាគមន៍នូវគម្រោងពីព្រោះ
វាមានសម្ភារៈបណ្ណាល័យគ្រប់គ្រាន់នៅក្នុងសាលាពួកគេ តែមិនមានគ្រឿងបរិក្ខារល្អៗ
និងមិនមានគ្រប់គ្រាន់នូវធនធាន

មាន៣ NGOs កំពុងប្រតិបត្តិនៅក្នុងតំបន់ដែលមានជាប់ទាក់ទងគ្នាទៅនឹងរបបចិញ្ចឹមជីវិត
,កត្តាបរិយាកាស និងសុខភាពជាតំរូវការនៅក្នុងតំបន់ ,១នៃNGOs គាំទ្រទាំងស្រុងទៅនឹងគំនិតនៃ
telecentre ហើយ ២ ផ្សេងទៀត សង្ស័យទាំងស្រុងអំពីផលដែលអាចកើតឡើងនៃគម្រោង

អ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោង និងដឹកនាំការវិភាគសមាជិក ជាផ្នែកនៃគម្រោង
,គ្រោងការនៃការគ្រប់គ្រងទូទៅ , which he is supposed to submit in a month's time to the
deputy minister ,ស្ថាប័នICTនឹងផ្តល់មូលនិធិអោយការដឹកនាំគម្រោង
,ទោះជាយ៉ាងណាមន្ត្រីខ្លះនៃស្ថាប័នសង្ស័យពីមូលនិធិគម្រោង
ដែលនឹងផ្គត់ផ្គង់គ្រប់គ្រាន់ចំពោះដំណើរការដំបូង របស់ telecentre និងបន្តបន្ទាប់ទៀត

តារាង ៦ ៖ គំរូតំណាងការវិភាគសមាជិក

អ្នកដែលមានសក្តានុពលនៅក្នុងគម្រោង	អ្វីជាសក្តានុពលច្បាប់របស់ពួកគេ (ឧ.អ្នកមានឥទ្ធិពល,អ្នកផ្គត់ផ្គង់,អ្នកប្រើប្រាស់,គាំទ្រ)	អ្វីជាបញ្ហាពួកគេ /តម្រូវការនៅក្នុងទំនាក់ទំនងគម្រោង?	អ្វីជាការរង់ចាំ/ការចាប់អារម្មណ៍រៀងខ្លួននៃសមាជិកចំពោះគម្រោង?	អ្វីជាចំណុចខ្សោយ/ការបង្ខិតបង្ខំនៃសមាជិកនីមួយៗ?	អ្វីជាភាគទាននៃសក្តានុពល(អវិជ្ជមានឬវិជ្ជមាន)សំរាប់សមាជិកនៃគម្រោងនីមួយៗ?	អ្វីជាការវិបាកនៃវិភាគទានរបស់ពួកគេនៅក្នុងគម្រោង?

ការបញ្ចូលសមាជិកជាគន្លឹះមុននិងពន្យល់,មានប្រភេទផ្សេងៗនៃសមាជិកគម្រោង,រួមបញ្ចូលទាំងសមាជិកក្នុង និងក្រៅ,ម្ចាស់ និង អ្នកធ្វើវិនិយោគ,អ្នកលក់ និងអ្នកម៉ៅការ,សមាជិកក្រុម និងគ្រួសារពួកគេ,ភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាល និងផ្លូវចេញនូវព័ត៌មាន,ពលរដ្ឋម្នាក់ៗ,បណ្តោះអាសន្ន ឬរបៀងអចិន្ត្រៃយ៍នៃអង្គភាព,សង្គមដ៏ធំ,ឈ្មោះឬក្រុមសមាជិកខាងដើមគឺជួយក្នុងការកំណត់បុគ្គលណាម្នាក់ និងបង្ហាញពីសមាជិកនៃអង្គភាពដោយផ្ទាល់,និងជៀសវាងនូវការជាន់គ្នា នៃច្បាប់ និងការទទួលខុសត្រូវ

ការសាកល្បងផ្ទាល់ខ្លួន

- ១.ហេតុអ្វីបានជាចាំបាច់ត្រូវដឹងពីបរិបទគម្រោង នៃការគ្រប់គ្រងការផ្លាស់ប្តូរនៃអង្គភាព?
- ២.ហេតុអ្វីបានជាការវិភាគសមាជិកចាំបាច់?នៅពេលអ្នកប្រើការវិភាគនេះ?
- ៣.អ្វីជាប្រភេទសមាជិក និងឥទ្ធិពលអ្វី ដែលនាំអោយពួកគេមានគម្រោង?

៧. សកម្មភាពក្រោយចប់គម្រោង៖ ការដាក់ប្រព័ន្ធ ICT ឲ្យមានការប្រើប្រាស់និងបញ្ហានៃ និរន្តរភាព

វគ្គនេះពិភាក្សាអំពីភាពចាំបាច់ដើម្បី ធានាអំពីលទ្ធផលគម្រោងត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុង ដំណើរការទៀងទាត់និងមាននិរន្តរភាព។

ជាលក្ខណៈបច្ចេកទេស គម្រោងមួយចប់នៅពេលដែលគម្រោងបានបិទនិងការប្រគល់ លទ្ធផលត្រូវបានធ្វើឡើង។ ប៉ុន្តែ លទ្ធផលរបស់គម្រោង ជាពិសេស លទ្ធផលដែល គម្រោងបានបង្កើតឡើងនឹងមានលក្ខណៈថ្មីនៅក្នុងបរិដ្ឋានការងាររបស់អ្នកប្រើប្រាស់។ ដំណើរការដែលធ្វើឡើងដើម្បីធានានូវភាពដែលអាចប្រើប្រាស់បាននិងប្រសិទ្ធភាពនៃ លទ្ធផល ក្នុងបរិបទនោះនិងកំណត់អំពីអនាគតលទ្ធផល។ សម្រាប់គម្រោងដែលផ្តល់ការ ការរីកចម្រើននៃប្រព័ន្ធរដ្ឋាភិបាលអេឡិចត្រូនិច និរន្តរភាពគឺជាបញ្ហាគន្លឹះ ដែលអ្នកប្រើ ប្រាស់នឹងត្រូវប្រឈមមុខបន្ទាប់ពីគម្រោងត្រូវបញ្ចប់។

ដូចជាកូនដំបូងតែកើតដូច្នោះដែរ ទំនិញថ្មីឬក៏ប្រព័ន្ធថ្មីត្រូវតែថែរក្សា។ ផែនការ សម្រាប់និរន្តរភាពនិងភាពរីកចម្រើនទៅមុខទៀតគួរតែជាផែនការដែលមានការគិតគូរគ្រប់ គ្រាន់ ដោយអ្នកឧបត្ថម្ភគម្រោង អ្នកអនុវត្តគម្រោងនិងអ្នកប្រើប្រាស់។ ខាងក្រោមនេះគឺ ជាសំណួរខ្លះៗដែល គួរតែពិចារណាក្នុងផែនការនិរន្តរភាពសម្រាប់ទំនិញឬប្រព័ន្ធថ្មី។

- តើមានគោលនយោបាយដែលទ្រទ្រង់ពីនិរន្តរភាព កំហែរទាំឬកែរលំអ ទំនិញឬលទ្ធផលនោះឬទេ ?
- តើមានហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរាល់សម្រាប់ទ្រទ្រង់ទំនិញឬលទ្ធផលនោះឬទេ ?
- តើមានក្រុមណាមួយនៅក្នុងស្ថាប័នដែលនឹងថែទាំផលិតផលនោះទេ ?
- តើមានថវិកាបានលែលកជាទៀងទាត់សម្រាប់ថែទាំនិងកែរលំអផលិតផល ដែរឬទេ ?

- តើមានធនធានគ្រប់គ្រាន់ក្នុងស្ថាប័នសម្រាប់ថែទាំនិងកែរលំអផលិតផលដែរឬទេ?
- តើមានភាពចាំបាច់ក្នុងការភ្ជាប់ផលិតផលជាមួយប្រព័ន្ធដទៃទៀតទេ?

៧.១ បរិដ្ឋានគោលនយោបាយ

ប្រទេសដែលអនុវត្តនូវគម្រោង ការគ្រប់គ្រងតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិចនិងគម្រោងICTD ចាំបាច់ត្រូវពិចារណាអំពីភាពចាំបាច់និងតម្រូវការ គោលនយោបាយICT។ បើគ្មានការទ្រទ្រង់ដោយគោលនយោបាយនេះទេ ការផ្ដួចផ្ដើមថ្មីៗនិងត្រូវបញ្ចប់ដូចជំរើសមិនអាចទទួលបានផលចំណេញដូចដែលរំពឹងទុក។ វាមានសារសំខាន់ណាស់ក្នុងការគិតគូរពីគោលនយោបាយទូរគមនាគមន៍ ដែលទ្រទ្រង់ឬបង្កាក់ការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យICT ក្នុងប្រទេស ក៏ដូចជាគោលនយោបាយរបស់ស្ថាប័នដែលនឹងទ្រទ្រង់ឬបង្កាក់ការអភិវឌ្ឍន៍នៃគម្រោងICTDឬក៏គម្រោង ការគ្រប់គ្រងតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិចនៅក្នុងកម្រិតមូលដ្ឋានដូច្នោះដែរ។

៧.២ សមត្ថភាពសម្រាប់ការថែទាំនិងកែរលំអ

ក្រៅតែពីគោលនយោបាយ មានតម្រូវការធនធានជាច្រើនទៀតដើម្បីធានាអំពីនិរន្តរភាពតំហែទាំនិងការកែរលំអផលិតផលឬប្រព័ន្ធមួយ។ អ្នកផ្គត់ផ្គង់គម្រោង(ឧទាហរណ៍ដូចជាក្រសួងលំដាប់ជាតិ ស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាលមូលដ្ឋាននៅក្នុងកម្រិតរដ្ឋាភិបាលមូលដ្ឋាន ឬក៏ក្រុម ICT ឬក្រុមគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យានៅក្នុងកម្រិតស្ថាប័ន) ដែលបន្តឧបត្ថម្ភការអភិវឌ្ឍន៍និងថែរក្សាផលិតផលឬប្រព័ន្ធកូរ៉ែតត្រូវបានបង្កើតឡើង។ ជាក់ស្ដែងជាងនេះ អ្នកឧបត្ថម្ភគម្រោងអាច

- ចាត់តាំងក្រុមឬផ្នែកផ្សេងៗដែលនិងថែរក្សានិងកែរលំអជាបន្តបន្ទាប់នូវផលិតផលឬប្រព័ន្ធ
- ត្រូវធានាថា មានថវិកាលើកសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ ការថែរក្សានិងកែរលំអផលិតផលឬគម្រោងនិង
- បណ្តុះបណ្តាលសមត្ថភាពស្ថាប័ននិងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតឲ្យយល់ពីតម្លៃនិងអត្ថប្រយោជន៍នៃការប្រើប្រាស់និងថែរក្សាផលិតផលថ្មីនិងប្រព័ន្ធថ្មី។ នៅពេល

ដែលស្ថាប័នបុរេរដ្ឋាភិបាលមូលដ្ឋានយល់អំពីសារសំខាន់ដែលអាចទទួលបានពីការ
ផ្ដួចផ្ដើម ការផ្គត់ផ្គង់ដទៃទៀតនិងអាចផ្តល់ពីស្ថាប័នទាំងនេះ។

៧.៣ ការបន្តអំពាវនាវ

ជាពិសេសនោះគឺនៅក្នុងគម្រោង ICTD វាមានសារសំខាន់ណាស់ដែលផលិតផលនិង
ប្រព័ន្ធមានដំណើរការសម្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់ដែលចង់បាន។ រដ្ឋាភិបាលគួរតែវិនិយោគក្នុង
ការបង្កើតផលិតផលប្រព័ន្ធច្រើនឲ្យបានទូលំទូលាយតាមតែអាចធ្វើបាន។ ការឧបត្ថម្ភគាំទ្រ
ពី ខាងផ្នែកជំនួយ ដែលមានសមត្ថភាពសម្រាប់វិនិយោគនិងទទួលបានការផ្ដួចផ្ដើម
លើគម្រោងICTDនិង គម្រោងការគ្រប់គ្រងតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកគួរតែត្រូវបានគេរុក
រក។

គំរូគ្រប់គ្រងក្រោយពេលបញ្ចប់

ស្ថាប័នទាំងឡាយគួរតែស្វែងរករាល់អំពាវនាវបន្តបន្ទាប់ នូវប្រព័ន្ធរបស់ពួកគេដើម្បីធានា
អំពីប្រសិទ្ធភាពការងារបានខ្ពស់បំផុត។ មធ្យោបាយមួយដែលអាចធ្វើដូច្នេះបានគឺធ្វើឲ្យ
ប្រព័ន្ធនិងដំណើរការនោះមានស្តង់ដារដែលអាចគ្របដណ្តប់គ្រប់កម្រិតនៃស្ថាប័ន
ដែលមិនត្រឹមតែជាគម្រោងរបស់ស្ថាប័នប៉ុណ្ណោះទេថែមទាំងជាកម្មវិធីនិងរបស់ស្ថាប័ន
នោះផងដែរ។ វាត្រូវតែមានភាពស្របគ្នារវាងប្រព័ន្ធនៅក្នុងស្ថាប័ន។

OGCផ្តល់នូវគំរូសំនុំ កម្មវិធីនិងការគ្រប់គ្រងគម្រោងនៅពេលបញ្ចប់ (P3M3).
គោលគំនិតសំខាន់ដែលធ្វើឲ្យមានភាពស្របគ្នារវាងក្រុមគ្រប់គ្រងទៅជាជំហាន៥យ៉ាង
បន្ទាប់ពីគម្រោងបានបញ្ចប់។

កម្រិត១. ដំណើរការចាប់ផ្ដើម គម្រោង កម្មវិធីនិងគ្មានស្តង់ដារនិងគ្មានដំណើរការ
កម្រិត២. ដំណើរឡើងវិញ គម្រោង កម្មវិធីនិង មានភាពមាំមួននិងមានដំណើរការ
ស្មើគ្នា។

កម្រិត៣. ដំណើរការកំណត់ គម្រោង កម្មវិធីនិង មានដំណើរការកម្មវិធីកណ្តាល
កម្រិត៤. ដំណើរការគ្រប់គ្រង គម្រោង កម្មវិធីនិង មានការវាស់វែងជាក់លាក់នៃ
ប្រសិទ្ធភាពគ្រប់គ្រងនិងប្រតិបត្តិលើគុណភាពដើម្បីអាចស្មានដឹងពីអនាគត។

កម្រិត៥. ដំណើរការអតិបរិមា គម្រោង កម្មវិធីនិង បន្តដំណើរការរីកចម្រើន
ជាមួយបញ្ហានិងការគ្រប់គ្រងបច្ចេកវិទ្យាដើម្បី ជម្រុញសមត្ថភាពប្រសិទ្ធភាព
តាមរយៈពេលនិងដើម្បីដំណើរការមានជាអតិបរិមា។

គំរូនេះមាននូវការប្រឈមមួយចំពោះស្ថាប័នដែលមានគោលបំណងផ្តល់សេវាកម្មប្រកប
ដោយគុណភាពដល់ប្រជាពលរដ្ឋនូវប្រសិទ្ធភាពកម្រិតអតិបរិមានោះ។

លំហាត់

ចូរអានករណីខាងក្រោមនិងឆ្លើយសំណួរដែលលើកឡើងនៅចុងបញ្ចប់នៃករណីសិក្សានេះ
។

បីឆ្នាំកន្លងទៅ គម្រោងមួយត្រូវបានបង្កើតឡើងនិងអនុវត្តដើម្បីធ្វើឲ្យសេវាកម្មព័ត៌មាន
របស់ភ្នាក់ងាររកចំណូលរបស់រដ្ឋាភិបាលមានភាពរីកចម្រើន។ លទ្ធផលនៃគម្រោងគឺជា
មជ្ឈមណ្ឌលផ្តល់សេវាដល់ប្រជាពលរដ្ឋសាកល្បងមួយដែលផ្តល់លេខទូរស័ព្ទងាយ
ស្រួលមួយនិងអាស័យដ្ឋានអ៊ីម៉ែលអេឡិចត្រូនិចសម្រាប់ប្រជាជនទាក់ទង។ ក្នុងអំឡុង
ពេលអនុវត្តនិងបិទគម្រោង គម្រោងនេះត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជោគជ័យ ពីព្រោះវាធ្វើឲ្យ
អ្នកអតិថិជនពេញចិត្តកាន់តែច្រើន ជួយបង្កើនពន្ធចំនូលដោយប្រយោលនិងជួយបង្កើន
សមត្ថភាពនិងផលិតផលសេវាកម្មរបស់បុគ្គលិករដ្ឋាភិបាលក្នុងការផ្តល់ព័ត៌មាននិង
ចែករំលែកដល់ការសិក្សាអប់រំតាមរយៈមជ្ឈមណ្ឌលប្រជាពលរដ្ឋនេះ។

ក្នុងអំឡុងពេលអនុវត្តគម្រោង ផ្នែកមួយត្រូវបានបង្កើតឡើងគឺមជ្ឈមណ្ឌលប្រជាពលរដ្ឋ
ដែលបុគ្គលិកត្រូវបានគេចាត់តាំងជាបណ្តោះអាសន្ន។ ពីរឆ្នាំក្រោយមក គម្រោងត្រូវបាន
ប្រគល់ទៅឲ្យភ្នាក់ងារប្រតិបត្តិសំខាន់ហើយផ្នែកនេះនៅតែ បន្តដំណើរការ។ បុគ្គលិកនៅ
ផ្នែកមជ្ឈមណ្ឌលបម្រើអតិថិជនសម្រេចនៅធ្វើការបន្ត។ ប៉ុន្តែ ផ្នែកនេះហើយនិងបុគ្គលិក
ត្រូវការការគ្រប់គ្រងជាផ្លូវការមួយ។ តួនាទីរបស់បុគ្គលិកត្រូវតែមានស្ថេរភាព ដែល
ត្រូវការការគោលនយោបាយផ្គត់ផ្គង់ពី សំណាក់ភ្នាក់ងារដទៃទៀតដូចជាអាជ្ញាធរសេវា
សង្គមស៊ីវិល ដែលទទួលបន្ទុកចាត់តាំងបុគ្គលិករដ្ឋាភិបាលនិងក្រសួងហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់
លែលកថវិកាដូចជាប្រាក់ខែបុគ្គលិក ការថែទាំសម្ភារៈ និងការកែរលំអបច្ចេកវិទ្យា។

ពីរឆ្នាំកន្លងទៅ ផ្នែកនេះនៅតែមិនត្រូវបានទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការ ហើយតួនាទីរបស់ បុគ្គលិកមិនទាន់មានស្ថេរភាពនៅឡើយ ទោះជាការប្រតិបត្តិកម្មវិធីនៅបន្តផ្តល់ការផ្គត់ផ្គង់ ខាងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់សេវាថែទាំនៅក្នុងផ្នែកនេះក៏ដោយ។ ភាពខូចទឹកចិត្តបានកើន ឡើងច្រើននៅក្នុងចំណោមបុគ្គលិកទាំងអស់ដែលជាហេតុនាំឲ្យមានការថយចុះផលិត ភាពសេវាកម្ម។

សំនួរ:

១. តើការផ្គត់ផ្គង់ណាខ្លះដែលមជ្ឈមណ្ឌលបម្រើអតិថិជនត្រូវការដើម្បីនៅអាចប្រតិបត្តិការ បាន?

២. តើកត្តាអ្វីដែលគួរតែធ្វើតាំងតែពីដំបូងដើម្បីធានាពី និរន្តរភាពរបស់មជ្ឈមណ្ឌលបម្រើ សេវាកម្មអតិថិជន?

លំហាត់សាកល្បង

១. ហេតុអ្វីបានជាគម្រោងICTគួរតែផ្តួចផ្តើមក្នុងលទ្ធផលដែលមាននិរន្តរភាព?

២. តើអ្វីគឺជាគម្រោងនៃនិរន្តរភាពផលិតផលបន្ទាប់ពីគម្រោងត្រូវបានបញ្ចប់?

សង្ខេប

ចំនុចខាងក្រោមនេះគឺជាចំនុចដែលបានពិភាក្សានៅក្នុងមេរៀននេះ:

១. ការគ្រប់គ្រងគម្រោងICTDគឺដូចទៅនឹងការងារគ្រប់គ្រងប្រភេទផ្សេងទៀតនៅក្នុង គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ដទៃដែរ។ វាមានដំណើរការប្រតិបត្តិគម្រោងនិងខួបរង្វិលជុំដូចគ្នា។ ធាតុសំខាន់ៗនៅក្នុងគម្រោងICTD គឺមនុស្ស ដំណើរការនិងបច្ចេកវិទ្យា ដែលនេះមាន នៅក្នុងគម្រោងប្រភេទដទៃទៀតដែរ។

២. ប៉ុន្តែគម្រោងICTD ត្រូវតែមានការប្រុងប្រៀបសម្រាប់ការផ្លាស់ប្តូរការគ្រប់គ្រង។ ជាពិសេស ទស្សនៈរបស់អ្នកប្រើប្រាស់ត្រូវតែទទួលយកនិងជម្រុញឬលើកទឹកចិត្តយ៉ាង ណាឲ្យគេចូលរួមក្នុងដំណើរការនៃការអភិវឌ្ឍនិងអនុវត្តគម្រោង។ អ្នកប្រើប្រាស់ ផលិតផលរបស់គម្រោងគួរតែចូលរួមតាំងតែពីថ្ងៃដំបូងរបស់គម្រោង។

៣. រាល់តម្រូវការក្នុងគម្រោងICTD មានដូចជាប្រសិទ្ធភាពក្នុងការផ្តល់សេវាដល់ប្រជាពលរដ្ឋត្រូវពិចារណាអំពីដំណើរការ។ ការពិនិត្យឡើងវិញហើយអំពីផ្នែកនិងប្រព័ន្ធស្ថាប័នត្រូវតែទទួលយកនិងប្រព័ន្ធគួរតែត្រូវកែប្រែដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់គម្រោង។ ៤.វិស័យICTមិនមែនជាការកែកុនរហ័សដើម្បីអភិវឌ្ឍនោះទេ។ តម្រូវការរបស់មនុស្សគួរតែចាត់ទុកជាសំខាន់ក្នុងការរៀបចំផែនការមនុស្ស មិនមែនតម្រូវការបច្ចេកវិទ្យាទេ។ ភាពជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិរបស់គម្រោងគួរតែត្រូវបញ្ជាក់ឲ្យច្បាស់លាស់ពីព្រោះនៅក្នុងការវិភាគចុងក្រោយអ្នកប្រើប្រាស់និងត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងច្របាច់បញ្ចូលនិងនិរន្តរភាពនៃផលិតផលឬក៏ប្រព័ន្ធដែលកើតឡើងដោយសារគម្រោងមួយ។

៥. ដើម្បីអាចឲ្យគម្រោងICTDមួយជោគជ័យ គោលការណ៍ខាងក្រោមដែលបានមកពីការអនុវត្តគម្រោងពីប្រទេសជាច្រើនគួរតែត្រូវពិនិត្យពិចារណា:

- ការចូលរួមដោយមនុស្សដែលជាផ្នែកមួយនៃគម្រោងរាល់ជំហាន
- ការអភិវឌ្ឍភាពជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិតាមមូលដ្ឋាននិងសមត្ថភាព
- ការច្របាច់បញ្ចូលការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា
- ការសហការជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធច្រើន
- ភាពជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិស្ថាប័ននិងភាពជាអ្នកដឹកនាំ
- បរិដ្ឋានដែលអនុញ្ញាតឲ្យមានការប្រកួតប្រជែង
- និរន្តរភាពហិរញ្ញវត្ថុនិងសង្គម
- ការគិតគូរពីហានិភ័យនានា

៦. សម្រាប់និរន្តរភាពផលិតផលរបស់គម្រោងICTD

- វាគួរតែត្រូវភ្ជាប់ទៅនឹងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ថ្នាក់ជាតិ និងភ្ជាប់ទៅនឹងបរិដ្ឋានក្រៅគម្រោង
- វាគួរតែត្រូវទទួលបានការប្តេជ្ញាចិត្តនិងការផ្គត់ផ្គង់ពីរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ជាតិនិងដើរជាមួយគោលនយោបាយដែលផ្គត់ផ្គង់ការអភិវឌ្ឍវិស័យICT
- វាគួរតែពិចារណាអំពីផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ជាពិសេសគឺសិទ្ធិសាធារណៈចំពោះការទទួលបានព័ត៌មាន។

ឧបសម្ព័ន្ធ

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

សូមអានបន្ថែម

AusAID. 2005. The Logical Framework Approach. In *AusGuide - A Guide to Program Management*. Commonwealth of Australia.

<http://www.usaid.gov/ausguide/pdf/ausguideline3.3.pdf>.

Barry, Timothy R. *Top 10 Qualities of a Project Manager*. Project Smart.

<http://www.projectsman.com/top-10-qualities-project-manager.html>.

Center for Technology in Government. 1999. *Tying a Sensible Knot: A Practical Guide to State-*

Local Information Systems. Albany: University of Albany.

<http://www.ctg.albany.edu/publications/guides/tying/tying.pdf>.

Des Gasper. 2001. *Logical Frameworks: Problems and Potentials*.

<http://winelands.sun.ac.za/2001/Papers/Gasper,%20Des.htm>.

European Commission. 2004. *Aid Delivery Method: Volume 1 - Project Cycle Management*

Guidelines. Brussels: European Commission.

http://ec.europa.eu/europeaid/multimedia/publications/documents/tools/europeaid_dm_pcm

[_guidelines_2004_en.pdf](http://ec.europa.eu/europeaid/multimedia/publications/documents/tools/europeaid_dm_pcm_guidelines_2004_en.pdf).

Gyulkhasyan, Levon. 2005. *Using Logical Framework Approach for Project Management*.

USDA CADI.

Jenkins, Nick. 2006. *A Project Management Primer or a guide to making projects work v.02*.

<http://www.exinfm.com/training/pdfiles/projectPrimer.pdf>.

Karl, Marilee. 2000. *Monitoring and evaluating stakeholder participation in agriculture and*

rural development projects: a literature review. FAO.

<http://www.fao.org/sd/PPdirect/PPre0074.htm>.

Lasa knowledgebase. *Managing ICT Projects*. London Advice Services Alliance.

<http://www.ictknowledgebase.org.uk/managingictprojects>.

Macasio, John. 2008. *ICT Project Management Practitioner Network*.

LingkodBayanet on

Ning. <http://ictpmpractitioner.ning.com>.

Mar, Wilson. *Project Planning Strategies and Tools*.

<http://www.wilsonmar.com/1projs.htm#ProjPhases>.

McNamara, Carter. *Organizational Change and Development*. Free Management Library.

http://www.managementhelp.org/org_chng/org_chng.htm#anchor317286.

NORAD. 1999. *The Logical Framework Approach (LFA): Handbook for objectives-oriented*

planning, Fourth edition. Oslo: Norwegian Agency for Development Cooperation (NORAD). http://www.norad.no/default.asp?V_ITEM_ID=1069.

<http://www.pops.int/documents/guidance/NIPsFINAL/logframe.pdf>.

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

Rozendal, Rutger. 2002. *The Cultural and Political Environment of ICT Projects in Developing Countries*. IICD Research Brief No. 3. The Hague: International Institute for Communication and Development. <http://www.iicd.org/files/IICD-ResearchBrief3.pdf>.

Salman, Ahmed. 2004. Elusive challenges of e-change management in developing countries. *Business Process Management Journal* Vol. 10 (2): 140 – 157.

Siochru, Sean O. and Bruce Girard. 2005. *Community-based Networks and Innovative Technologies: New models to serve and empower the poor*. United Nations Development Programme Series: Making ICT Work for the Poor. <http://www.undp.org/poverty/docs/ictd/ICTD-Community-Nets.pdf>.

Smith, Nigel, ed. 2007. *Engineering Project Management*. 3rd Edition. Blackwell Publishing.

Swiss Agency for Development and Cooperation. 2005. *SDC ICT4D Strategy*. Berne: SDC. http://www.deza.admin.ch/ressources/resource_en_161888.pdf.

TeleTech. White Paper: Human Capital as a Force Multiplier. http://www.teletech.com/teletech/file/pdf/White%20Papers/HC_White_Paper.pdf.

United States Department of Agriculture. 2000. *Cooperative Feasibility Study Guide*. <http://www.rurdev.usda.gov/rbs/pub/sr58.pdf>.

Watkins, Thayer. An Introduction to Cost Benefit Analysis. San Jose State University Department of Economics. <http://www.sjsu.edu/faculty/watkins/cba.htm>.

Westland, Jason. 2006. *The Project Management Life Cycle*. London and Philadelphia: Kogan Page.

Project Management Templates

CVR/IT Consulting. The Project Management Template Library. http://www.cvr-it.com/PM_Templates/.

Method123. Project Management Templates. <http://www.method123.com>.

Microsoft Corporation. Microsoft Solutions Framework. <http://www.microsoft.com/technet/solutionaccelerators/msf/default.aspx>.

Office of Government Commerce. Prince2. http://www.ogc.gov.uk/methods_prince_2.asp.

Project Management Institute. Resources. <http://www.pmi.org/Resources/Pages/Default.aspx>

ការកត់សម្គាល់ផ្សេងៗសម្រាប់អ្នកបង្រៀន

ដូចជាបានកត់សម្គាល់រួចមកហើយ នៅក្នុងអត្ថបទខាងលើដែលមានឈ្មោះថា “អំពីមេរៀនជាបន្តបន្ទាប់” បាននិយាយថានៅក្នុងមេរៀននេះក៏ដូចនឹងមេរៀនដទៃទៀតដែរ គឺត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយឲ្យពិគណៈតម្លៃផ្សេងៗ គ្នាសម្រាប់ អ្នកសិក្សា និង ស្ថិតនៅក្រោមលក្ខខណ្ឌជាតិខុសៗគ្នា និងបំរែបំរួលរបស់វា ។ មេរៀន ទាំងនេះគឺត្រូវបានរៀបចំឡើង ដោយវិធីផ្សេងៗ អាចជា Online ឬ off-line នៅក្នុងផ្នែកមួយ ឬផ្នែកទាំងមូលរបស់មេរៀន ។ មេរៀនទាំងនេះអាចត្រូវ បានសិក្សាដោយឯកតោភាគី និង ដោយក្រុម អ្នកហ្វឹកហ្វឺន ទៅតាមស្ថាប័ននានាក៏ដូចជានៅក្នុងការិយាល័យរបស់ រដ្ឋាភិបាល ។ ប្រវត្តិនៃអ្នកហ្វឹកហ្វឺន ដូចជានៅក្នុងពេលសិក្សា នៃវគ្គនីមួយៗ គឺដូចដែលមានបង្ហាញរួចមកហើយនៅក្នុង មាតិកា ។

ការ “សម្គាល់” ទាំងនេះផ្តល់ឲ្យអ្នកសិក្សានៅគំនិតមួយចំនួន និង ជាការស្នើនៅព័ត៌មានសម្រាប់មេរៀន ឲ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពឡើង ។ សម្រាប់ការណែនាំអំពីយុទ្ធសាស្ត្រនិងវិធីទៅលើការហ្វឹកហ្វឺនគឺមាន នៅក្នុងសៀវភៅកូន សម្រាប់ ការណែនាំនានា ដែលដូចជាក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រមួយសម្រាប់មេរៀនរបស់ កម្មវិធីសិក្សាជាន់ខ្ពស់នៃ អាយស៊ីធី ពិសេស សម្រាប់ថ្នាក់ដឹកនាំក្នុងជួររដ្ឋាភិបាល ។ សៀវភៅកូននេះ គឺអាចរកបាននៅក្នុងគេហទំព័រ: <http://www.unapcict.org/academy> ។

មាតិកានិងវិធីសាស្ត្រ

នៅក្នុងបទបង្ហាញនៃមេរៀននីមួយៗចាប់ផ្តើមជាមួយការប្រកាសប្រាប់នៅគោលបំណងនៃការសិក្សា និង បញ្ចប់វិញ ដោយសំនួរនានា “សាកល្បងលើខ្លួនឯង” ។ អ្នកសិក្សាអាចប្រើនៅសំនួរ និង គោលបំណង នៃការសិក្សាទាំងនោះជា មូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់ដំណើរការសិក្សារបស់ពួកគេលើមេរៀន ។ នៅក្នុងចំនុច នីមួយៗនៃមេរៀន មានសំនួរពិភាក្សានិង លំហាត់អនុវត្តដែលប្រហែលជាត្រូវបានធ្វើ ឬ ប្រើដោយអ្នក ហ្វឹកហ្វឺន ។ លំហាត់ និងសំនួរទាំងនោះត្រូវបានរៀបចំឡើង សម្រាប់អ្នកសិក្សាស្វែងយល់ដោយខ្លួនគេ ទៅលើមាតិកាមេរៀននីមួយៗ និង បង្ហាញនៅគំនិតរបស់ពួកគេត្រឡប់មក វិញអំពីបញ្ហានានាដែល មានលើបទបង្ហាញទាំងនោះ ។

ផ្នែកសិក្សាទាំងនោះបង្កើតបានជាផ្នែកដ៏សំខាន់សម្រាប់មាតិកាមេរៀន ។ ទាំងនេះគឺប្រើសម្រាប់ការ ពិភាក្សា និង លើការវិភាគ, ជាពិសេសនៅក្នុងវគ្គនានាដើម្បីឆ្ពោះទៅរកគោលគំនិតនិងគោលការណ៍ចម្បង មួយចំនួនដែលមានក្នុងមេរៀនចូលទៅក្នុងគម្រោងនិងកម្មវិធីជាក់ស្តែងក្នុងការអនុវត្ត ។ វាក៏សំខាន់ សម្រាប់អ្នកសិក្សាដែលសប្បាយរីករាយ ក្នុងការយកលំនាំតាមគំរូ និង វិធីសាស្ត្រនានាដោយផ្អែកលើការ

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

ប្រើប្រាស់វិស័យ ICT និង វិស័យដែលមានការគាំទ្រពី ICT ។ អ្នកហ្វឹកហ្វឺនប្រហែលជាត្រូវបានលើកទឹកចិត្តក្នុងការទាញយកនៅករណីនិង ការអនុវត្តផ្សេងៗពីបទពិសោធន៍ ផ្ទាល់ខ្លួន ដើម្បីបង្ហាញជាកស្មតាងទៅតាមមាតិកាមេរៀន ។

រចនាសម្ព័ន្ធនៃវគ្គសិក្សា

មាតិកានៃ មេរៀនត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងពេលផ្សេងៗគ្នា ដោយអាស្រ័យលើអ្នកសិក្សា, ពេលវេលា ទីតាំងដែលបានកំណត់ រួមទាំងលក្ខខណ្ឌមួយចំនួន ។ ការធ្វើបទបង្ហាញនោះទៅតាមពេលវេលាផ្សេងៗគ្នាដូចដែលបានគ្រោងដូចខាងក្រោម។ អ្នកបង្ហាត់ត្រូវបានអញ្ជើញ ឲ្យចូលរួមទៅក្នុងការកំណត់នៅរចនាសម្ព័ន្ធនៃវគ្គសិក្សានេះ ទៅតាម អ្វីដែល ពួកគេបានដឹងពី ស្ថានភាពរបស់ប្រទេសពួកគេ ។

សម្រាប់វគ្គសិក្សាដែលមានរយៈពេល ៩០ នាទី

ផ្តល់នៅសេចក្តីសរុបអំពីមេរៀន ។ សំដៅយកការ “ការសង្ខេប” និងណែនាំផ្នែកនីមួយៗនៃវគ្គសិក្សាដើម្បីបង្កើត នៅមាតិកាសម្រាប់សិក្ខាសាលារបស់ពួកគេ, រួមទាំងសង្កត់ធ្ងន់ទៅលើបញ្ហានានាដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធយ៉ាងជិតស្និទ្ធ ជាមួយអ្នកចូលរួម ។ អ្នកប្រហែលជាអាចជ្រើសរើសដោយសំដៅយកបញ្ហាមួយនៅក្នុងផ្នែកតូចៗ, ឧទាហរណ៍ គំរូអភិវឌ្ឍន៍ វិស័យ ICT ដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងចំណុចទី ១ ឬរបៀបកសាងនៅឧស្សាហកម្មវិស័យ ICT (ពីចំណុចទី ២), អាស្រ័យ លើចំណាប់អារម្មណ៍អ្នកចូលរួម ។

សម្រាប់វគ្គសិក្សាដែលមានរយៈពេល ៣ ម៉ោង

វគ្គនេះគឺបន្ថែមទៅលើវគ្គដែលមានរយៈពេល ៩០ នាទីដើម្បីផ្តោតជាសំខាន់ទៅលើចំណុចសំខាន់ៗមួយចំនួនទៀត ។ អាស្រ័យលើប្រវត្តិសិក្សារបស់អ្នកចូលរួម អ្នកប្រហែលជាត្រូវដំណើរការតាមរយៈការសរុបមេរៀនបន្ទាប់មកផ្តោតលើ ចំណុចតូចៗសំខាន់ៗ មួយ ឬក៏ ពីរចំណុច ដូចជា ភាគហ៊ុនជាច្រើនលើការអភិវឌ្ឍន៍គោលការណ៍ច្បាប់ វិស័យ ICT ពីចំណុចទី ១, ការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពវិស័យ ICT ពីចំណុចទី ២ និង/ឬ គម្រោងគ្រប់គ្រងលើវិស័យ ICT ពីចំណុច ទី ៣ ។

វគ្គសិក្សាដែលមានរយៈពេល ៣ ម៉ោង ប្រហែលចែកចេញជា ៩០ នាទីពីរវគ្គ ។ នៅវគ្គទីមួយអាចធ្វើការសរុបលើចំណុច ដែលពាក់ព័ន្ធ និង ការពិភាក្សាលើការសិក្សាមួយចំនួន, ហើយសម្រាប់វគ្គបន្ទាប់អាចធ្វើលំហាត់ជាក្រុម ។ មើលប្រអប់ “អ្វីៗដែលត្រូវអនុវត្ត” អាចជាគំនិតនានាសម្រាប់ការធ្វើលំហាត់ ។

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

សម្រាប់វគ្គសិក្សាពេញមួយថ្ងៃ (រយៈពេល ៦ ម៉ោង)

ប្រើប្រាស់វគ្គសិក្សាដែលមានរយៈពេលពីម៉ោង និងមានបីវគ្គសិក្សានេះ ។ ផ្តល់នៅការសង្ខេបទៅលើចំណុចនីមួយៗ និង ផ្តោតលើបញ្ហាមួយចំនួននៅក្នុងចំណុចតូចៗ មួយ ឬក៏ ពីរ (ពីព្រោះពេលវេលាមិនគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីធ្វើការ ទៅលើគ្រប់ចំណុចទាំងអស់នោះទេ) ។ នៅក្នុងវគ្គសិក្សាដែលមានរយៈពេលពីម៉ោងនៃវគ្គនីមួយៗ អាចផ្តល់នូវយុទ្ធសាស្ត្រផ្សេងៗ ។ នៅក្នុងវគ្គទីមួយ អ្នកប្រហែលជាត្រូវការស្នើឲ្យអ្នកចូលរួមលើកឡើងនៅបញ្ហាបស់ពួកគេ ដែលប្រឈមមុខនៅក្នុងការបង្កើតច្បាប់ ICTD ។ នេះអាចត្រូវបានចែកឯកសារឲ្យដោយអ្នកសិក្សាម្នាក់ ឬដោយអ្នកបង្ហាត់ ។ សម្រាប់ វគ្គសិក្សាទី ២ អ្នកប្រហែលជាត្រូវធ្វើបទពិភាក្សាលើការសិក្សាដែលយកចេញពីចំណុចទី ២, អាចធ្វើជាមួយអ្នកសិក្សា ទាំងអស់ ឬក៏ក្នុងលក្ខណៈជាក្រុម ។ សម្រាប់វគ្គសិក្សាទី ៣ អ្នកប្រហែល បង្កើតក្រុមសម្រាប់ធ្វើការអនុវត្ត និង ស្វែងរក ថាការគ្រប់គ្រងវិស័យ ICTD របៀបម៉េច អាចត្រូវបានលើក បង្ហាញពីគំនិតដោយអ្នកចូលរួមនៅក្នុងវគ្គទី ១ ។

មិនទៀងទាត់ វគ្គសិក្សាពេញមួយថ្ងៃនេះ អាចបានសិក្សាបានត្រឹមតែមួយចំណុចនៅក្នុងមេរៀន ។ បីចំណុចតូចៗនៅក្នុង ចំណុច មួយនិង ពីរ អាចត្រូវបានលើកយកមកសិក្សានៅក្នុងបីវគ្គ ដែលវគ្គនីមួយៗមាន ២ ម៉ោងនេះ, ខណៈពេល ២ ចំណុចតូចៗនៅក្នុងចំណុចទី ៣ អាចលើកយកទៅសិក្សាក្នុង ពីរវគ្គដែលវគ្គនីមួយៗមានរយៈពេល បីម៉ោង ។ លើទឹកចិត្ត ឲ្យមានការពិភាក្សាជាក្រុម និង ផ្តល់នៅលំហាត់មួយចំនួននៅក្នុងរវាងបទបង្ហាញជា PowerPoint ។

សម្រាប់វគ្គសិក្សាដែលមានរយៈពេល ៣ ថ្ងៃ

ឧទ្ទិសមួយចំណុចសម្រាប់រយៈពេលមួយថ្ងៃ ដោយចាប់ផ្តើមចំណុចទី ១ នៅថ្ងៃទី ១ និងបញ្ចប់ចំណុចទី ៣ នៅថ្ងៃទី ៣ ។ ផ្តល់នៅការរំលឹកនៅដើមវគ្គ និងសរុបនៅចុងវគ្គនីមួយៗ ។ នៅថ្ងៃចុងក្រោយ, អាចបើកការពិភាក្សានិងចែករំលែក បទពិសោធន៍ដែលទាក់ទងនឹងមតិកានៃមេរៀន សម្រាប់រយៈពេល ៩០ នាទីចុងក្រោយ ។ ដំណើរការសិក្សាអាចត្រូវ បានរៀបចំនៅក្នុងថ្ងៃទីពីរ ដើម្បីជាការបន្ថែមការពិភាក្សាលើចំណុចទី ២ និងទី ៣ ។

សម្រាប់វគ្គសិក្សាដែលមានរយៈពេល ៥ ថ្ងៃ

សម្រាប់ផ្នែកធំ វគ្គសិក្សាដែលមានរយៈពេល ៥ ថ្ងៃនេះគួរតែធ្វើឲ្យអ្នកអាចធ្វើការលើមេរៀនទាំងមូលបាន។ ចាប់ផ្តើម ជាមួយការរំលឹកនៅកម្រិតខ្ពស់របស់មេរៀន រួចបន្ទាប់ចូលទៅកាន់ចំណុចតូចៗ ។ ធ្វើឲ្យអ្នកសិក្សាមានចំណាប់នៅក្នុង ការសិក្សារយៈពេល ៥ ថ្ងៃនេះ, ហើយធានាឲ្យមានទំនាក់ទំនង

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

យ៉ាងណាចំពោះអ្នកសិក្សា និងប្រើនៅការលំហាត់អនុវត្ត ទាំងពីរដែលខុសពីមតិការមេរៀនដែលបាន បង្ហាញ រួមទាំង ការធ្វើឲ្យបញ្ហារបស់មេរៀនកាន់តែត្រូវចាប់អារម្មណ៍ ។ សូមមើលទៅលើ ប្រអប់ “អ្វីៗដែលត្រូវអនុវត្ត” និង “សំណួរគ្រិះរិះ” សម្រាប់គំនិតនានា ។ ដំណើរកម្មសិក្សាអាចត្រូវបាន រៀបចំនៅក្នុងថ្ងៃទី ២ ឬក៏ទី៣ ។

វត្ថុបង្ហាត់នានាដែលប្រើសម្រាប់ការហ្វឹកហ្វឺន

អ្នកបង្ហាត់នានាគួរតែប្រើនៅបញ្ជីដែលបានរាយអំពីការអានផ្សេងទៀត, និងស្វែងរកនៅឯកសារដើមមួយ ចំនួនពីគេហទំព័រដែលបានដកស្រង់មក ។ អ្នកបង្ហាត់ប្រហែលជាប្រើនៅការងារមួយចំនួនដែលទាក់ទង នឹងការសិក្សា និងឯកសារយោងនានា ។

អំពីអ្នកនិពន្ធ

Maria Juanita R. Macapagal មានបទពិសោធជាង១៥ឆ្នាំក្នុងការងារគ្រប់គ្រងការអភិវឌ្ឍន៍ មានរួមទាំងការរៀបចំផែនការការងារ ការអនុវត្ត ការត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃ និងការស្ថាបនាសមត្ថភាព នៅក្នុងវិស័យអភិវឌ្ឍន៍ជាច្រើន ។ គាត់បានជួយបំពេញនិងពង្រឹងយុទ្ធសាស្ត្រ ក្នុងវិស័យឯកជននិងក្នុង ជួររដ្ឋាភិបាល និងស្ថាប័នក្រៅរដ្ឋាភិបាលដទៃទៀត ក្នុងប្រទេសហ្វីលីពីននិងក្នុងផ្នែកដទៃទៀតនៃតំបន់ អាស៊ីអាគ្នេយ៍។ គាត់បានបម្រើការងារជាទីប្រឹក្សានៅក្នុងគម្រោងដែលឧបត្ថម្ភដោយCIDAដូចជា គម្រោង គ្រប់គ្រងអេឡិចត្រូនិក ឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព បង្រៀនពីគោលនយោបាយនិងការិយាល័យសហប្រតិបត្តិការ កាណាដា។

John J Macasio មានបទពិសោធជាង២០ឆ្នាំនៅក្នុងការគ្រប់គ្រងការអប់រំ និង១១ឆ្នាំនៅក្នុងការគ្រប់គ្រង គម្រោងICT។ គាត់បានចូលរួមក្នុងការផ្តល់ការប្រឹក្សាពីសេវា ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនិងការបង្កើតកម្មវិធី សម្រាប់ភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាល ស្ថាប័នអប់រំឯកជន។ នៅពេលដែលគាត់ចិតនៅជាមួយគណៈកម្មការICT នៅ ហ្វីលីពីន គាត់បានរៀបចំនិងសម្របសម្រួលលើកម្មវិធីហ្វឹកហ្វឺនកុំព្យូទ័រស្តីពីរដ្ឋាភិបាលតាមប្រព័ន្ធ អេឡិចត្រូនិក ការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT។ គាត់ក៏បានចូលរួមបង្កើតស្តង់ដារICTថ្នាក់ជាតិសម្រាប់គ្រូបង្រៀន និងអ្នកប្រតិបត្តិការនៅក្នុងជួររដ្ឋាភិបាល។

UN-APCICT

មជ្ឈមណ្ឌលហ្វឹកហ្វឺនអាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិចរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ សម្រាប់វិស័យ បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង គមនាគមន៍ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ (UN-APCICT) គឺផ្នែកមួយនៃគណៈគម្រោងការសង្គមនិងសេដ្ឋកិច្ច ប្រចាំការនៅតំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិច (ESCAP) ។ UN-APCICT មានបំណងដើម្បីពង្រឹងសមាជិក ក្នុងតំបន់របស់ ESCAP ដើម្បីប្រើនៅវិស័យ ICT លើការអភិវឌ្ឍន៍សង្គមសេដ្ឋកិច្ចរបស់ពួកគេ តាមរយៈការកសាងសមត្ថភាពតាមស្ថាប័ននិងធនធានមនុស្ស ។ ការងារ របស់ UN-APCICT គឺផ្តោតលើគោលការណ៍ សំខាន់ៗបី៖

១. ការហ្វឹកហ្វឺន បន្ថែមនៅចំណេះដឹង និង ជំនាញផ្នែក ICT នៃអ្នកបង្កើតច្បាប់ និង សាស្ត្រាចារ្យ ICT រួមទាំងពង្រឹង សមត្ថភាពអ្នកបង្កាត់ ICT និង វិទ្យាស្ថានហ្វឹកហ្វឺនលើវិស័យ ICT ។
២. ស្រាវជ្រាវ ខិតខំធ្វើការវិភាគលើការសិក្សានានាដែលទាក់ទងនឹងការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្សនៅក្នុង វិស័យ ICT និង
៣. ការផ្តល់នៅដំបូលនូវ ផ្តល់នៅសេវាកម្មនៅដំបូលនូវនៅលើកម្មវិធីអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សនានា ចំពោះ សមាជិក ESCAP និង សមាជិកនានារបស់សមាគម ។

UN-APCICT មានទីតាំងនៅ អ៊ីចន (Incheon), សាធារណរដ្ឋកូរ៉េ

<http://www.unapcict.org>

ESCAP

ESCAP គឺជាដៃមួយរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងតំបន់ និង ចាត់ទុកថាជា មជ្ឈមណ្ឌលអភិវឌ្ឍ សង្គមនិងសេដ្ឋកិច្ចដ៏សំខាន់របស់អង្គការសហប្រជាជាតិប្រចាំតំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិច។ អណត្តិរបស់វា គឺ សហការប្រតិបត្តិការផ្គត់ផ្គង់រវាងសមាជិកទាំង ៥៩ និង ៩ សហគមន៍ ។ ESCAP

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

ផ្តល់នូវយុទ្ធសាស្ត្រភ្ជាប់រវាង សាកលលោក និង កម្មវិធីរួមទាំងបញ្ហានានាជាមួយរាប់កម្រិតរបស់ ប្រទេស ។ វាផ្តល់នូវការគាំទ្រប្រទេសក្នុងតំបន់ ក្នុង ការពង្រឹងទីតាំងនានានៃតំបន់ និង កម្មវិធី កំសាន្តនៅក្នុងតំបន់នានា ដើម្បីធ្វើឲ្យទៅជាការប្រកួតប្រជែងផ្នែក សង្គមសេដ្ឋកិច្ចតែមួយគត់នៅក្នុង សាកលការូបនីយកម្មរបស់ពិភពលោក ។ ការិយាល័យរបស់ ESCAP នៅក្នុងទីក្រុង បាងកក (Bangkok), ប្រទេសថៃ ។

<http://www.unescap.org>

កម្មវិធីសិក្សាជាន់ខ្ពស់នៃ អាយស៊ីធី ពិសេសសម្រាប់ ថ្នាក់ដឹកនាំក្នុងរដ្ឋាភិបាល

<http://www.unapcict.org/academy>

កម្មវិធីសិក្សានេះគឺជាភាពទូលំទូលាយមួយនៃវគ្គហ្វឹកហ្វឺនលើវិស័យ ICT សម្រាប់ការអនុវត្តន៍ ដែលមាន ប្រាំបីមេរៀន និង មានគោលបំណងដើម្បីផ្តល់ឲ្យអ្នកបង្កើតច្បាប់ជាច្រើននៅចំណេះដឹងនិងជំនាញ ពិសេសចំពោះឱកាសអនុភាពដ៏ពេញលេញដែលបានបង្ហាញដោយ ICTs ដើម្បីសម្រេចបាននៅ គោលបំណងរបស់ជាតិ និង ជាស្ថានចម្លងក្នុង ការបែងចែកជាលក្ខណៈឌីជីថល ។

មេរៀនទី ១-ការតភ្ជាប់រវាងការអនុវត្តលើវិស័យ ICT និងការអភិវឌ្ឍន៍សំខាន់

ធ្វើឲ្យលេចឡើងនៅចំណុចសម្រាប់ការសម្រេចចិត្តនិងបញ្ហាសំខាន់ៗនានា, ពីច្បាប់ទៅកាន់ការ អនុវត្ត ដោយការប្រើ ICTs សម្រាប់សម្រេចបាននៅគោលបំណងអភិវឌ្ឍន៍រាប់លាន ។

មេរៀនទី ២-ICT សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ ប្រតិបត្តិការ និង ការគ្រប់គ្រង

ផ្តោតលើការបង្កើតច្បាប់ ICTD និង គ្រប់គ្រង, និងផ្តល់នូវព័ត៌មានយ៉ាងសំខាន់លើការរំពឹង ទុកនានានៃ ច្បាប់ជាតិ យុទ្ធសាស្ត្រ គម្រោងការណ៍នានាដើម្បីជំរុញ ICTD

មេរៀនទី ៣-ការអនុវត្តនៅប្រព័ន្ធរដ្ឋាភិបាលអេឡិចត្រូនិច (e-Government)

ធ្វើការវិភាគលើ មនោភាព គោលការណ៍ និងប្រភេទនៃការអនុវត្តនានា ។ វាពិភាក្សាផង ដែលនៅរបៀបម៉េច ដែលប្រព័ន្ធ e-government គឺត្រូវបានកសាង និង កំណត់លើការបង្កើត

មេរៀនទី ៤-និន្នាការនានារបស់ ICT សម្រាប់ថ្នាក់ដឹកនាំរដ្ឋាភិបាល

ផ្តល់នូវការគិតគូរចូលទៅក្នុងនិន្នាការថ្មីៗនៅក្នុងវិស័យ ICT និង ទិសដៅអនាគតរបស់វា ។ វាក្រឡេកមើល ផងដែរ លើការពិចារណានានាអំពីបច្ចេកវិទ្យា និង គោលការណ៍ច្បាប់ នៅពេល ធ្វើការសម្រេចចិត្តសម្រាប់ ICTD ។

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

មេរៀនទី ៥-ការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធ អ៊ុនធើរណិត

ពិភាក្សាទៅលើការអភិវឌ្ឍន៍នៃគោលការណ៍ច្បាប់និងវិធីសាស្ត្រនានាជាអន្តរជាតិដែលគ្រប់គ្រង
ការប្រើប្រាស់ និង ដំណើរការនៃប្រព័ន្ធ អ៊ុនធើរណិត ។

មេរៀនទី ៦-បង្ហាញ និង សុវត្ថិភាពព័ត៌មាន និង ឯកជន

បង្ហាញអំពីបញ្ហា និង និន្នាការនានានៃសុវត្ថិភាពព័ត៌មាន, និង ដំណើរការប្រតិបត្តិបង្កើតគំរូ
យុទ្ធសាស្ត្រមួយ សម្រាប់សុវត្ថិភាពព័ត៌មាន

មេរៀនទី ៧ ទ្រឹស្តី និងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

ណែនាំអំពីគំនិតមួយចំនួនលើការគ្រប់គ្រងគម្រោង ដែលជាប់ទាក់ទងចំពោះគម្រោង ICTD,
រួមមានពីរបៀបដំណើរការប្រតិបត្តិ វិន័យមួយចំនួនលើការគ្រប់គ្រងគម្រោងដែលបានប្រើជា
ទូទៅ។

មេរៀនទី ៨- ជម្រើសលើការផ្តល់មូលនិធិនៃ ICT សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍

ស្វែងរកនៅជម្រើសនានាលើការផ្តល់នៅមូលនិធិសម្រាប់ ICTD និង គម្រោង e-government ។
ដៃគូឯកជនសាធារណ៍ គឺវាសំខាន់ដូចទៅនឹងជម្រើសលើការផ្តល់មូលនិធិដ៏មានប្រយោជន៍
មួយក្នុងការអភិវឌ្ឍប្រទេសមួយចំនួន ។

មេរៀនទាំងនេះគឺបាននឹងកំពុងធ្វើទៅតាមការសិក្សានៅក្នុងតំបន់ដោយដៃគូ *Academy* ថ្នាក់ជាតិដើម្បី
ធានាថាមេរៀនទាំងនោះគឺត្រូវគ្នា និង ជួបនឹងការចង់បានរបស់អ្នកបង្កើតច្បាប់នៅក្នុងប្រទេសផ្សេងៗ
ជាច្រើន ។ មេរៀនទាំងនេះ គឺបានត្រូវគេបកប្រែទៅជាភាសាផ្សេងៗ ។ ច្រើនជាងនេះ មេរៀនទាំងនេះ
ត្រូវបានធ្វើការកែតម្រូវឲ្យទាន់សភាពការជាញឹកញយ ដើម្បីធានាថាវាត្រូវគ្នានឹងសេចក្តីត្រូវការរបស់
អ្នកច្បាប់ និងមេរៀនមេរៀនថ្មីៗទៀតដែលត្រូវបានគេអភិវឌ្ឍ ដែលផ្តោតលើ ICTD សម្រាប់សតវត្សទី
២១ ។

APCICT Virtual Academy (AVA – <http://ava.unapcict.org>)

- . ទម្រង់សិក្សាពីចម្ងាយតាមប្រព័ន្ធ Online សម្រាប់ *Academy*
- . ត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីធានាថាមេរៀនរបស់ *Academy* រួមមាន ការបង្រៀនជាក់ស្តែង ការធ្វើបទ
បង្ហាញ និងមេរៀនសិក្សានីមួយៗ គឺអាចរកបាននៅលើប្រព័ន្ធ Online ។
- . អាចឲ្យអ្នកសិក្សា សិក្សាលើខ្លឹមសារនានាទៅតាមសមត្ថភាពរបស់ខ្លួនពួកគេផ្ទាល់ ។

មេរៀនទី៧ ទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោងICT

មជ្ឈមណ្ឌលសហប្រតិបត្តិការលើប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក (e-Co Hub – <http://www.unapcict.org/ecohub>)

- . ប្រភពធនធាន និង ការចែករំលែកចំណេះដឹងបណ្តាញសម្រាប់ ICTD
  - . ផ្តល់នូវភាពងាយស្រួលក្នុងការដំណើរការលើប្រភពចំណេះដឹងដែលផ្តល់ដោយមេរៀន ។
  - . អ្នកប្រើប្រាស់អាចចូលរួមការពិភាក្សាលើប្រព័ន្ធ Online និង ក្លាយជាផ្នែកមួយនៃសហគមន៍ online របស់ e-Co Hub នៃការអនុវត្ត ដែលរក្សានៅការចែករំលែក និង ការពង្រីកនៅចំណេះដឹងផ្នែកលើ ICTD ។
- ចុះឈ្មោះតាមប្រព័ន្ធ Online ដើម្បីទទួលបានប្រយោជន៍ពេញលេញពីសេវាកម្មនានាដែលបានផ្តល់នៅក្នុង AVA និង e-Co Hub ជាមួយគេហទំព័រ http://www.unapcict.org/join_form